

MIKKELIN KAUPUNKI

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue / Kaupunkisuunnittelupalvelut

PL 33, 50101 Mikkeli

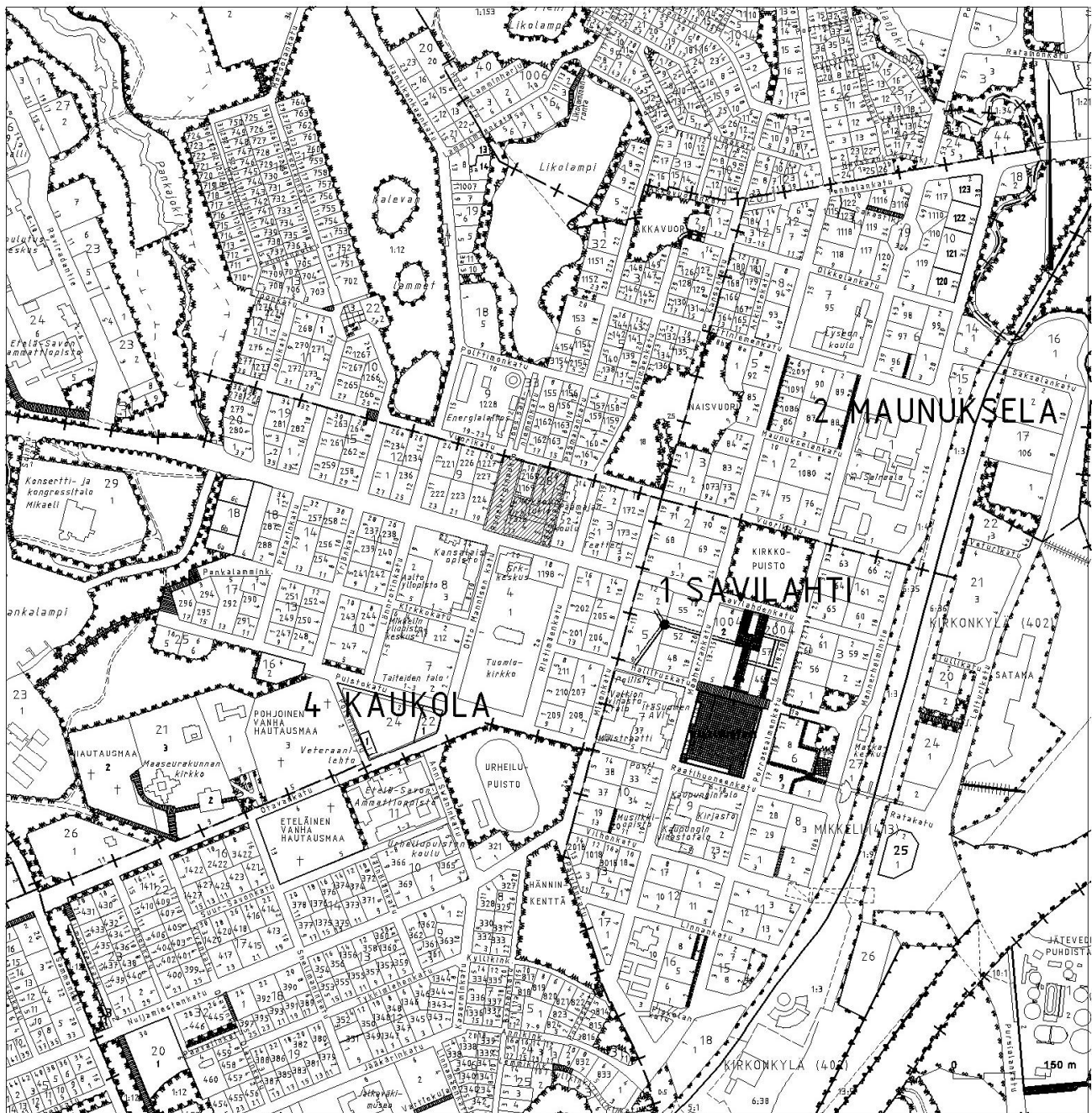
Ilkka Tarkkanen

puh. 050 311 7130

e-mail: etunimi.sukunimi@mikkeli.fi

RUNEBERGIN AUKIO ASEMAKAAVAN SELOSTUS

VIREILLE TULOSTA ILMOITETTU	27.11.2017
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ LAUTAKUNTA HYVÄKSYNYT	11.12.2018 § 147
KAUPUNGINHALLITUS HYVÄKSYNYT ALUSTAVASTI	17.12.2018 § 476
NÄHTÄVILLÄ	17.1. - 18.2.2019
KAUPUNGINHALLITUS HYVÄKSYNYT	
KAUPUNGINVALTUUSTO HYVÄKSYNYT	
LAINVOIMAINEN	

1.	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	3
1.1	Tunnistetiedot.....	3
1.2	Kaava-alueen sijainti	3
1.3	Kaavan nimi ja tarkoitus.....	3
1.4	Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista.....	3
1.5	Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista..	3
2.	TIIVISTELMÄ	4
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	4
2.2	Asemakaava.....	4
2.3	Asemakaavan toteuttaminen.....	4
3.	LÄHTÖKOHDAT	5
3.1	Selvitys suunnittelun oloista.....	5
3.1.1	Alueen yleiskuvaus.....	5
3.1.2	Ympäristön tila, luonnonympäristö	5
3.1.3	Liikenneympäristö	5
3.1.4	Rakennettu ympäristö	6
3.1.5	Maanomistus.....	6
3.2	Suunnittelutilanne.....	6
3.2.1	Maakuntakaava	6
3.2.2	Yleiskaava 1990.....	7
3.2.3	Kantakaupungin osayleiskaava.....	7
3.2.4	Asemakaavat.....	12
3.2.5	Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	13
4.	ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	14
4.1	Asemakaavan suunnittelun tarve.....	14
4.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	14
4.3	Osallistuminen ja yhteistyö	14
4.3.1	Osalliset	14
4.3.2	Vireilletulo.....	14
4.3.3	Osallistumien ja vuorovaikutusmenettelyt	14
4.3.3.1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute	14
4.3.4	Viranomaisyhteistyö	15
4.4	Asemakaavan tavoitteet.....	15
4.4.1	Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet.....	15
4.4.2	Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen.....	15
4.5	Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	15
4.5.1	Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta	15
4.5.1.1	Kaavoitus ja pysäköintinormi	19
5.	ASEMAKAAVAN KUVAUS.....	21
5.1	Kaavan rakenne	21
5.1.1	Mitoitus.....	21
5.1.2	Palvelut	21
5.2	Kaavan vaikutukset	21
5.2.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	21
5.2.2	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön.....	21
5.2.3	Muut vaikutukset	22
5.3	Ympäristön häiriötekijät.....	22
5.4	Kaavamerkinnät- ja määräykset	22
5.5	Nimistö	22

6.	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS.....	23
6.1	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat.....	23
6.2	Toteuttaminen ja ajoitus	23
6.3	Toteutuksen seuranta.....	23

---

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Asemakaava-alueen muutos koskee Mikkelin kaupungin 4.kaupunginosan (Kaukola) korttelia 28 osaa ja Runeberginaukion sekä Päämajakujan katualueita.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Kaava-alue sijaitsee Mikkelin keskustassa Runeberginaukion ja Savilahdenkadun kulmauksessa. Kansilehti näyttää suunnittelualan. Kohteessa sijaitsevat mm. Mikkelin lukio ja Urheilutalo.

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Kaavan työnimenä on "Runeberginaukio 1."

Kaupungin tarkoituksena on muuttaa maankäyttöä korttelissa 28 siten, että Urheilutalo ja sen viereinen puurakennus puretaan ja asuinrakentamisen sekä virkistys- ja oleskelualueiden määrää lisätään ja pysäköinti sijoitetaan maan alle.

Yleisessä käytössä olevien, purettavien rakennusten maanpäällisten osien kerrosneliömetrimäärä on n. 1 500 k-m² ja kaupungin tavoitteena on korvata purettavat rakennukset ja pysäköintialue kerrostaloilla. Viime vuosina kantakaupungin väestönkasvu on ollut positiivista ja kysyntä kerrostalotonteista on ollut jatkuvaa. Kortteliin on arvioitu voitavan toteuttaa n. 4 200 k-m² asuinrakentamista. Kaavamuutoksen seurauksena asukasluku kasvaa n. 90 hengellä, katso kohta 5.1.1

Tavoitteen toteuttamiseksi tehdään tarvittaessa maankäytösopimuksia.

1.4 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. Ote ajantasa-asemakaavasta
3. Asemakaavan muutosehdotuskartta
4. Asemakaavan seurantalomake.
5. Vastineet OAS:sta
6. Mikkelin Runeberginaukion Urheilutalon rakennushistoriaselvitys, Mikkelin Mediaali, 29.4.2016
7. Liikuntapaikkatilanne keskusta-alueella 2018
8. Vastineet ehdotusvaiheesta

1.5 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

Kantakaupungin osayleiskaava 2040 ja siihen liittyvät selvitykset (ehdotusvaiheessa ollut nähtävillä 2018).

2. TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Kaava on tullut vireille kaupungin aloitteesta 27.11.2017.
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä ajalla 27.11-22.12.2017.
OAS:sta saatiin 3 lausuntoa, vastineet niihin on nähtävissä asemakaavan selostuksen liitteessä 5.

Kaavaehdotus käsiteltiin kaupunkiympäristölautakunnassa 26.4.2018 ja lautakunta päätti palauttaa kaavan uuteen valmisteluun jotta kaupungin liikuntatilanne voidaan selvittää ja varataan aikaa kuntalaisten kuulemiselle.

Kaavamutosta esiteltiin Mikkelin lukion opettajakunnalle 13.9.2018

Kantakaupungin osayleiskaava asetettiin nähtäville ehdotuksena ajalle 15.11.2018-15.1.2019.

Kaavan pysäköintinormi noudattaa vireillä olevan kantakaupungin osayleiskaavan mitoitusperiaatteita.

Kaavaehdotus on käsitelty kaupunkiympäristölautakunnassa 11.12.2018 ja kaupunginhallituksessa, joka päätti 17.12.2018 asettaa kaavan nähtäville ajalle 17.1-18.2.2019

Ehdotusvaiheesta saatiin 4 lausuntoa ja kuntalaisaloite, vastineet näihin on selostuksen liitteessä 8.

Arvio hyväksymiskäsittelyn aikataulusta: asemakaavaa käsitellään kaupunginhallituksessa 3.6.2019 ja kaupunginvaltuusto päättää hyväksymistä 17.6.2019.

Kaavasta on mahdollisuus valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen 30 päivää valtuuston päätöksen kuulutuksesta ja jos valituksia ei tule kaupunki kuuluttaa kaavan lain voimaiseksi Kaupunkilehdessä valitusajan umpeuduttua.

Kaavasta ei ole järjestetty varsinaista viranomaisneuvottelua alueellisen ELY-keskuksen kanssa, mutta kaupunki käy jatkuvaa vuoropuhelua Etelä- ja Pohjois-Savon ELY-keskusten kanssa mm. 3-4 kertaa vuodessa järjestettävillä tapaamisilla jossa käsitellään mm. niitä kaavoja jotka eivät ole maakunnallisesti tai valtakunnallisesti merkittäviä.

2.2 Asemakaava

Kaava mahdollistaa kahden uuden kerrostalon rakentamisen kaava-alueelle joiden yhteenlaskettu rakennusoikeus on n. 4 200 k-m². Lukion rakennusoikeus pysyy samana. Lukion nykyiset ja uudisrakennusten vaatimat pysäköintipaikat on sijoitettu maan alle.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavan toteuttamisesta vastaavat kiinteistön omistajat kukin omalta osaltaan tai / ja yhteisesti sopimallaan tavalla korttelikohtaisesti.

---

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelun oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kohde sijaitsee keskustan ruutukaava-alueella. Samassa korttelissa sijaitsee lukio ja Päämajakujan toisella reunustalla Päämajamuseo. Lukion vaatimat parkkipaikat sijoittuvat korttelin piha-alueelle ja opiskelijoiden oleskelutilat ovat rakennuksen viereisillä piha-alueilla ja Päämajakujalla. Kujalle on sijoitettu pyörä- ja mopoparkki ja päiväsaikaan se on hyvinkin tehokkaassa käytössä. Opiskelijoiden käyttöön varatut oleskelualueet ovat rajoitettuja johtuen pihapysäköinnin tilantarpeesta.

Päämajamuseon kohdalla kaupunki on käynnistänyt Muisti- hankkeen jonka seurauksena koulun viereen on tulossa museo ja mahdollisesti museon vaatimia tiloja laajennetaan Päämajakoulun pihalle. Koulun vieressä, Savilahdenkadun varrella sijaitsee vanha puurakennus jossa on opetustoimintaa. Korttelin luoteisreunassa sijaitsee kaksi kerrostaloa joiden parkkipaikat ovat sijoitettu pihalle. Savilahdenkadun vastapäätä sijaitsee kulttuurihistoriallisesti arvokas Seurakuntakeskuksen toimitilarakennus.

Ote ajantasakaavasta, katso kohta 3.2.4

Runeberginaukion jatkuu Jooseppi Sajaniemen katuna jonka varrella sijaitsevat Etelä-Savon Energian ESE:n toimitilat ovat kaavamuutoksen kohteena. Kortteliin on tulossa asuinrakentamista ja molempien kaava-alueiden vaatimia liikennejärjestelyitä sekä hulevesien hallintaa tutkitaan kokonaisuutena.

3.1.2 Ympäristön tila, luonnonympäristö

Kaava-alue on tyypillinen tehokkaasti rakennettu keskustakortteli joilla sijaitsee yksittäisiä puita.

Kaava-alue sijoittuu Kantakaupungin osayleiskaavan 2040 sinivihreän sydämen rajaukselle. (katso kyseisen kaavan kohta 3.2.3, karttalehti 3). Kaavalla noudatetaan yleiskaavan ohjeistusta lisäämällä virkistys- ja oleskelualueiden määrää ja siirtämällä maanpäälliset pysäköintipaikat maan alle.

Keskusta-alueen linnuston muodostavat tyypilliset kulttuurin seuralaislajit.

Ilman laatu keskustassa on pääosin hyvä tai tyydyttävä. Yksittäiset ohjearvojen ylitykset ovat alkukeväästä.

Kohdealue sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (Hanhikangas 0649101).

3.1.3 Liikenneympäristö

Nykytilanteessa melutasot alueella nousevat erityisesti Savilahdenkadun katujulkisivuilla yli ohjearvojen. Keskusta-alueen liikenneverkon uudistuksen jälkeen arvot paikoin huononevat, paikoin paranevat. Alueella on huolehdittava rakennusten ulkovaipan riittävästä melun eristävydestä ja myös rakennusmassojen sijoittelulla voidaan vähentää melua kortteleiden piha-alueilta.

3.1.4 Rakennettu ympäristö

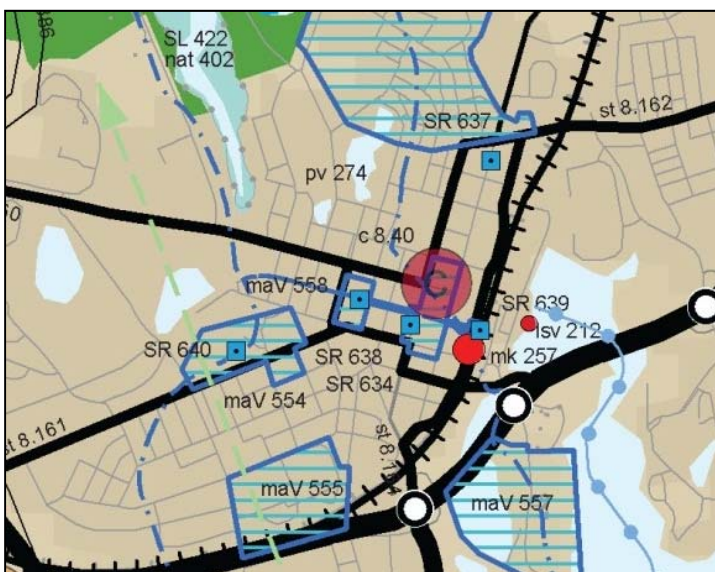
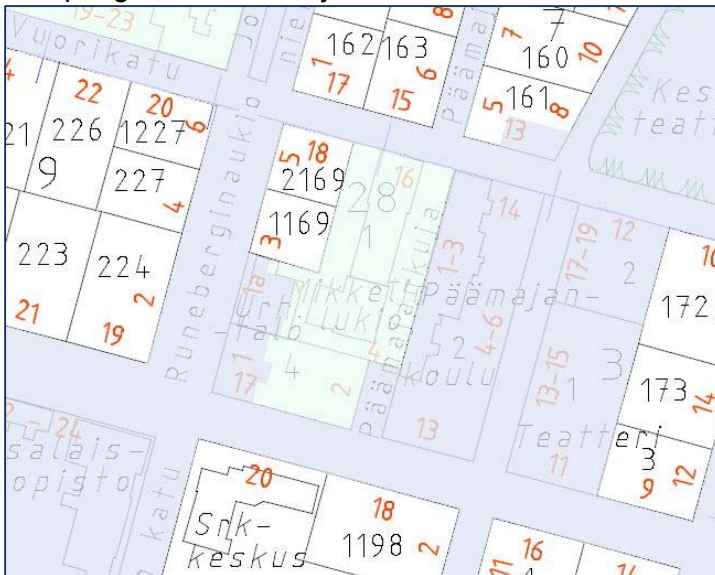
Alue kuuluu kaupungin ruutukaava-alueeseen ja sijaitsee lähellä keskustan palveluita ja työpaikkoja. Torille ja kahteen suurimpaan kauppakeskukseen on alle 400 metriä, keskussairaalaan n. 600 metriä, teatteriin n. 100 metriä; asukkaat eivät välttämättä tarvitse autoa asiointiin.

Päämajamuseon ja Naisvuoren ympäristö sekä Savilahdenkadulla sijaitsevat teatterin ja seurakuntayhtymän toimitalo luovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristön. Alueen kulttuurihistoriallisia arvoja on selvitetty tarkemmin Kantakaupungin osayleiskaavassa, katso kohta 3.2.3 ja yleiskaavan materiaali on nähtävillä kaupungin nettisivuilla:

<https://www.mikkeli.fi/sisalto/palvelut/kaavoitus/nahtavilla-olevat-kaavat/vireilla-olevat-yleiskaavat/kantakaupungin-osayleiskaava-2040>

3.1.5 Maanomistus

Kartassa kaupungin omistamat maa-alueet on esitetty harmaalla. Vihertävät alueet ovat kaupungin vuokratontteja.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Maakuntakaava

Etelä-Savon maakuntakaavassa (Ympäristöministeriö vahvistanut 4.10.2010) suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta ja sivuaa keskustatoimintojen ydinaluetta. Rakennetun kulttuuriympäristön tai kulttuurimaiseman kohteita tai muita erityiskohteita ei suunnittelualueelle ole merkitty. Kaavamuuotosalue kuuluu maakuntakaavaan merkittyyn pohjavesialueeseen.

3.2.2 Yleiskaava 1990

Oikeusvaikutuksettomassa vuoden 1990 yleiskaavassa suunnittelualue on merkitty julkisten palveluiden ja hallinnon alueeksi.

3.2.3 Kantakaupungin osayleiskaava

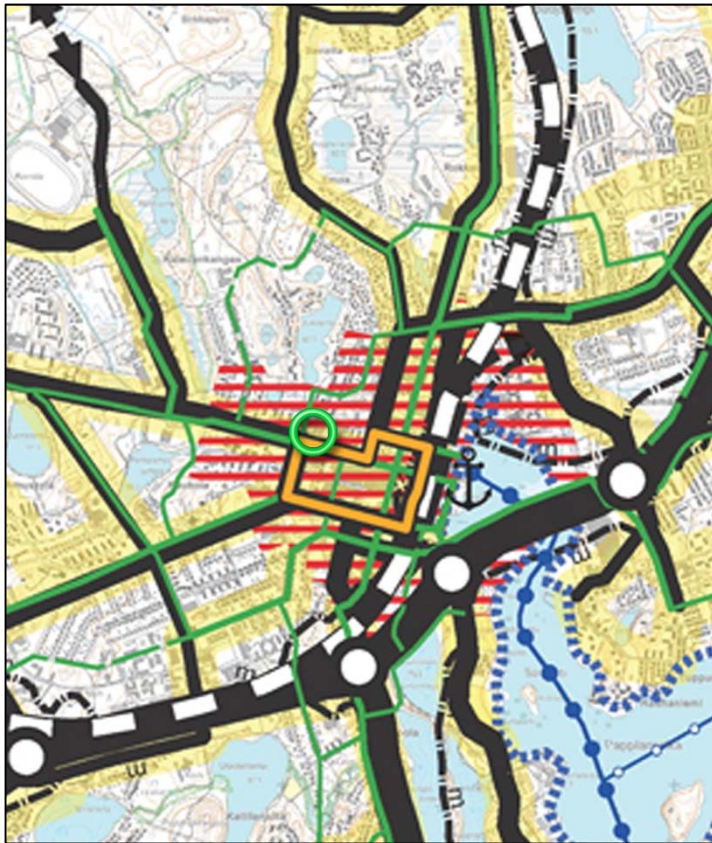
(luonnosvaihe) / karttalehti 1:
Yhdyskuntarakenteen ohjaus

Uudessa oikeusvaikutteisessa kantakaupungin osayleiskaavassa alue on keskustatoimintojen aluetta. Alustavassa kaavahahmotelmassa kaava-alue sijoittuu (C-1) kaava-alueelle jonka kaavamääräys kuuluu:

*C-2 Ydinkeskusta /
Keskustatoimintojen alue
Keskustatoimintojen alue, jolle
voidaan sijoittaa vähittäiskaupan
suuryksikköjä. Aluetta
suunniteltaessa tulee kiinnittää
erityistä huomiota sen toimivuuteen,
kuten jalankulku-,
pysäköinti-, huolto- ja julkisen
liikenteen järjestelyjen
tarkoituksenmukaisuuteen ja
häiriöttömyyteen.*

Alueen suunnittelussa on huomioitava alueen kulttuurihistorialliset arvot sekä kaupunkikuvallinen laatu. Täydennysrakentamisen tulee olla ympäröivään kaupunkirakenteeseen sopeutuvaa materiaalin, korkeuden sekä julkisivujäsentelyn osalta. Alueen tarkemmat määräykset koskien rakentamistapaa, -laatua ja määrää osoitetaan asemakaavassa. Asemakaavoituksessa tulee noudattaa karttojen 2-7 merkintöjä ja määräyksiä.

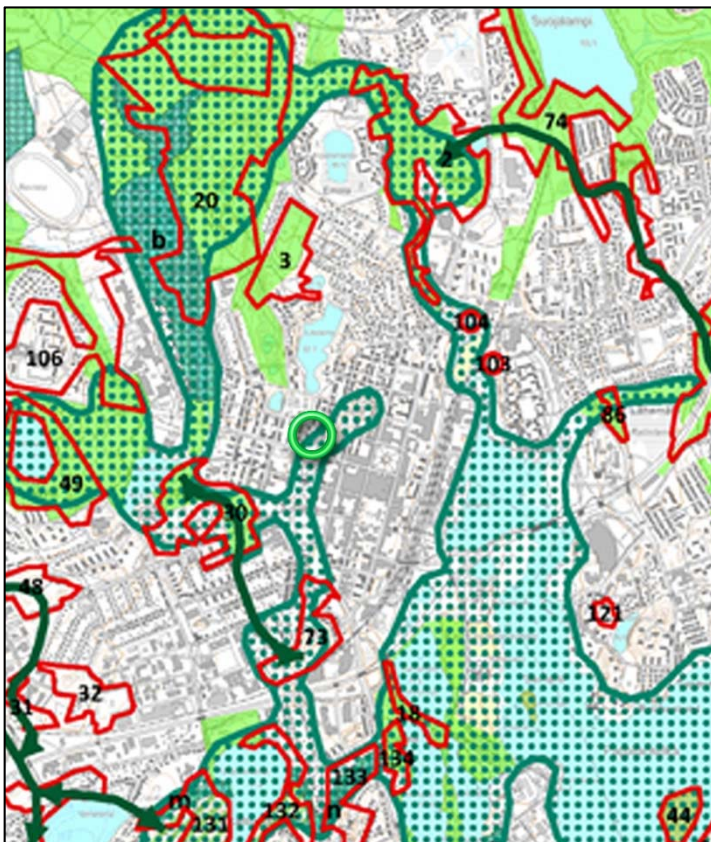

karttalehti 2: Liikenne

Kaava rajautuu Raatihuoneenkatuun joka kuuluu ns. keskustakehään:

Keskustakehä muodostaa ajoneuvoliikenteen pääreitit keskustan alueelle. Keskustakehän sisäpuoli on hidasta kaupunkialuetta, jossa tulee erityisesti suosia jalankulkua.

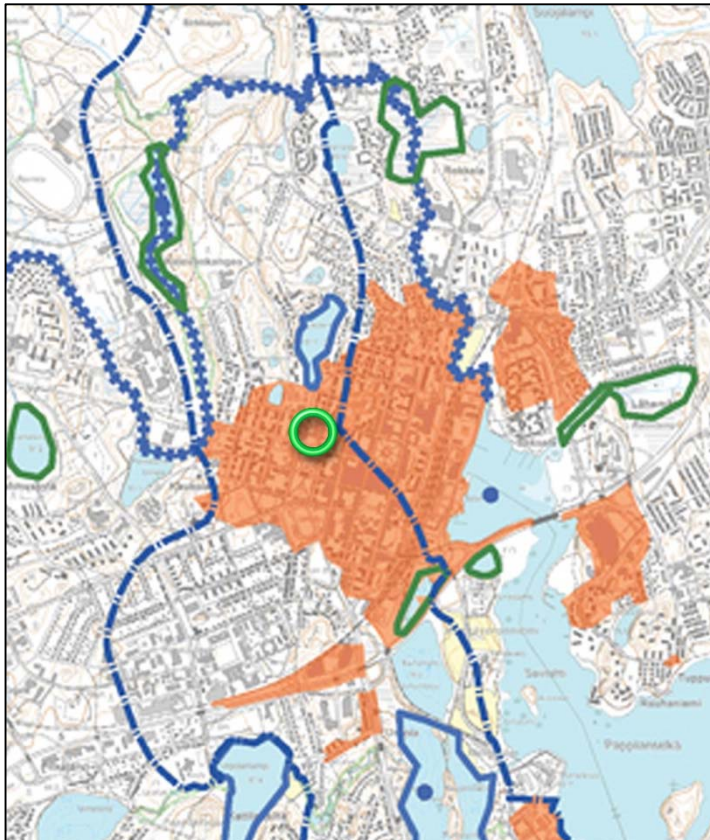

karttalehti 3: Viherrakenne

Kaavoitettava alue sivuaa sinivihreää sydäntä:

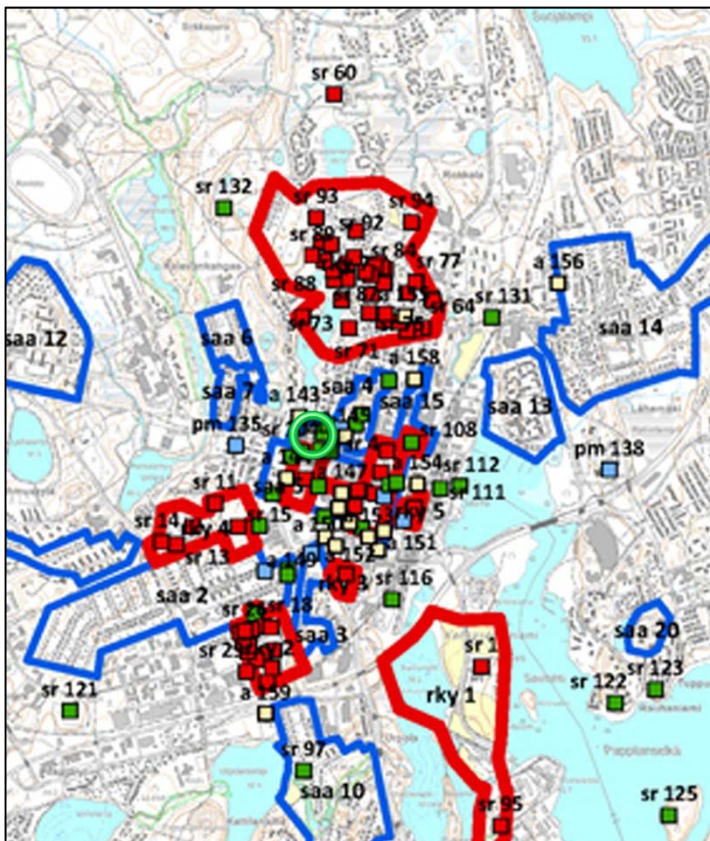
Sinivihreä sydän

Kaupunki- ja maisemarakenteen osa, johon sisältyy ekologian, vesitalouden ja virkistyskannalta tärkeitä viher- ja vesiympäristöjä. Alue tulee säilyttää rakenteeltaan katkeamattomana ja mahdollisimman leveänä luontoravoiltaan monimuotoisena viher- ja vesialueverkkona. Maankäytön suunnittelussa tulee huomioida pohjavesien imeytyminen, pinta- ja pohjavesien hyvä laatu sekä hulevesien määrällinen ja laadullinen hallinta. Alueen virkistyksellisiä, maisemallisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja tulee vaalia sekä kehittää korkealaatuisiksi viherympäristöiksi. Alueen ulottuvuudet täsmentyvät tarkemman suunnittelun yhteydessä.

karttalehti 4: Vesitalous

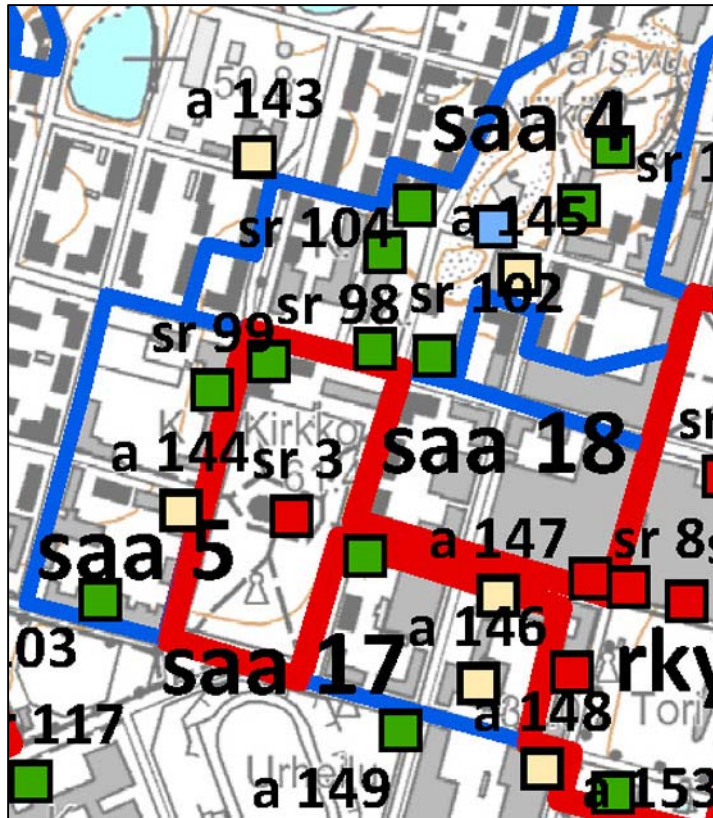
Alue, jolla hulevesien käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota. Merkinnällä on osoitettu Mikkelin kantakaupungin tiiviisti rakennettu alue, jolla pinnoitettujen alueiden osuus on yli 50 %. Alueen kehittämisessä ja rakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota hulevesien käsittelyyn.

karttalehti 5: Kulttuuriympäristö

Sinisellä rajauksella on osoitettu säilyttämisen arvoiset alueet. Alueilla on paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Aluetta tai alueen kohteita koskevissa toimenpiteissä, alueen tarkemmassa suunnittelussa tai aluetta asemakaavoitettaessa on otettava huomioon rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti sekä kulttava Mikkelin kaupunkisuunnittelua. Aluerajaus on ohjeellinen. Merkinnällä on osoitettu seuraavat kohteet:

saa 4 Päämajamuseon ja Naisvuoren ympäristö

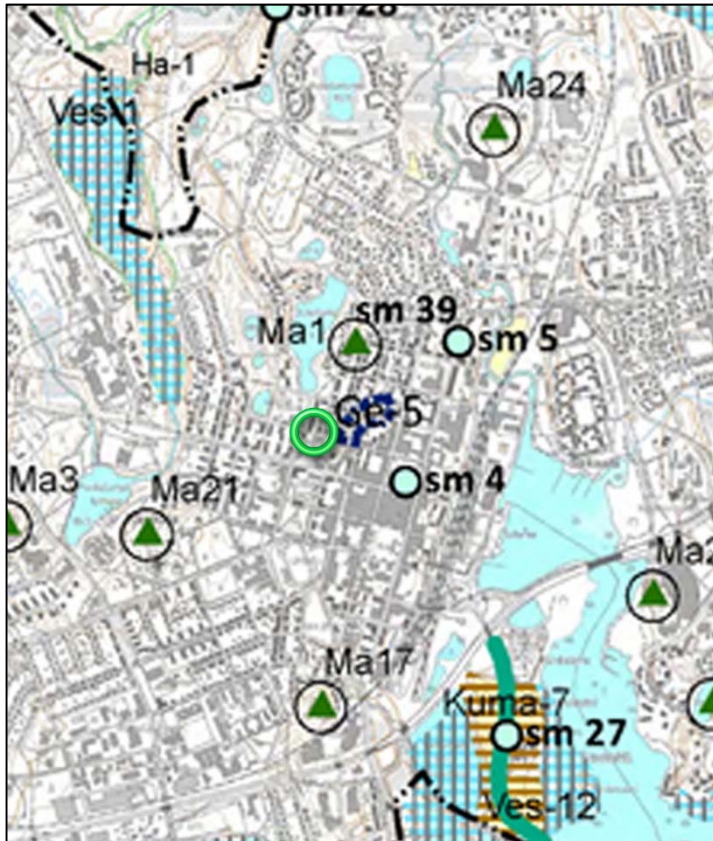

Lähialueella sijaitsevat muut arvokohteet ovat:

Mikkelin seurakuntatalo
Mikkelin teatteri
Mikkelin keskuskansakoulu ja
Päämajamuseo

Kaava-alue kuuluu kaupunkikuvallisesti paikallisesti arvokkaaseen alueeseen joka on osoitettu merkinnällä sk 12 ”Naisvuoren ympäristön kerroksellinen kaupunkikuva”. Sen tarkempi kaavamääräys kuuluu: ”Alueella on maakunnallisesti tai paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä. Aluetta tai alueen kohteita koskevissa toimenpiteissä, alueen tarkemmassa suunnittelussa tai aluetta asemakaavoitettaessa on otettava huomioon rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti sekä kuultava Mikkelin

kaupunkisuunnittelua. Aluerajaus on ohjeellinen. sk-alkuinen numerointi viittaa kaavaselostukseen.”

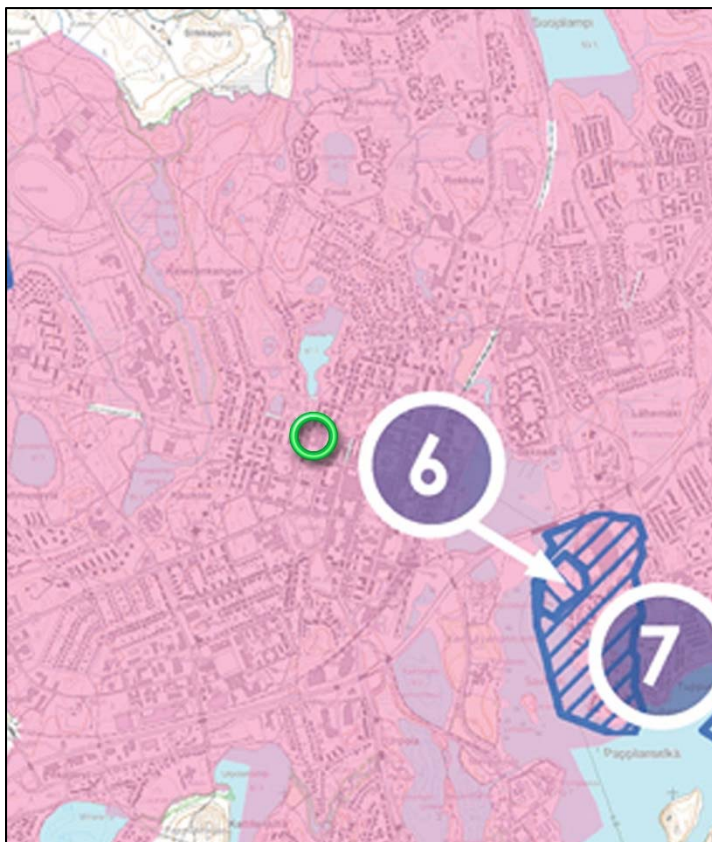

karttalehti 6: Maisema

Yleiskaavaluonnoksessa ei ole kaava-alueelle osoitettu merkintöjä. Lähin merkintä on:

Arvokas geologinen alue tai kohde-merkinnällä on osoitettu luonnon ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet ja muut merkittävät geologiset kohteet. Alueelle toimenpiteitä suunniteltaessa ja toteutettaessa on katsottava, ettei aiheuteta haittaa maisemakuvaan tai turmella arvokkaita luonnonmuodostumia. Merkinnällä on osoitettu seuraavat kohteet:

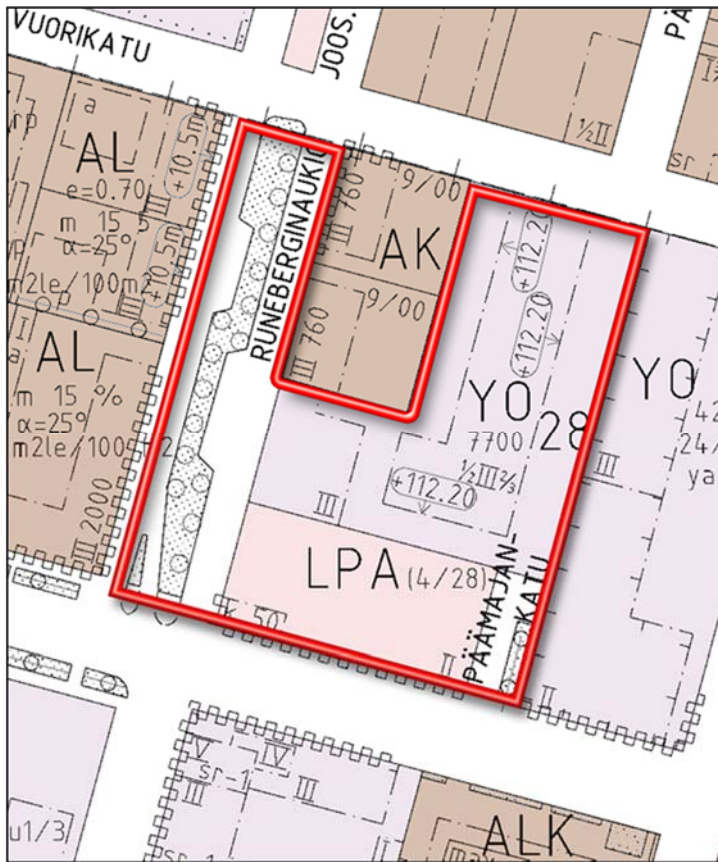
Ge-5 Naisvuori

karttalehti 6: Voimaan jäävät kaavat

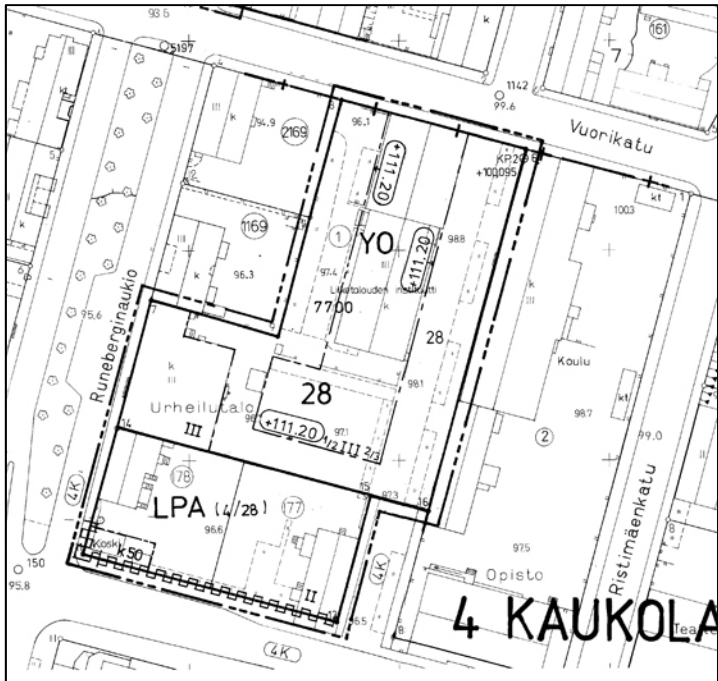
Kantakaupungin osayleiskaava korvaa vuoden 1990 yleiskaavan ja alueelle ei jää voimaan muita yleiskaavoja.

3.2.4 Asemakaavat

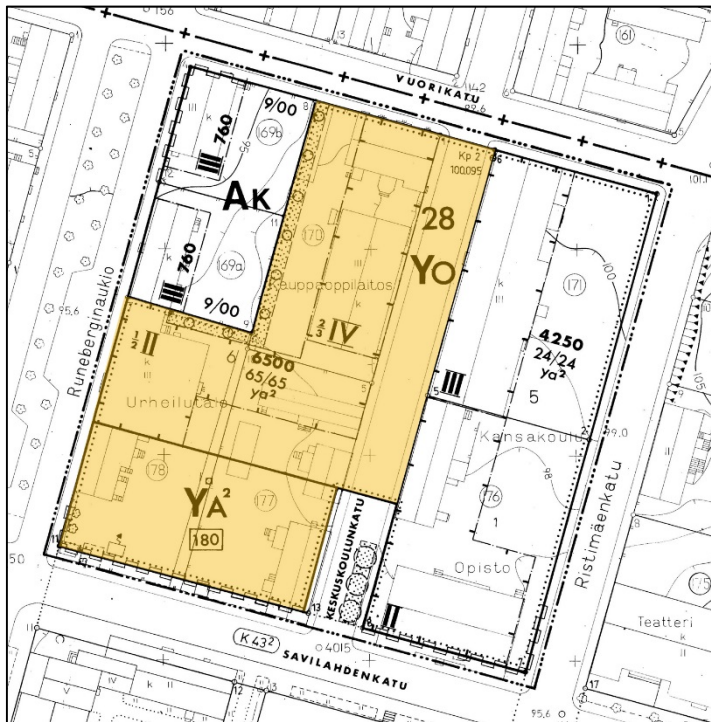

Ajantasakaava

Ajantasakaavassa näkyy kaavamuutosalue ja sen ympäristön kaavatilanne. Kaavamuutosalueelle on osoitettu opetustoimintaa palvelevien yleisten rakennusten korttelialue sekä pysäköintiä. Korttelista ja ympäristöstä löytyy lisää vastaavia merkintöjä ja sen lisäksi asumiseen osoitetut alueet näkyvät ruskealla värillä. Kohteessa ja ympäröivillä alueilla rakennusten kerrosluku vaihtelee II ja V välillä.

Vuoden 1992 asemakaavassa Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO) ja autopaikkojen korttelialue (LPA) jotka ovat osoitettu korttelin 28 käyttöön. Merkinnällä (k 50) on osoitettu kioskin paikka Savilahdenkadun ja Runeberginaukion kulmaukseen. Julkisivupinnan ja katon leikkauskohdat on merkitty (+111.20) merkinnällä. Kerrosluvut vaihtelevat II ja III välillä, jälkimmäisessä tapauksessa on mahdollista kellari ja ullakotiloja.

Vuoden 1978 asemakaava käsitti koko kortteli, mutta värillisenä merkitylle alueelle laadittiin asemakaavamuutos vuonna 1992 (katso edellinen asemakaava). Vuoden 1978 kaava jäi voimaan kerrostalojen ja Päämajakoulun alueille sekä Päämajakujan katualueen kohdalle (kaavassa Keskuskoulunkatu). Nyt tekeillä olevaan asemakaavamuutokseen kuuluu Päämajakujan alue. Kaavassa kerrostalovut vaihtelevat II ja III välillä, autopaikat on osoitettu piha-alueille ja kerrostalojen kohdalla paikkoja ei ole mahdollista sijoittaa kortteliin (ya²) merkitylle alueelle.

3.2.5 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Runebergin aukion varrella sijaitsevan Urheilutalon kulttuurihistoriallista arvoa on selvitetty ja todettu, että ne eivät vaadi suojelumerkintää ja rakennus voidaan purkaa. Viereinen puurakennus on huonokuntoinen eikä sillä lähtökohtaisesti katsottu olevan sellaisia arvoja joita tulee erikseen selvittää. Katso liite 6.

Keskusta-alueen liikuntapaikkatilannetta on arvioitu liitteessä 7. Koulujen liikuntasaleja on keskusta-alueella 12 ja sen lisäksi Urheilutalon liikuntasalit. Urheilutalon alakerrassa on tilat jousiammunnalle. Selvityksessä on todettu, että ulko- ja sisäliikuntapaikkojen määrä lisääntyy keskustassa mm. uusien aluekoulujen myötä. Uusien liikuntasalien mitat mahdollistavat monipuolisemmat harrastusmahdollisuudet. Kalevankankaalla uusitaan palloiluhalli ja ulkoliikuntatiloja kehitetään Rantakylässä, Lähemäellä ja Urpolassa.

4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Korttelissa 28 sijaitseva Urheilutalo on mm. Mikkelin lukion käytössä. Rakennus on vuodelta 1953 ja tarjoaa sen ajan vaatimusten mukaiset liikuntatilat. Sisäliikunnan lisäksi liikuntasaleja käytetään mm. ylioppilaskirjoituksiin ja juhlatilaisuuksiin. Kaikki kirjoituksiin osallistuvat eivät mahdu Urheilutalon tiloihin. Urheilutalon hyödyntäminen jakautuu lukion ja koulujen sekä liikuntapalveluiden kesken. Ulkona tapahtuva liikunta edellyttää nykyään siirtymistä koulun alueen ulkopuolelle, esimerkiksi Kalevankankaan alueelle.

Saimaan Stadiumin hankesuunnittelun yhteydessä kaupunki on selvittänyt mm. lukion ja koulujen liikuntatarpeita. Kaupunki on halunnut kohdentaa liikuntarakentamisen Kalevankankaan alueelle jonne on muodostunut monipuolisten liikuntaharrastuslajien keskittymä. Kaupungin hallinnoiminen tilojen lisäksi alueella toimii yksityisiä liikuntayrityksiä joilta kaupunki voi vuokrata tiloja. Sisäliikunnan lisäksi alue tarjoaa monipuoliset ulkoharrastusmahdollisuudet.

Kaupunki perustelee Urheilutalon toiminnan lakkauttamista kustannussäästöillä ja sillä, että Kalevankangas tarjoaa paremmat edellytykset liikunnalle kuin Urheilutalo ja Saimaa Stadiumi mahdollistaa kirjoitukset tapahtuvaksi yhdessä tilassa. Kalevankankaan hyödyntäminen edellyttää riittäviä siirtymäaikoja.

Kaupunki keskittää kerrostalorakentamisen Satamalahteen ja laajentaa samalla sen avulla ydinkeskustaa Saimaan rannalle. Satamalahti odottaa Kantakaupungin osayleiskaavan valmistumista ja sen jälkeen voidaan laatia yksittäisiä asemakaavoja rakentamisen mahdollistamiseksi, ilman valituksia ensimmäiset tontit tulevat arviolta 2020-luvulla rakennettaviksi.

Kaupungin keskusta-alueelle muuttaa n. 500 asukasta vuosittain ja kaupunki on pyrkinyt löytämään täydennysrakentamisen mahdollisuuksia ennen Satamalahden avautumista rakentamiselle. Viime vuosina kaupunki ei ole kyennyt tarjoamaan riittävästi kerrostalotontteja ja Runeberginaukion kaavamuutoksen avulla kaupunki pyrkii vastaamaan väestönkasvun asettamiin rakentamishaasteisiin.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Katso kohta 2.1

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Osalliset selviävät osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS), ks. [liite 1](#).

4.3.2 Vireilletulo

Katso kohta 2.1

4.3.3 Osallistumien ja vuorovaikutusmenettelyt

Katso kohta 2.1

4.3.3.1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute

OAS:sta saatiin 3 lausuntoa. Lausunnot ja niiden vastineet ovat [liitteessä 5](#).

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Katso kohta 2.1

Alueellisen ELY-keskuksen kanssa on otettu esille lähinnä Urheilutalon merkitys ja onko sillä suojeluarvoja. Kohteesta tehdyn rakennushistoriaselvityksen perusteella niitä ei ole ja rakennus voidaan purkaa. ELY:n näkemyksen mukaan myöskään viereisellä puurakennuksella ei ole suojelumerkintää vaativia arvoja. Kohdan 4.1 tilannetta on käsitelty epävirallisissa keskusteluissa ja kaavamuuos pohjautuu Kantakaupungin osayleiskaavaan joka luonnosvaiheessa voidaan katsoa olevan kaupunginvaltuuston tahdonilmaus kehityksen suunnasta.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

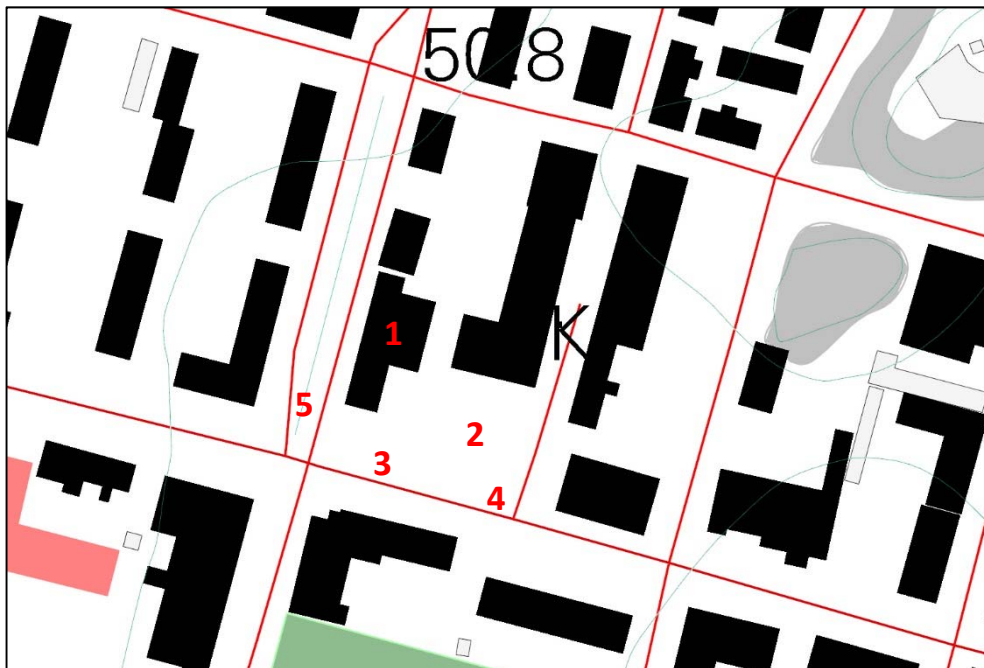
Katso kohdat 1.3, 4.1 ja 4.3.4

4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentumine

ESE:llä on tarve sijoittaa muuntaja kaava-alueelle, ensisijainen vaihtoehto on Runeberginaukio ja toissijaisesti tutkitaan korttelin sisäosia tai sijoittamista rakennuksen runkoon.

4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta

- 1 Urheilutalo ja puurakennus puretaan.
- 2 Säilytetään koulun oleskelualueet vähintään nykytasolla.
- 3 Siirretään parkkipaikat maan alle.
- 4 Tarvitaanko Päämajakujaa enää katualueena?
- 5 Ajo maanalaiseen pysäköintiin Runeberginaukiolta.

Suunnittelussa on haluttu säilyttää koulualueen käyttömahdollisuudet nykyisellään ja mahdollisesti jopa lisätä oppilaiden käytössä olevan oleskelualueiden pinta-alaa.

Suunnittelussa päivitetään kävelyreittejä ja tutkitaan voidaanko Päämajakujan lyhyt katualue osoittaa kokonaan oppilaiden käyttöön.

Kaupungin strateginen tavoite on nostaa keskusta-alueen tehokkuutta ja tuoda asukkaat lähelle palveluita. Vuodesta 2015 on havaittu, että keskusta-alueelle muuttaa vuosittain n. 500 asukasta. Vuoden 2018 lukuja ei vielä tiedetä, mutta oletettavasti luvut ovat matalampia.

Nykyisten kaavojen mukaan alueella voidaan rakentaa enintään 3,5 kerrosta maan päälle. Uuden kaavan tavoitteena on IV kerrosta, joka on maltillinen lisäys olemassa olevaan tilanteeseen nähden.

Rakennusoikeus on tutkittu mittaamalla kuinka paljon pysäköintipaikkoja saadaan sijoitettua maan alle ja kuinka suuri osa paikoita voidaan osoittaa asumiselle. Tavoitteena on yksi pysäköintitaso maan alle joka mahdollistaa n. 4 200 k-m² asuinrakennusoikeuden.

Kantakaupungin osayleiskaava määrittää tulevan käyttötarkoitusmerkinnän: Ydinkeskusta (C-2). Nykyinen ydinkeskusta, joka on palveluiltaan tunnistettavissa olemassa olevaksi keskusta-alueeksi.

OAS:n vaiheen kaavahahmotelma

Uudisrakennukset sijoittuvat nykyiselle parkkipaikalle, autopaikat on viety maan alle. Maanalaisessa pysäköintiratkaisussa parkkipaikat pyritään sijoittamaan piha-alueiden alle siten, että rakennusten alle ei osoiteta parkkipaikkoja. Tällä pyritään välttämään kalliita erikoisratkaisuja sillä asuntopohjien kantavat seinärakenteet eivät mitoituksessa osu yksin autopaikkojen moduulimitoituksen kanssa. Toimistorakentamisessa ne ovat paremmin yhteen sovitettavissa. Kiinteistörajat ja autopaikoitus huomioon ottaen saadaan rakennuksille selvitettyä rungon enimmäissyvyys; Savilahdenkadun varressa se on n. 16 metriä ja Runeberginaukion kohdalla n. 13,5 metriä.

Yllä olevassa hahmotelmassa rakennusoikeutta on n. 3 700 k-m² ja kerroksia kummassakin rakennuksessa neljä. Savilahdenkadun massan korottaminen viiteen nostaa rakennusoikeuden 4 100+ k-m²:iin.

1970-luvulla kerrostalojen runkosyvyys oli n. 11-13 metriä joka soveltui hyvin suurempien asuntojen kokoon ja mahdollisti läpitalo –huoneistot joilla selkeästi parannetaan asuin viihtyvyyttä esim. tuuletus voitiin hoitaa painovoimaisesti. 2000-luvulle tultaessa rakentamisen kalleus on pakottanut tekemään pienempiä kerrostaloasuntoja joissa jokainen neliö on ns. tehoneliö, osaltaan tähän on vaikuttanut esim. rakentamismääräysten kiristäminen ja esim. kaikki rakennukset varustetaan nykyisin koneellisella ilmanvaihdolla. Nykyisin rakennusten runkosyvyys on 16 metrin molemmin puolin mahdollistaen porraskäytävän keskiosassa ja jonka molemmin puolin yksiöt ja kaksiot sijoitetaan avautuen vain yhteen suuntaan.

Pienillä kaupungeilla on rajalliset mahdollisuudet ohjata tätä kehitystä asumisviihtyvyyden kannalta parempaan suuntaan. Globaalissa taloudessa Mikkelin kaupunki kamppailee samoista rakennusyrityksistä joiden kohteet sijaitsevat Suomen lisäksi muissa maissa, taloudelliset intressit lopulta ratkaisevat minne kannattaa rakentaa.

Kuva: Google Street View 2011

Tarkasteltaessa katunäkymää Savilahdenkadulta kohti keskustaa huomio kiinnittyy Martti Välikankaan suunnittelemaan Seurakuntataloon. Vastakkaisella puolella sijaitsevan kaava-alueen ajoneuvojen sisäänajo pihapysäköintiin on osoitettu suoraan kulmauksesta. Uudisrakentaminen luo selkeän vastaparin Seurakuntatalolle ja luo porttiaiheen Savilahdenkadun varrelle. Kulmauksen jälkeen saavutaan selkeästi ydinkeskustan alueelle. OAS kaavahahmotelmassa ei ole otettu kantaa porttiaiheeseen ja jos kulmausta verrataan seuraavaan kulmaukseen Savilahdenkatu/Mikonkatu:

Kuva: Google Street View 2011

Huomataan, että talon päädyn tuominen valtakadun kohdalle ei aina toimi vaan vaatii ohjeita kaavassa jotta kaupunkikuvasta saadaan toimiva.

Yllä olevassa hahmotelmassa on pohdittu L-muotoisen rakennusmassa vaikutusta. Julkisivunäkymästä tulee pitkä jos se ulottuu kulmauksesta kiinni naapurirakennukseen. Runeberginaukion kohdalla yhtä pitkiä näkymiä ei ole toteutettu. Pitkien julkisivujen myötä rakennusmassat mahtuvat kaikki neljään kerrokseen ja kaupunkikuvallisesti se ei luo selkeää vastaparia Seurakuntatalolle joka hyödyntää massoittelussa eri kerroslukuja ja ulokkeita yms.

Toimivin lopputulos saadaan jos Seurakuntatalolle luodaan yhtä korkea vastapari Savilahdenkadun varteen ja Runeberginaukion kohdalla on matalampaa rakentamista. Rakennusmassa voidaan toteuttaa kahtena erillisenä kerrostalona jota yhdistää porttikongin yläpuolelle sijoittuva, lasitettu parvekevyöhyke. Järjestelyllä saadaan yhtenäinen julkisivu joka on mahdollista toteuttaa vaiheittain.

Kaavaehdotuksesta saadun palautteen perusteella Seurakuntatalo ja Urheilutalon historia haluttiin tuoda paremmin esille kaupunkikuvassa. Savilahdenkadun toisella puolella molemmissa kulmarakennuksissa on hyödynnetty pylväikköä/arkadia jota mm. professori Olli Kivinen otti esille omissa kaavoissaan Kirkkopuiston Porrassalmenkadun puoleisella korttelissa. Uudisrakennukseen on lisätty vastaava elementti ja sen lisäksi Savilahdenkadun puoleinen julkisivu pohjakerroksen osalta tulee käsitellä selkeästi muusta julkisivusta erottuvaksi kuten Runeberginaukion toisella puolella. Vastaava elementti on havaittavissa Seurakuntatalon kohdalla yhdistettynä pilaristo teemaan. Urheilutalon elementtejä ovat kaavassa sallittu uudisrakennuksen lipas (sallittu, mutta ei vaadittu) ja pohjakerroksen julkisivumateriaalit. Rakennusoikeuden määrää on alennettu 200 k-m² Savilahdenkadun varren rakennusmassan osalta.

4.5.1.1 Kaavoitus ja pysäköintinormi

Kantakaupungin osayleiskaava ja pysäköintinormi

Osayleiskaava on asetettu nähtäville ehdotuksena ajalle 15.11.2018–15.1.2019, edellinen yleiskaava oli oikeusvaikutukseton ja vuodelta 1990. Kaavassa päivitetään keskustarajaukset uudestaan ja annetaan mahdollisuus hyödyntää ydinkeskustassa tehokkaampaa rakentamista. Erityisesti tämä tulee esille pysäköintinormiston päivityksessä joka heijastaa globaaleja trendejä auton omistuksen suhteen. On todennäköistä, että tulevaisuudessa siirrytään yhä enemmän jakamistalouteen ja vastaaviin järjestelyihin myös autojen suhteen jolloin jokaisella asunnolla/asukkaalla ei tarvitse olla omaa autoa tai parkkipaikkaa. Autonominen liikkuminen tulee lisääntymään ja digitalisaation kehitys auttaa saavuttamaan nuo tavoitteet. Yhdelläkään kaupungilla ei ole vielä selkeää vastausta siihen miten asiassa olisi paras edetä ja miten siirtymävaihe nykynormistosta uuteen voidaan hoitaa

mahdollisimman kivuttomasti. Tämän päivän parkkipaikat voivat tulevaisuudessa olla ongelmakohtia joille etsitään uutta käyttöä.

Osayleiskaavaprosessissa on hahmoteltu seuraavaa normistoa ydinkeskustassa:

	pysäköintinormi
asukaspysäköinti pihalla	1 ap/130 k-m ²
asukaspysäköinti rakenteellisesti toteutettuna	1 ap/150 k-m ²
palvelutalot	1 ap/300 k-m ²
opiskelija-asuntolat	1 ap/200 k-m ²
hotellit	tarpeen mukaan
keskustatonttien lisärakentaminen asuintarkoitukseen	Lisärakennusoikeus voidaan toteuttaa ilman että se rasittaa pysäköintivelvoitetta.

Osayleiskaavaehdotuksessa C-2 alueelle asumisen pysäköintinormi on:
Asunnot 1 ap / 130 k-m² 1 ap / 150 k-m² (pihalla / rakenteellisesti toteutettuna)

5. ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Kaava-alueen kokonaisala on n. 11 030 m², tästä C käyttötarkoituksella olevaa korttelialuetta on 7 410 m² jonka tehokkuusluku on e=1,60 ja rakennusoikeus 11 900 k-m². Katualuetta on 3 622 m². Koulun käyttöön soveltuvan oleskelualueen koko on n. 3 900 m² ja se on kasvanut n. 1 400 m²:llä.

Katso myös asemakaavan seurantalomake, liite 4.

Savilahdenkadun varren kerrostalon kerrosluku on V ja Runeberginaukion kohdalla IV. Lukion kerrosluku $\frac{1}{2}$ III $\frac{2}{3}$ on pyöristetty vajaasta neljästä kerroksesta täyteen neljään kerrokseen muotoon $\frac{1}{2}$ IV. Pysäköinti on sijoitettu kokonaan maan alle.

Asemakaavan muutosehdotus on liitteenä 3

Ote ajantasa-asemakaavasta kohdassa 3.2.4

Maanomistus löytyy kohdasta 3.1.5

Asemakaavan seurantalomake on liitteenä 4

5.1.1 Mitoitus

Tilastokeskuksen mukaan keskimääräinen asumistiheys vuonna 2015 oli 40,1 m²/henkilö. Uudisrakennusten rakennusoikeus on 4 200 k-m². Netto-osuus saadaan kertomalla rakennusoikeus luvulla 0,85 (4 200x0,85=3 570 m²). Asuinpinta-ala 3 570 jaetaan 40,1 jolloin tulokseksi saadaan 89 henkilön lisäys kaava-alueelle.

Asemakaavan seurantalomake on liitteessä 4.

5.1.2 Palvelut

Katso kohta 3.1.4

5.2 Kaavan vaikutukset

5.2.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaava täydentää kaupunkikuvaa tärkeässä Savilahdenkadun ja Runberginaukion risteyksessä korvaamalla pysäköintialueen kerrostaloilla. Korttelin kulma yhdessä Seurakuntatalon kanssa hahmottaa yhtä kaupungin keskustan sisääntulolinjoista ja muodostaa siitä selkeän porttimaisen aiheen. Aikanaan jos ja kun muut rakennukset risteyksessä korvataan uudisrakennuksilla porttiaihe muuttuu normaaliin keskustamaiseen kaupunkiympäristöön jättäen taustalla olevan Naisvuoren rakennelmat hallitseviksi kaukonäkyviksi.

Kaava nostaa rakennusten kerroslukua maltillisesti, tuo merkittävän lisäyksen korttelin 28 asukasmäärään ja siirtää koulun pysäköintipaikat maan alle.

5.2.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Autopaikoituksen rakentaminen maan alle mahdollistaa virkistys- ja oleskelualueiden lisäämisen.

Kaupungin pohjaveden lämpötila on noussut keskustan alueella. Keskustassa tapahtuva pohjavesien imeyttäminen auttaa pohjaveden lämpötilan hallinnassa. Puhtaat hulevedet pyritään imeyttämään keskustan alueella ja likaiset hulevedet ohjataan erilliseen

järjestelmään; joko hulevesiviemäriin tai sitten viivytäten ja lopulta kohti (tässä tapauksessa) Likolampea.

Kaava-alueelta tehdään erillinen hulevesisuunnitelma ja puhtaat hulevedet johdetaan kasettikeräysjärjestelmään joka on tarkoitus sijoittaa Runberginaukion kohdalle josta se jatkaa Jooseppi Sajaniemenkadulle. Hulevesijärjestelmän toteutuksen ja huollon kannalta on parempi, että sen alueelle ei osoiteta kiinteitä rakennelmia.

5.2.3 Muut vaikutukset

Kaava lisää keskustan houkuttelevuutta luomalla uusia kerrostaloasumisen mahdollisuuksia palveluiden ja työpaikkojen lähellä.

Kaava pakottaa kaupungin järjestämään vaihtoehtoiset liikuntamahdollisuudet Urheilutalon poistuessa käytöstä.

5.3 Ympäristön häiriötekijät

Liikenne on lähikaduilla vilkasta ja myös bussiliikennettä sisältävää. Liikenteen melu vaatii kaavakartan määräysten mukaisia suojauksia rakenteissa, tilojen sijoittelussa ja aukotuksessa.

5.4 Kaavamerkinnot- ja määräykset

Liitteessä 3 on esitetty kaavaehdotuksen merkinnot ja määräykset.

5.5 Nimistö

Alueelle ei osoiteta uutta nimistöä.

6. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Tämän selostuksen yhteydessä on esitetty lukuisia hahmotelmia tulevasta kokonaisuudesta.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Asemakaavan toteuttaminen voidaan aloittaa kaavan tultua lainvoimaiseksi.

6.3 Toteutuksen seuranta

Seuranta tapahtuu Mikkelin kaupungin rakennusvalvonnan toimesta.

Mikkelissä 3.6.2019

Ilkka Tarkkanen
kaavoituspäällikkö

LIITTEET

0958

MIKKELIN KAUPUNKI

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue / Kaupunkisuunnittelu

PL 33, 50101 Mikkeli

e-mail: ilkka.tarkkanen(at)mikkeli.fi

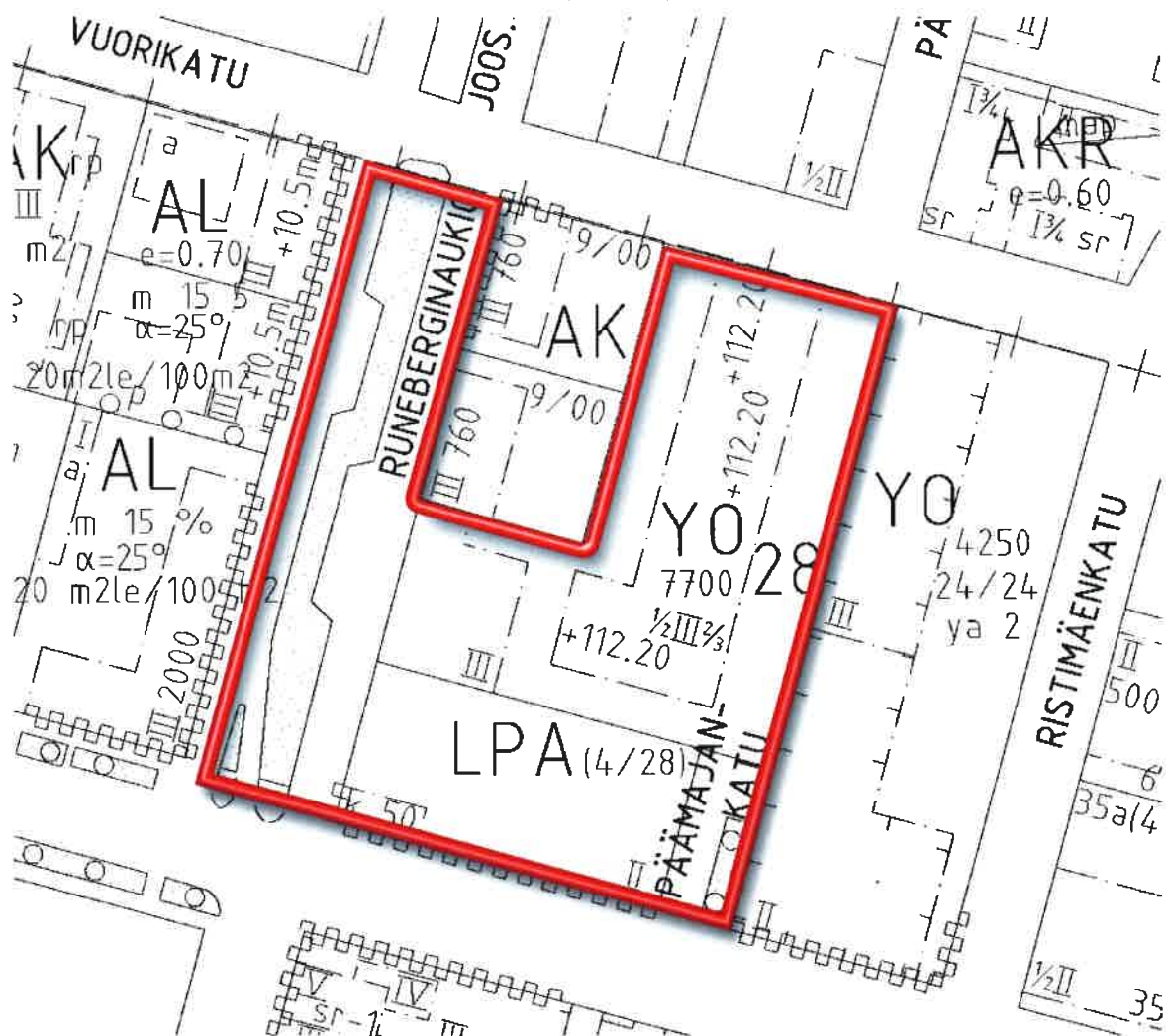

MIKKELIN KAUPUNKI

RUNEBERGINAUKIO 1 / ASEMAKAAVAN MUUTOS

OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 27.11.2017

Asemakaavan muutos koskee 4. kaupunginosan (Kaukola) korttelia 28 (osa) ja katualuetta

Kaavarajaus esitetty punaisella viivalla, rajausta voidaan päivittää kaavaprosessin aikana.

TEHTÄVÄ	Asemakaavan muuttaminen.
SUUNNITTELUKOHDE	Asemakaavan muutoksen kohde sijaitsee 4. kaupunginosan (Kaukola) korttelissa 28. Suunnittelualueen kokonaispinta-ala on noin 1,12 hehtaaria, josta kortteli 28 osuus on n. 0,72 ha. Mikkelin torille matkaa on noin 400 metriä. Suunnittelualue sijaitsee Mikkelin keskustassa Runeberginaukion ja Savilahdenkadun kulmauksessa, tarkempi rajausta näkyy kansilehdellä. Kohteen rajaukseen voi tulla muutoksia kaavoitusprosessin aikana. Alue kuuluu Hanhikankaan pohjavesialueeseen.
KIINTEISTÖTIEDOT/	491-4-28-1, 491-4-28-4 ja 491-4-9901-0
OSOITE	Runeberginaukio 1
HAKIJA	Asemakaavan muutos on tullut vireille Mikkelin kaupungin toimesta.
SUUNNITTELUN TAVOITE	Korttelissa 28 sijaitsee kaupungin opetustoimintaan tarkoitettuja tiloja, kaksi yksityistä kerrostaloyhtiötä ja autopaikoille varattuja pysäköintialueita sekä piha-alueita. Tavoitteena on siirtää koulun autopaikat maan alle, purkaa Urheilutalo ja sen viereinen puutalo, lisätä viher- ja oleskelualueita, päivittää katualueiden rajauksia sekä osoittaa uutta asuinrakentamista.
LÄHTÖTIEDOT/ NYKYTILANNE	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet Voimassa olevista alueidenkäyttötavoitteista saa lisätietoa kaavan laatijalta ja osoitteesta: http://www.ymparisto.fi Maakuntakaavat Alueella voimassa olevista maakuntakaavoista ja vaihemaakuntakaavoista saat tietoa kaavan laatijalta sekä osoitteesta: http://www.esavo.fi/etela-savon maakuntakaava Yleiskaavat <i>Alueella on voimassa Mikkelin yleiskaava, joka on hyväksytty 2.7.1990. Kaavassa suunnittelualueelle on osoitettu merkintä PY Julkisten palvelujen ja hallinnon alue.</i>

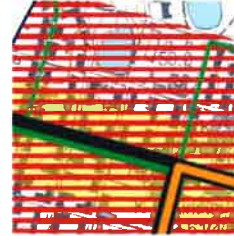
KANTAKAUPUNGIN OSAYLEISKAAVA 2040 (LUONNOS)

Uusi kantakaupungin osayleiskaava 2040 on tekeillä ja kaavaluonnoksessa alueelle osoitettu seuraavat määräykset. Lisätietoja kaavasta kaupungin verkkosivuilla. <http://www.mikkeli.fi/0057-mikkelin-kantakaupungin-osayleiskaava-2040>

<http://www.mikkeli.fi/0057-mikkelin-kantakaupungin-osayleiskaava-2040>

SUUNNITTELUALUETTA KOSKEVAT KAAVAMÄÄRÄYKSET**1. Yhdyskuntarakenteen ohjaus**

C-1 Keskusta-asuminen / Keskustatoimintojen alue

2. Liikenne ja verkostot

Punainen rasteriviivoitus: Keskustatoimintojen aluetta koskeva uudistuva pysäköintinormi.

Vihreä viiva: Pyöräilyn pääreitti

3. Viherrakenne

Sinivihreä sydän

Kaupunki- ja maisemarakenteen osa, johon sisältyy ekologian, vesitalouden ja virkistykseen

kannalta tärkeitä viher- ja vesiympäristöjä.

4. Vesitalous

Yhtenäinen sininen viiva
Hulevesien paine-alue tai kohde.

Oranssi
Alue jolla hulevesien käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Pohjavesialue
(I) luokan vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue. Alueella rakentamista rajoittavat vesilain ja ympäristösuojelulain mukaiset pohjaveden muuttamis- ja pilaamiskiellot.

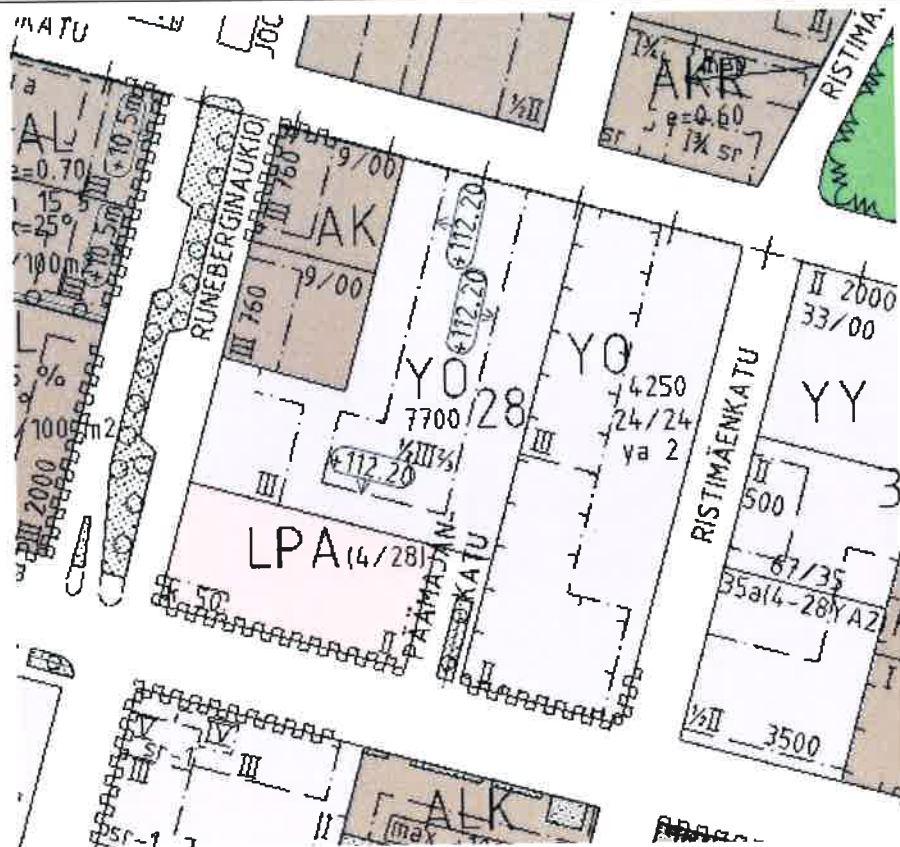
5. Kulttuuriympäristö

saa 4
Päämajamuseon ja Naisvuoren ympäristö

Yhtenäinen sininen viiva
Säilyttämisen arvoiset alueet
Alueella on paikallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä.

6. Maisema

Ei aluetta koskevia kaavamääräyksiä

Ote alueella voimassa olevasta asemakaavasta

Asemakaavat

Alueella on voimassa asemakaavat, jotka on vahvistettu 15.9.1978, 29.3.1982 ja 8.6.1993 Asemakaavassa suunnittelualueelle osoitettu YO Opetustoimintaa palvelevien rakennusten- ja LPA korttelialueet sekä katualueita. LPA korttelialueen autopaikat on varattu korttelin 28 autopaikoille.

Muut aluetta koskevat selvitykset ja suunnitelmat:

- Mikkelin Runeberginaukion urheilutalon rakennushistoriaselvitys (2016), Osuuskunta Mikkelin Mediaali, FM Laura Vikman
- Hanhikankaan rakennetutkimus ja virtausmalli (2015) GTK

LAADITTAVAT SELVITYKSET

Asemakaavatyötä varten laaditaan seuraavat selvitykset:

Hulevesien hallintasuunnitelma.

Kaavatyön aikana voidaan laatia tarvittavia selvityksiä tarpeen vaatiessa.

MAANOMISTUS

Suunnittelualue on osittain kaupungin omistuksessa ja osittain kaupungin vuokratontilla (koulu ja LPA).

ARVIOINTITIEDOT

Kaavan vaikutuksia arvioidaan ainakin seuraavien ominaisuuksien osalta:

- Suhde ylemmän asteisiin suunnitelmiin, kuten yleiskaavaan, maakuntakaavaan ja valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin
- Vaikutukset rakennettuun ympäristöön
- Vaikutukset kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön
- Vaikutukset luonnonympäristöön ja maisemaan
- Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset
- Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja ympäristöön
- Sosiaaliset vaikutukset
- Oikeusvaikutukset

Arviointi tapahtuu kaavoitusprosessin yhteydessä asiantuntijoiden ja osallisten kanssa Maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen edellyttämällä tavalla. Erillistä vaikutusten arviointisuunnitelmaa ei tarvita.

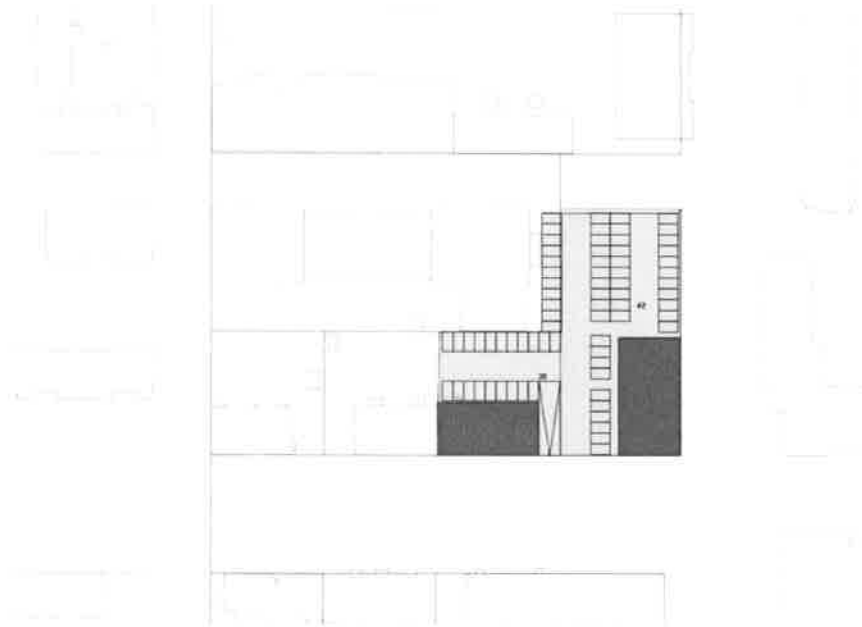
Kantakaupungin osayleiskaavan perusteella kohteella on paikallisia arvoja. Urheilutalon rakennushistoriallisessa selvityksessä on todettu, että rakennuksella on paikallishistoriallisia arvoja. Kohteessa ei ole todettu arkeologisia arvoja.

Arviointitietojen pohjalta voidaan todeta, että osallisina ovat paikallisesti vaikuttavat tahot.

Asemakaavan muutos saattaa edellyttää maankäyttösopimuksien (MRL 9b §) tekemistä.

Hahmotelma korttelista 28 jossa uudisrakennukset on esitetty punertavalla värillä, pysäköintipaikat on siirretty maan alle ja piha-alueet on oleskelu- ja viheralueina.

Hahmotelma 72 autopaikan maanalaisesta pysäköinnistä. Uudisrakennusten ja koulun vaatimat autopaikat ovat kokonaisuudessaan maan alla, ajo osoitettu Runeberginaukion kautta.

OSALLISET

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Keskeisinä osallisina voidaan pitää kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueiden maanomistajia sekä kaava-alueen ja sen vaikutusalueen asukkaita sekä loma-asukkaita. Osallisia ovat myös kaupunginosayhdistykset ja kylätoimikunnat sekä alueella toimivat muut yhdistykset ja järjestöt sekä ne kunnan jäsenet jotka katsovat olevansa osallisia.

Lisäksi osallisia ovat eri viranomaistahot:

- Etelä-Savon Energia Oy ESE
- Kaupungin viranomaiset
- Mikkelin kaupungin museot
- Mikkelin Vesilaitos
- teleoperaattorit
- Etelä-Savon pelastuslaitos

Listaa osallisista täydennetään tarvittaessa.

Lisäksi kaavahankkeen osallisia ovat kaikki, jotka täyttävät edellä olevan osallisuudenmääritelmän.

**OSALLISTUMISEN JA
VUOROVAIKUTUKSEN
JÄRJESTÄMINEN**

Asemakaavatyön alkamisesta tiedotetaan kaupungin ilmoitustaululla sekä kaupungin kotisivulla (www.mikkeli.fi).

Asemakaavatyön lähtökohdat ja tavoitteet on esitetty tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, johon voi tutustua myös kaupunginvirastotalolla (Maaherrankatu 9-11) teknisen toimen asiakaspalvelupisteessä tai kaupunkisuunnitteluosastolla sekä kaupungin kotisivulla (www.mikkeli.fi). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan voidaan tehdä työn kuluessa tarvittaessa muutoksia ja täydennyksiä. **Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on mahdollista antaa palautetta**, kaavanlaatijan yhteystiedot on esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman lopussa.

Viranomaisyhteistyö järjestetään työn kuluessa erikseen sovittavin neuvotteluin.

Osalliset pääsevät vaikuttamaan kaavan laadintaan, asukastilaisuuksien sekä virallisten nähtävillä olojen kautta. Yleisötilaisuuksia järjestetään kaavan luonnos- ja ehdotusvaiheessa ja niistä tiedotetaan kaupungin internetsivuilla sekä paikallislehdessä.

Kaavan nähtävillä olosta ja voimaan tulosta kuulutetaan kaupungin virallisissa ilmoituslehdissä, nettisivuilla www.mikkeli.fi sekä keskeisille osallisille kirjeellä.

Kaavoitustyön vaiheesta ilmoitetaan kerran vuodessa kaavoituskatsauksessa.

KÄSITTELYN

Aloitusvaihe / vireilletulo: joulukuu / 2017

TAVOITEAIKATAULU

Ehdotusvaihe: kevät/ 2018

Hyväksymisvaihe: syksy / 2018

**VALMISTELUSTA
VASTAA**

Lisätietoa antaa ja palautetta vastaanottaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta:

Mikkelissä 27.11.2017

Ilkka Tarkkanen

Kaavoituspäällikkö

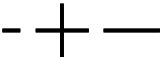

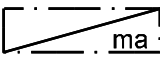

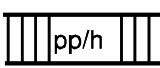

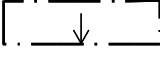
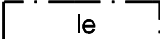
050 311 7130

[ilkka.tarkkanen\(at\)mikkeli.fi](mailto:ilkka.tarkkanen(at)mikkeli.fi)

	Keskustatoimintojen alue. Keskustatoimintojen alue, jolle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Kaupunginosan raja.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Osa-alueen raja.
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.
	Ohjeellinen tontin raja.
4	Kaupunginosan numero.
KAU	Kaupunginosan nimi.
28	Korttelin numero.
RUNEBERGI	Kadun nimi.
IV	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
½ IV	Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.
12100	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.
	Rakennusala.
	Rakennukseen jätettävä kulkuaukko.
	Maanalainen tila. Autopaikat on sijoitettava maanalaisiin tiloihin pihakannen alle ja niille johtavat kulkuyhteydet on rakennettava niin ettei estetä kaavan muiden kiinteistöjen liittymistä niihin. Rakennusvalvonta voi lupakäsittelyssään hyväksyä autopaikat sijoitettavaksi myös muille korttelin 28 tonteille. Lisäksi enintään 50% autopaikoista voidaan sijoittaa korttelin 28 ulkopuolelle enintään 300 metrin etäisyydelle kiinteistöstä, kun se osoitetaan kiinteistöjen kesken tehdyllä sopimuksella ja sijaintipiirroksella.
	Katu.
	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla huoltoajo on sallittu.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.
	Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

AUTOPAIKAT

- 1 § Autopaikkoja tulee varata seuraavasti:
Asunnot 1 ap / 150 k-m². Liiketilat 1 ap / 50 k-m². Toimistot, palvelut 1 ap / 65 k-m².
Varastot 1 ap / 200 k-m².
- 2 § Pysäköinnissä tulee varautua sähköautojen latauspisteisiin.

POLKUPYÖRÄPAIKAT

- 3 § Tonttialueiden jäsentelyssä tulee ottaa huomioon polkupyörien pysäköintipaikkojen riittävyys ja sijoittaminen. Polkupyöräpaikkoja on osoitettava vähintään 1 ppp/30 k-m², josta vähintään puolet on oltava suojattuna esim. katoksin.

JULKISIVUT

- 4 § Julkisivujen näkyvät elementtisaumat on kielletty.
- 5 § Rakennuksen julkisivut on tehtävä yhtenäistä rakennustapaa noudattaen.
- 6 § Savilahdenkadun pohjakerroksen julkisivu tulee käsitellä pylväskäytävän kanssa yhtenäisesti ja niiden tulee erottua muusta julkisivusta. Pintamateriaalina tulee olla laatta. Laatoitetun osan saa rajata lipalla.

KAAVAAN MERKITYN RAKENNUSOIKEUDEN LISÄKSI SAA RAKENTAA

- 7 § Merkityn kerrosalan lisäksi saa rakentaa ilmanvaihtokonehuoneita ja muita teknisiä tiloja siten, että ne eivät riko kaavamääräyksiä, jotka koskevat kerroslukua, rakennusalueen rajaa, vesikaton ylintä korkeusasemaa ja julkisivupinnan sekä vesikaton leikkauskohdan ylintä korkeusasemaa.
- 8 § Merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa porrashuone- ja sisääntulotilojen (sisältää hissikulut) 15 m² ylittävän osan kussakin asuikerroksessa.
- 9 § Asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi saa tontille rakentaa asukkaita palvelevia yhteiskäyttöisiä palvelu- ja varastotiloja kuten asukasyhdistyksen kokoontumistila ja polkupyörävarastoja.

MELU

- 10 § Rakennuksen ulkoseinien ja ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden on oltava vähintään 35 dB. Asunnot on suunniteltava siten, että keskimääräinen sisämelutaso on alle 35 dB(A) päivällä ja alle 30 dB(A) yöllä.
- 11 § Pihan leikki- ja oleskelualueilla keskimääräinen ulkomelutaso on oltava alle 55 dB(A) päivällä ja 45 dB(A) yöllä.

PIHAT JA OLESKELUALUEET

- 12 § Asuintonteille tulee järjestää yhtenäistä vapaata tilaa leikki- ja oleskelualueeksi vähintään 10 m² asuinkerrosalan 100 m² kohti.
- 13 § Rakentamattomat tontin osat, joita ei käytetä tontille välttämättömiin kulkuteihin, pysäköintiin tai leikki- ja oleskelu-alueiksi, on istutettava ja pidettävä huolitellussa kunnossa. Istutettavista alueista tulee laatia kaupungin viheralueista vastaavan yksikön hyväksymä vihersuunnitelma rakennusluvan liitteeksi ennen rakentamisen aloittamista. Istutettavan puun rungon ympäryksen on oltava metrin korkeudella maasta 12 - 16 cm lehtipuilla ja puun korkeuden maasta latvaan 150 - 180 cm havupuilla.

HULEVESIEN KÄSITTELY

- 14 § Korttelialueesta tulee laatia hulevesien hallintasuunnitelma joka sisältää suunnitelman tulvareiteistä. Suunnitelma tulee liittää rakennuslupan erityissuunnitelmiin ja se tulee hyväksyttäväksi rakennusvalvonnassa ja ympäristöpalveluissa ennen luvan myöntämistä.
- 15 § Puhtaat hulevedet tulee johdattaa erilliseen keräysjärjestelmään.
- 16 § Tontilla tulee huolehtia öljyn- ja hiekanerotuksesta siten, että hulevesiin ei johdu merkittävästi haitallisia aineita.
- 17 § Hulevesiä voidaan johtaa katualueilla ja rakentaa niiden hallintaan tarvittavia rakennelmia.

RAKENNUSLUPA-ASIAKIRJOIHIN LIITETTÄVÄT ERILLISET SUUNNITELMAT

- 18 § Ennen rakennustöiden aloittamista on esitettävä rakennuslupa-asiakirjoihin liitettävä kirjallinen selvitys tonttien maaperän puhtaudesta ja sade / perusvesien johtamisesta sekä rakennusten, katosten ja pihojen perustamis-tavasta. Etelä-Savon ympäristökeskuksen vaatimien maaperän pilaantuneisuusselvityksien mukaan laadittujen puhdistusuunnitelmien mukaiset toimenpiteet on tehtävä viimeistään rakentamisen yhteydessä.
- 19 § Yleissuunnitelma tontin tai alueen kaikista liikennejärjestelyistä ja pysäköinnistä sekä käytöstä johtuvat jalankulun ja pyöräilyn esteettömyys- ja turvallisuusratkaisut.
- 20 § Korttelialueelle voidaan sijoittaa muuntamo, sen tarkka sijaintipaikka, mitoitus ja ulkonäkö tulee hyväksyttäväksi kaupunkisuunnittelussa, ennen rakennuslupan hakemista.

AJOREITIT JA RAMPIT

- 21 § Runebergin aukion ja Savilahden kadun puolelta, niillä osilla kuin se kaavamääräyksissä on sallittu, voidaan johtaa ajoreitti/ramppi maanalaista pysäköintiä varten.

YLEISTÄ

- 22 § Ennen rakennushankkeeseen ryhtymistä on tarkistettava tontilla kulkevat kaapelit.
- 23 § Paloteknisten määräysten vaatimasta palomuurin rakentamisvelvollisuudesta eri tonteilla sijaitsevien ja paloteknisesti erillisten rakennusten välillä saa poiketa rakennusvalvonta- ja paloviranomaisten hyväksymällä tavalla.
- 24 § Paloautoreittien sijainti ja kantavuus on sovittava Etelä-Savon pelastuslaitoksen kanssa.
- 25 § Rakennusten väliset etäisyydet ja ryhmittely on mitoitettava siten, että hälytysajoneuvot pääsevät tarvittaessa kaikkien uloskäytävien ja varauuloskäytävien läheisyyteen.
- 26 § Korttelialueelle voidaan sijoittaa muuntamo, sen tarkka sijaintipaikka, mitoitus ja ulkonäkö tulee hyväksyttäväksi kaupunkisuunnittelussa, ennen rakennuslupan hakemista.
- 27 § Jäte- ja tavarahuoltotilat on toteutettava siten, että ne eivät aiheuta häiriötä ympäristölle. Ne, samoin kuin väestönsuojatilatkin, voidaan toteuttaa korttelin muiden kiinteistöjen tai viereisten kortteleiden kanssa yhteisesti. Katujulkisivuilta ei saa avautua isoja lastausovia.
- 28 § Ajoramppien, ilmanvaihtokonehuoneiden, näkyvien ilmanvaihtolaitteiden ja muiden teknisten rakennelmien on sopeuduttava arkkitehtoniseen yleisratkaisuun kaupunkikuvaa rumentamatta.
- 29 § Tälle asemakaava-alueelle laaditaan erillinen sitova tonttijako.

MIKKELI

ASEMAKAAVAN MUUTOS

1:1000

Asemakaavan muutos koskee:
Mikkelin kaupungin 4. kaupunginosan Kaukolan
korttelin 28 osaa ja Runeberginaukion ja Päämajakujan
katualueita.

Asemakaavan muutoksella muodostuu:
Mikkelin kaupungin 4. kaupunginosan Kaukolan
korttelin 28 osa ja katualuetta.

POHJAKARTTA TÄYTTÄÄ MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN
54A §:N VAATIMUKSET.

MIKKELI . .2018

MAANKÄYTTÖINSINÖÖRI

JUKKA PIISPA

VIREILLE TULO

27.11.2017

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

11.12.2018 § 147

KAUPUNGINHALLITUS ALUST.

17.12.2018 § 476

NÄHTÄVILLÄ

17.1. - 18.2.2019

MIKKELIN KAUPUNKI
ASUMISEN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN
PALVELUALUE
KAUPUNKISUUNNITTELU

MUUTOS
11.12.2018

MUUTOS
3.6.2019

MUUTOS

KAUPUNGINHALLITUS HYVÄKSYNYT

KAUPUNGINVALTUUSTO HYVÄKSYNYT

LAAT.

PIIRT.

L.T.

TARK.

MUUTOS

LAINVOIMAINEN

MIKKELI 26.4.2018

KAAVOITUSPÄÄLLIKKÖ

ILKKA TARKKANEN

NUMERO

958

LIITE 3

DNRO 2017-2426

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	491 Mikkeli Täyttämispvm	28.05.2019
Kaavan nimi	4. kaupunginosa, Kaukola, Runeberginaukio	
Hyväksymispvm	Ehdotuspvm	
Hyväksyjä	Vireilletulosta ilm. pvm	27.11.2017
Hyväksymispykälä	Kunnan kaavatunnus	958
Generoitu kaavatunnus		
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,1032	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]
Maanalaiden tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha] 1,1032

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,1032	100,0	16300	1,48	0,0000	8550
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä					-0,5033	-7700
C yhteensä	0,7410	67,2	16300	2,20	0,7410	16300
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,3622	32,8			-0,2377	-50
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm +/-]	[k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinntät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	1,1032	100,0	16300	1,48	0,0000	8550
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä					-0,5033	-7700
YO					-0,5033	-7700
C yhteensä	0,7410	67,2	16300	2,20	0,7410	16300
C	0,7410	100,0	16300	2,20	0,7410	16300
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä	0,3622	32,8			-0,2377	-50
Kadut					-0,0434	
Katuauk./torit	0,3622	100,0				
LPA					-0,1943	-50
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

"Runeberginaukio 1" 27.11-22.12.2017 nähtävillä olleesta Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot	
<p>1. Etelä-Savon pelastuslaitos</p> <p>1.1 Pelastusviranomaiselle ei ole huomautettava asemakaavan muutokseen.</p>	Merkitään tiedoksi.
<p>2. ESE-verkko</p> <p>2.1 Nykyisellä parkkipaikalla sijaitsee verkon puistomuuntamo nro 134, jonka jakelualue ja paikka on esitetty liitekartassa. Alueen sähköjakelun näkökulmasta muuntamoa ei tulisi siirtää kovin kauaksi nykyisestä sijainnista. Muutoin katuverkko joudutaan avaamaan isolta osin lähialueella. Liitteenä kaapelikartta alueelta.</p> <p>ESE - Verkko esittää, että kaavatyön yhteydessä varataan/osoitetaan paikka uudelle muuntamolle seuraavin vaihtoehdoin: uuden puistomuuntamon (kopin koko 2,2x3,0m) sijoittaminen Runebergin aukion viherkaistalle eteläpään, jos se katsotaan kaupunkikuvaan sopivaksi uusi puistomuuntamo tulevien talojen pihalle kiinteistömuuntamo(tilavaraus noin 4mx4m) tulevaan kerrostaloon, siten että muuntamosta on suora käynti kadulle</p> <p>Käytännössä meidän mielestä ainut toimiva vaihtoehto on sijoittaa puistomuuntamo Runebergin aukiolle, koska täten rakennustyöt eivät hankaloidu sähköverkon takia. Etenkin jos tehdään parkkihalli niin silloin alueen sähköjakelu olisi hyvä olla siirrettynä edestä pois. Nykyistä muuntamoa ei voi purkaa ennen kuin uusi korvaava on otettu käyttöön.</p>	<p>Kaupungin pohjaveden lämpötila on noussut keskustan alueella. Keskustassa tapahtuva pohjavesien imeyttäminen auttaa pohjaveden lämpötilan hallinnassa. Puhtaat hulevedet pyritään imeyttämään keskustan alueella ja likaiset hulevedet ohjataan erilliseen järjestelmään; joko hulevesiviemäriin tai sitten viivytetään ja lopulta kohti (tässä tapauksessa) Likolampea.</p> <p>Kaava-alueelta tehdään erillinen hulevesisuunnitelma ja puhtaat hulevedet johdetaan kasettikeräysjärjestelmään joka on tarkoitus sijoittaa Runeberginaukion kohdalle josta se jatkaa Jooseppi Sajaniemenkadulle. Hulevesijärjestelmän toteutuksen ja huollon kannalta on parempi, että sen alueelle ei osoiteta kiinteitä rakennelmia. Kaavaprosessin aikana voidaan vielä tutkia esim. Päämajankujan mahdollisuutta muuntamon sijoituspaikkana. Asemakaavamääräyksiin lisätään muuntamoa sijoitusta ohjaava kohta.</p>
<p>3. Telia</p> <p>3.1 Liitteenä suuntaa antava kuva Telian kaapeleista alueella.</p>	Merkitään tiedoksi.

MIKKELIN RUNEBERGINAUKTION URHEILUTALON RAKENNUSHISTORIASELVITYS

SISÄLLYSLUETTELO

Perustietolomake	3
Johdanto	4
Korttelin historia	6
Urheilutalon historia	10
Urheilutalon julkisivut	12
Urheilutalon sisätilat ja huonejako 1953	16
Muutoksia sisätiloissa	19
Urheilutalon korjaushistoria	20
Urheilutalon nykytila 2016	22
- Tilojen inventointikortit	
Yhteenveto	46
Lähteet	47

PERUSTIETOLOMAKE

Kohde: Runeberginaukion Urheilutalo (491-4-28-1)

Pääsuunnittelija: Rakennusmestari Kalervo Asikainen ja rakennusmestari Osmo Jorma Korhonen

Urakoitsijat: Rakennusliike Vihonen & Asikainen

Mikkelin Vesi ja Lämpöjohto Oy

Hankkija (sähkötyöt)

Rakennuttaja: Mikkelin Urheilutalo-säätiö

Suunnitteluajankohta: kesäkuu-joulukuu 1952

Rakennusluvan myöntämisaikajankohta: 26.2 1953

Rakennuksen käyttöönoton ajankohta: 19.12.1953

Alkuperäinen käyttötarkoitus: kokoontumis- ja liikuntarakennus

Nykyinen käyttötarkoitus: kokoontumis- ja liikuntarakennus

Omistus: Mikkelin kaupunki

Kaavatilanne: Asemakaava 8.6.1993 merkintä: YO III (opetustoimintaa palvelevien rakennuksien korttelialue).

Suojelutilanne: Ei suojelumerkintöjä. Ei maakuntakaavan kohde. Ei RKY-alueella.

Inventointitilanne: Ei aikaisempia inventointeja kohteesta.

Bruttoala: 1525 m²

Hyötyala: 1050 m²

Tilavuus: 6200 m³

JOHDANTO

Urheilun seuratoiminta levisi 1900-luvun alkuvuosikymmeninä nopeasti koko maahan ja urheilu oli pitkään järjestöveltoista. Kansainväliset urheilumenestykset kasvattivat urheilun kansallista merkitystä jo 1920-luvulla. Sisäurheilulajien suosion kasvaessa tarvittiin myös Mikkeliiin ympärivuotinen harjoittelu- ja kisapaikka. Mikkelin urheiluseurat perustivat oman säätiön urheilutalo-hanketta varten vuonna 1952. Kaupungin ensimmäinen Urheilutalo valmistui Runeberginaukion varteen vuonna 1953.

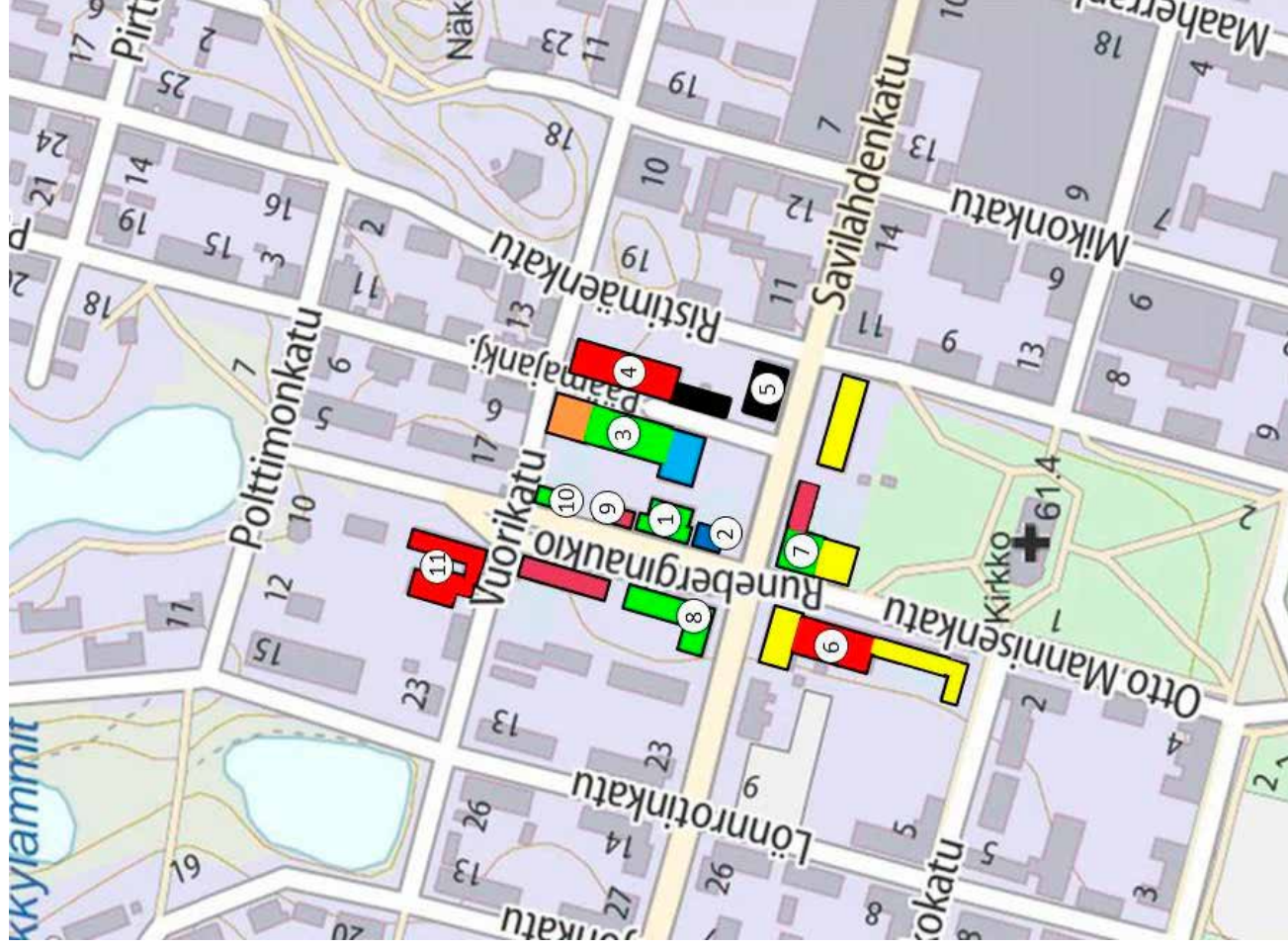
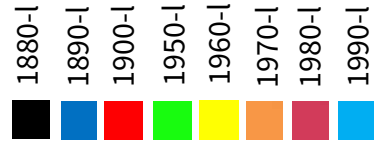
Rakennushistoriaselvityksen tarkoituksena on kokonaiskuvan luominen Urheilutalosta, sen historiallisten ja maisemallisten ominaispiirteiden määrittelemineen sekä kuvaus nykytilasta. Selvityksessä on nojauduttu Museoviraston *Talon tarinat* – rakennushistorian selvitysooppaaseen sekä Liikuntatieteellisen Seuran toimittamaan *Liikuntaympäristöt kulttuuriperintönä* -oppaaseen.

Urheilutalon rakennushistoriaselvityksen on laatinut FM Laura Vikman ja työn tarkastajana on toiminut FL Leena Hangasmaa *Osuuskunta Mikkelin Mediaalista*. Rakennushistoriaselvityksen tilaajana on Mikkelin kaupungin kaupunkisuunnittelu. Selvitys on tehty asemakaavan muutosta varten. Työ on tehty maalisi- ja huhtikuussa 2016. Selvityksestä syntynyt kuva-aineisto on annettu Mikkelin kaupunkisuunnittelun käyttöön.

Kartta rakennuskannasta vuonna 2016

1. Urheilutalo 1953
2. Kupariseppä Sjöströmin asuinrakennus 1894
3. Mikkelin kauppaoppilaitos, nykyinen Mikkelin lukio 1951, 1978, 1994
4. Keskuskansakoulu, nykyinen Päämajamuseo 1903, 1911, 1936
5. Keskuskansakoulu, nykyinen kansalaisopisto 1889
6. Yhteiskoulu, nykyinen Päämajakoulu 1909 (vanhin osa)
7. Mikkelin seurakuntakeskus 1951, 1964, 1989
8. Liike- ja asuinrakennus 1953
9. Kerrostalo 1986
10. Kerrostalo 1953
11. Sähkölaitos 1901 (vanhin osa)

KORTTELIN HISTORIA

Nykyisen Runeberginaukion alue asemakaavoitettiin ensimmäisen kerran maanmittari C. E. Müllerin toimesta vuonna 1883. Ruutukaavarakenteisen asemakaavan toimikuntaan kuuluivat insinööri C. Carstens, lääninarkkitehti Loenbom ja raatimies Ahlberg. Kaavalla pyrittiin vastaamaan kasvavan kaupungin tonttitarjontaan sekä määrittämään rautatien ja kirkon sijainti.

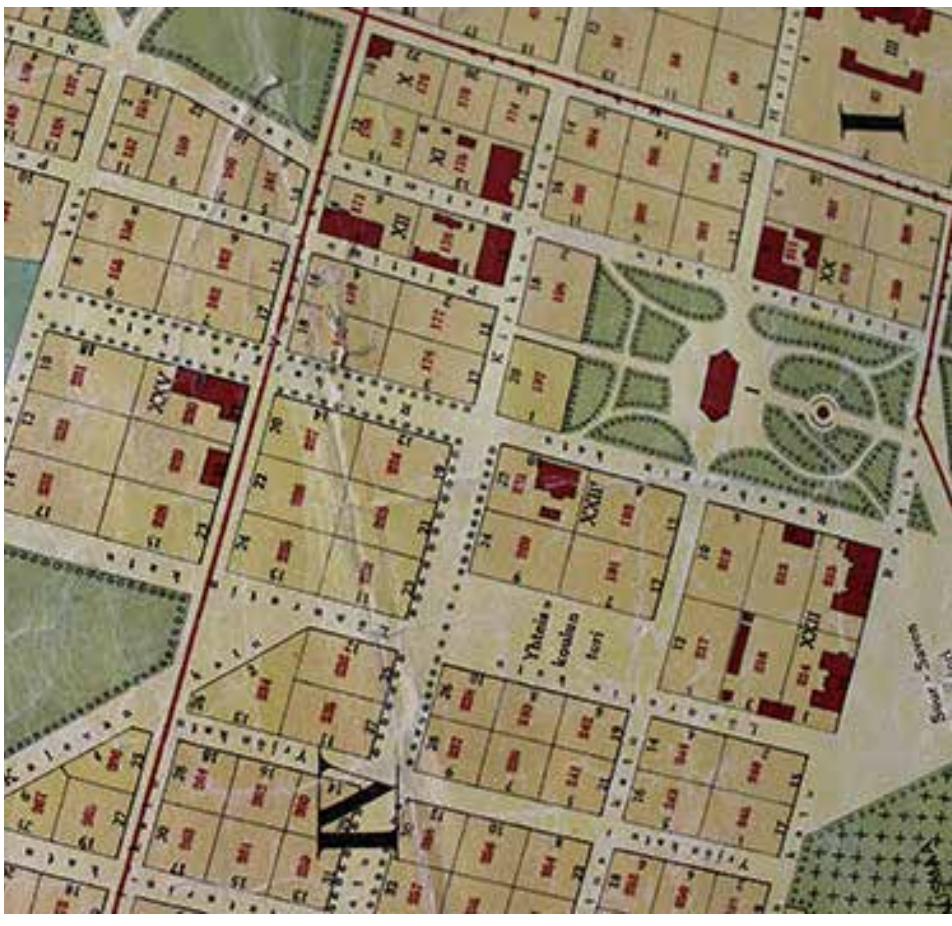
Pian kaavan valmistumisen jälkeen kaavoitustyö aloitettiin uudelleen. Ennen kaavan valmistumista tuomiokirkko (1897) sijoitettiin Hallitustorin länsipuolelle, Ristimäen harjulle. Vuonna 1898 insinööri Orrmanin laatimassa asemakaavassa kirkon itäpuolella sijaitsee Runeberginkatu, joka päättyy pohjoisessa Likolampeen. Itä-länsisuuntainen Savilahdenkatu¹ ja Runeberginkadun pohjoispuoli muodostavat leveän puuistutuksen reunustetun puistokadun. Suorakulman muodostava leveä katulinja rajasi Kalevankankaan uudet asuintontit vanhasta kaupunkialueesta.² Kaupunkikuvallisten syiden lisäksi leveä puistokatu luultavasti suunniteltiin puukaupungin paloturvallisuutta ajatellen. 1800-luvun lopussa suunniteltu leveä katulinja on edelleenkin nähtävissä vuonna 2016.

Runeberginkadun ja Ristimäenkadun välissä sijaitseville tonteille kohosi useita kertaustyylisiä asuinrakennuksia piharakennuksineen 1880–90-luvuilla. Asuinrakentamisen lisäksi Likolammen seudulle rakennettiin paja- ja tehdasrakennuksia. Vuonna 1901 Runeberginkadun varrelle rakennettiin sähkölaitos. Tontilla 169 sijaitsi kupariseppä Sjöströmin vuonna 1890 rakennuttama kaksikerroksinen asuin- ja työhuonerakennus. Vuonna 1892

1 Kirkkokadun nimi vaihdettiin Savilahdenkaduksi vuonna 1928.

2 Kuujo 1989, 259-261.

tiilirakenteista rakennusta laajennettiin eteläpuoleiselle tontille 178 eli nykyisen Urheilutalon paikalle. Samana vuonna tontin itälaitaan valmistui piharakennus. Kupariseppä Sjöström rakennutti pajan eteläpuolelle puusepän asuinrakennuksen vuonna 1894. Rakennuksessa toimi K. A. Sjöströmin *Konepaja Oy*, joka myöhemmin muutti nimensä *Mikkelin Konepaja Oy*:ksi.³

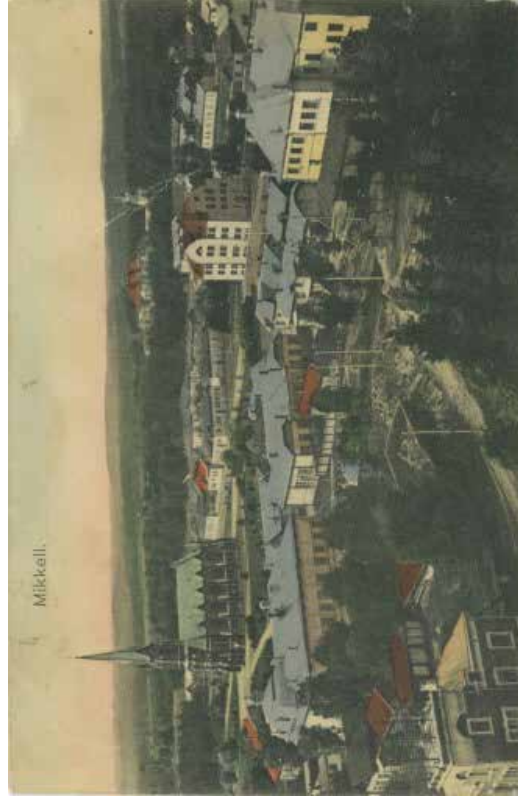

Kartta: Mikkelin kaupungin asemakartta v. 1919 (MKA). Tontilla 178 sijaitsee Sjöströmin konepaja rakennuksineen. XXIII yhteiskoulu XII kansakoulu XI palolaitos.

3 Pienoismaallikoelma SSM.

Kuva: Naisvuorelta Maaseurakunnan kirkon suuntaan otetussa kuvassa etualalla näkyvät kansakoulurakennukset ja oikeassa reunassa Sjöströmin asuinrakennus. Kuvaaja: Gustaf Broman 25.6.1899 (SSM).

Kuva: Naisvuorelta Maaseurakunnan kirkon suuntaan otetussa kuvassa oikealla keltainen kansakoulurakennus (1903, laajennus 1911), jonka taakse jää Sjöströmin pajarakennukset. Kuvan keskellä oleva jugendrakennus on Yhteiskoulu (1909). Postikorttikuva on n. 1910-luvulta (SSM).

Kansakoulurakennus rakennettiin Ristimäenkadun⁴ ja Savilahdenkadun kulmaukseen vuonna 1889. Rakennuksen tilat todettiin nopeasti liian ahtaiksi. Uuden kivisen kansakoulurakennuksen teettäminen puukoulun viereen aloitettiin vuonna 1899. Kivirakenteisen keskuskansakoulun ensimmäinen osa rakennettiin vuonna 1903 Ristimäenkadun ja Vuorikadun kulmatontille. Koulurakennuksen myöhemmät laajennukset valmistuivat vuosina 1911 ja 1937. Alueelle muodostui opetusrakennuksien ryhmittymä, kun yhteiskoulu rakennettiin Runeberginkadun ja Savilahdenkadun kulmaukseen vuonna 1909.⁵

Vuonna 1947 runoilija Otto Mannisen 75-vuotispäivän johdosta Runeberginkadun eteläosa nimettiin Otto Mannisenkaduksi ja leveä pohjoispuoli Runeberginaukioksi⁶. Kaupunginarkkitehti Eero Jokilehto teki suunnitelman Otto Mannisenkadun, Runeberginaukion ja Savilahdenkadun istutuksista. Runeberginaukion katupäällysteeksi määrättiin ajoratojen osalta sora ja jalkakäytävien osalta betoni lukuun ottamatta puistokäytävää. Savilahdenkadun ja Otto Mannisenkadun reunoille sekä Runeberginaukion keskelle istutettiin koivuja. Mikkelin kaupunkikuvaan on aivan erityisesti kuuluneet koivukujanteet. Vuonna 1943 *Suomen matkailu* -lehden artikkelissa mainitaan Mikkelin lumoavan vieraansa vehmailla puistoilla, valkokylkisillä riippakoivuillaan ja amfiteatterimaisella urheilukentällään.⁷

4 Nikkarinkadun nimi vaihdettiin Ristimäenkaduksi vuonna 1928.

5 Lakio 1975, 74; Pienoismaaillikoelma SSM.

6 Vuonna 1993 (pohjois)osa Runeberginaukiosta nimettiin maisteri Jooseppi Sajaniemen mukaan Jooseppi Sajaniemenkaduksi.

7 Kaupunginhallituksen pöytäkirjat 1947 MKA; Länsi-Savo 11.6.1948; Länsi-Savo 11.11.1949; Suomen matkailu 4-5/1943.

Kuva: Sjöströmin konepaja ja kaksikerroksinen liikerakennus. Takana kauppaoppilaitos. Kuva on luultavasti otettu talvella 1951–1952 (SSM).

Kuva: Mikkelin tuomiokirkon tornista Likolammen suuntaan otettu kuva n. 1960-luvun loppupuolelta (SSM). Etualalla seurakuntakeskus ja pappila. Kuvan keskellä leveärunkoinen Urheilutalo.

1950-luvulle tultaessa Runeberginaukion ympäristö muodostui puuasuinrakennuksista, mutta myös kivirakenteista julkisista rakennuksista. Koulurakennuksien lisäksi Savilahdenkadun varteen oli rakennettu funktionaalinen pappila⁸ 1930-luvulla. Pappilarakennusta laajennettiin korkealla rakennusosalla vuonna 1951. Muutamaa vuotta myöhemmin valmistui Runeberginaukion varteen Arava-lainotteinen liike- ja asuinrakennus sekä asuinkerrostalo.

Kansakoulukorttelin opetusrakennuksien määrä täydentyi kun Mikkeiin kauppaoppilaitos valmistui Vuorikadun varressa sijaitsevalle tontille vuonna 1951. Kahden vuoden kuluttua Runeberginaukion varrelta purettiin entisen Sjöströmin pajan matala laajennusosa ja tilalle rakennettiin Urheilutalo. Säätiöpohjaisen Urheilutalon sijaintia pidettiin hyvänä vaikka se ei sijainnut aivan Urheilupuiston tuntumassa.⁹

Oppilaitokset ja Urheilutalo toivat tarpeen myös parkkipaikoille, jolloin Runeberginaukiota hyödynnettiin sijoittamalla siihen vinopysäköintipaikoja. Urheilutalo-säätiö rakensi kioskin Savilahdenkadun ja Runeberginaukion kulmaukseen vuonna 1954. Samassa kulmauksessa on sijainnut kioski tiettävästi jo 1940-luvulla¹⁰.

Nopea autoistuminen on muuttanut kaupunkikuvaa ja maisemaa radikaalisti 1960-luvulta lähtien. Likolammen alueelle on vuosikymmenien aikana pohdittu erilaisia liikenneratkaisuja. Kaupunginarkkitehti Eero Jokilehto kaavoitti Tenholankadun kulkemaan Likolammen rannan ja tehdasrakennuksien välistä, jonka jälkeen se yhdistyi Runeberginaukiolle vuonna

8 Rakennus on purettu 1980-luvulla ja tilalle rakennettu seurakuntakeskuksen laajennus 1989.

9 Länsi-Savo 19.12.1953.

10 Rakennuslupapiirroksen MKA; Viimeisin kioskirakennus kulmauksesta on purettu vuonna 2003.

1949. Tenholankadun jatkosuunnitelma kuitenkin hylättiin vuonna 1953. Keskustan autoistumisen tuomia pysäköintitarpeita suunniteltiin paranttavaksi parkkipaikkahallilla, jonka sijoituspaikaksi alustavasti suunniteltiin Urheilutalon tonttia 1960-luvulla. Vielä 1970-luvulla alueen läpi suunniteltiin liikenneväylää, joka hyödynsi arkkitehti Jokilehdön ajatusta Tenholankadun ja Runeberginaukion yhdistämisestä. Arkkitehtitoimisto Kivinen laati alueelle kaavamuutoksen, joka olisi mahdollistanut kehätien rakentamisen ydinkeskustan ulkopuolelle. Kehäkadun tarkoituksena oli poistaa tarpeetonta liikennettä ydinkeskustasta. Kumpikaan hankkeista ei toteutunut.¹¹

Kuva: Runeberginaukio kuvattuna n. 1960-luvulla. Kuvassa oikealla Urheilutalo ja sen päädyssä sijainnut Sjöströmin kaksikerroksinen liikeyrakennus (purettu 1980-luvulla). Kuvaaja: Mikkelin Valokuvausliike Oy (SSM).

¹¹ Kaavat ja kaavaselostukset MKA, Länsi-Savo 24.7.1966.

Vuoden 1978 asemakaavamuutoksella Urheilutalo ja kauppaoppilaitos merkittiin opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Urheilutalon tontilla sijainnut koripallokenttä varattiin pysäköintialueeksi. Kauppaoppilaitosta laajennettiin pohjoiseen ja paikalla sijainnut puurakennus purettiin vuonna 1978.

Vuonna 1982 Urheilutalon ja kauppaoppilaitoksen piha päällystettiin. Savilahdenkadun puoleinen alue varattiin pysäköintialueeksi, jonka tarkoituksena oli keskittää keskuskuulun, seurakuntatalon ja kauppaoppilaitoksen tarvitsemat autopaikat. Savilahdenkadun suuntainen puuaita purettiin ja uusi aita rakennettiin kauemmaksi katulinjasta. Pysäköintipaikkoitus järjestettiin uudelleen, kun kauppaoppilaitosta laajennettiin eteläsuuntaisesti vuonna 1994. Kahteen kerrokseen suunniteltu parkkipaikoitus rakennettiin taloudellisista syistä yhteen kerrokseen. Muutostöiden yhteydessä Savilahdenkadun ja Päämajakujan kulmauksessa sijainnut puurakennus purettiin. Myöhemmin pysäköintipaikkojen tarpeen vähentäessä aluetta on rajattu seinämällä ja tontille on sijoitettu puistonpenkejä.¹²

Kuva: Runeberginaukio kuvattuna etelästä vuonna 2016

¹² Kaava ja kaavaselostus 8.6.1993 MKA.

URHEILUTALON HISTORIA

Urheilun seuratoiminta levisi 1900-luvun alkuvuosikymmeninä nopeasti Suomessa. Urheilutoiminta vilkastui ja erityisesti yleisurheilulle tuli runsaasti uusia harrastajia. Urheilulajien määrä kasvoi ja urheilupaikkoja rakennettiin kyliin sekä kaupunkiin. Mikkelissä kiertävällä juoksuralalla varustetun urheilukentän rakentaminen aloitettiin vuonna 1915 Hänninhautaan. Sitä ennen urheilutarkoituksissa käytettiin mm. Pirtti-niemen puistoa, ”Kuvernöörin toria”, Suur-Savon aukiota, Lyseon kenttää ja Yhteiskoulun toria. Urheilukenttää on myöhemmin laajennettu useaan otteeseen. Sotien jälkeiset vuodet olivat vilkasta aikaa Mikkelin urheilutoiminnassa. Vuonna 1950 juoksurataa pidennettiin 400 metrin pituiseksi ja nurmikentän rakentamista perusteltiin lähestyväillä Helsingin olympialaisilla. Mikkelin joukkueen toivottiin pääsevän jaikapallopelien alkusarjoitteluihin.¹³

Jälleenrakennuskaudella pääpaino rakentamisessa oli evakkojen asuttamisella ja uudistilojen perustamisella. Suomalaisilla oli kuitenkin vakaa halu rakentaa Suomesta länsimainen hyvinvointivaltio. Tätä pyrkimystä edusti erityisesti Helsingin kesäolympialaiset vuonna 1952. Kisarakentamisen ohella valtio pyrki tukemaan sisäurheilulle tarkoitettujen urheilurakennuksien rakentamista. Liikuntapaikkarakentamista valtio tuki jo 1930-luvun alusta lähtien avustuksin ja rakennusneuvoin. Olympialaiset näkyivät erityisesti Helsingin kaupunkikuvassa, mutta sillä oli positiivinen vaikutus myös Mikkelin rakentamiseen. Mikkeliläiset urheilijat olivat menestyneet olympialaisten voimistelu- ja voimailulajeissa, mutta sopiva harjoittelu- ja kisapaikka puuttui edelleen kaupungista vuonna 1952.¹⁴

¹³ Enqvist 2007, 14, 40-41; Pyykkönen 2013, 17.

¹⁴ Pyykkönen 2013, 19, 26-27; Staderskjöld 2008, 114; Rakennuslupahakemus ”Urheilutalon tarpeellisuudesta selvitys Mikkelin kaupungin maistraatille 7.1.1953” MKA; Länsi-Savo 19.12.1953.

Urheilutalohanke aloitettiin, kun Urheilutalo-säätiö perustettiin Mikkelin *Hiihtäjät r.y.*, *Mikkelin Melojat r.y.*, *Mikkelin Kilpa-Veikot r.y.*, *Mikkelin Palloilijat r.y.* ja *Mikkelin Uimaseura r.y.* nimisten yhdistyksien toimesta 10.4.1952. Säätiön sääntöihin kirjattiin, että säätiö rakennuttaa urheilutalon lähiympäristöjen liikuntakasvatus-seuroille sekä niihin rinnastettaviin nuoris- ja raittiusyötä tukevien yhdistyksien yhteiseksi toimitilaksi.¹⁵

Säätiö perusteli Urheilutalon tarpeellisuutta kaupungin maistraatille sisäpallopelien suosiolla sekä sopivien tilojen puuttumisella. Erityisesti lentopallon, sulkapallon ja koripallon harjoittelu- sekä kisapaikka puuttuivat Mikkelistä. Voimistelu- ja voimailuharrastus oli erityisen suosittua Mikkelissä. Koulu liikunta oli vauhdittanut liikuntasalien rakentamista koulujen yhteyteen jo 1800-luvulta lähtien. Kaupunki olikin luovuttanut kauppaoppilaitoksen sekä kansakoulujen liikuntasalit urheiluseurojen käyttöön. Salit olivat kuitenkin liian matalia pallopelien harrastamiselle. Varsinaisiksi kisapaikoiksi eivät soveltuneet edes kaupunginsali¹⁶ tai työväentalo.¹⁷

Urheilusalin ja urheilukisojen lisäksi haluttiin saada sopiva kokous- ja kokoontumispaikka, johon mahtuisivat suuret ryhmät sekä nuoris- ja Aikaisemmin seurojen kokouksia oli pidetty partiotalo *Ekilässä*¹⁸ sekä alkoholiravintoloissa. Mikkeliiin oli jo pitkään suunniteltu nuorisotaloa, jossa yhdistyisi kokoontumis- ja urheilutilat. Keskustelua värittikin se, että tulisiko Urheilutalo rakentaa kaupungin toimesta. 1930-luvulla kaupunki

¹⁵ Rakennuslupahakemus ”öte Mikkelin kaupungin maistraatin pöytäkirjasta 26.2.1953” MKA.

¹⁶ Kaupunginsali sijaitsi VPK:n talossa Savilahdenkadulla.

¹⁷ Rakennuslupahakemus ”Urheilutalon tarpeellisuudesta selvitys Mikkelin kaupungin maistraatille 7.1.1953” MKA; Pyykkönen 2013, 24.

¹⁸ Vuonna 1949 rakennettu Ekilä sijaitsi osoitteessa Lönnrotinkatu 14. Rakennus on purettu vuonna 1966.

suunnitteli partiotaloa Urheilupuistoon. Rakennukseen olisi sijoitettu mm. tennishalli, voimistelusalit, kerhuhuoneita ja alakertaan liikehuoneistoja. Talvisota pysäytti rakennushankkeen vuonna 1939.¹⁹

Perustajayhdistykset lahjoittivat säätiölle miljoona markkaa, jonka turvin ostettiin *Kiinteistö Oy. Runeberginkatu 3-5* tontteineen kesäkuun 26. päivänä vuonna 1952. Rakennusvaiheessa varoja kerättiin erilaisilla keräyksillä ja materiaalilahjoituksilla. Mikkelin Urheilutalon rakentamista tuettiin muun muassa veikkausvaroilla. Ensimmäisessä suunnitelmassa tontilla ollut Sjöströmin konehalli olisi säästetty pukuhuoneeksi ja lisäksi olisi rakennettu varsinaiselle urheilusalille. Konehalli kuitenkin purettiin ja siitä saadut tiilet käytettiin Urheilutaloon. Rakentaminen aloitettiin keväällä 1953. Peruskivi muurattiin 28.7.1953 juhllaisiin menoin. Rakennuksen seinään muurattiin kuparilierö, joka sisältää sanomalehtileikkeitä talo- hankkeesta sekä lyhyen historiikin säätiön toiminnasta.²⁰

Mikkelin Urheilutalon avajaisia vietettiin 19.12.1953. Urheilutalon ensimmäinen kisatapahtuma oli kansallinen nyrkkeilykilpailu 17.1.1954. Urheilutalossa järjestettiin tapahtumia useita kertoja viikossa, kuten tanssiaisia, iltamia, musiikkiesityksiä, huutokauppoja, taidenäyttelyitä, muotiesityksiä, myyntinäyttelyitä ja urheilutapahtumia. Tapahtumiin pystyttiin myymään lippuja 700 katsojalle ja usein lippujen ostajia olisi ollut enemmänkin.²¹

19 Rakennuslupahakemus ”Urheilutalon tarpeellisuudesta selvitys Mikkelin kaupungin maistraatille 7.1.1953” MKA; Länsi-Savo 13.2.1953; Länsi-Savo 3.4.1953.

20 Rakennuslupahakemus ”Urheilutalon tarpeellisuudesta selvitys Mikkelin kaupungin maistraatille 7.1.1953” MKA; Länsi-Savo 12.10.1952; Länsi-Savo 2.10.1953; Länsi-Savo 29.7.1953.

21 Länsi-Savon Urheilutalon tapahtumailmoitukset 1953–2001.

Rakennuksen toiseen kerrokseen valmistui ravintolasali, joka oli tapahtumien aikaan käytössä. Ravintolassa järjestettiin myös erilaisia kursseja, kuten emäntäpäivien kasvisruokakurssi vuonna 1969. Ravintolasali oli väliaikaisessa vuorattuna *Sotainvalidien Veljesliiton Mikkelin Seudun osastole* 1960-luvulla. Vuonna 1963 kellarikerroksen varastoon rakennettiin tilat *Mikkelin keilahalli Oy*:lle. Urheilutalo toimi myös väliaikaisesti muutaman kansakoululuokan sijoituspaikkana 1950–60-luvuilla.²²

Mikkelin Urheilutalo-säätiö myi Urheilutalon Mikkelin kaupungille 6.9.1966. Kauppaan sisältyi myös viereinen puuasuinrakennus (1894). Vuonna 1981 Urheilutalon tilat luovutettiin Mikkelin kauppaoppilaitoksen käyttöön. Samana vuonna keilahalli muutettiin ilmakivääri- ja ilmapis-tooliradaksi. Kauppaoppilaitos käytti Urheilutaloa päivisin ja illat olivat seurojen käytettävissä. Urheilutalossa järjestettiin edelleen myyntinäyttelyitä, konsertteja ja urheilutapahtumia.

Vuonna 2016 Urheilutalo on edelleen alkuperäiskäytössä liikunta- ja koontumisrakennuksena. Mikkelin kaupungin tilakeskus on vuokrannut kaikki tilat lukuun ottamatta käytäviä ja porrashuoneita. Rakennuksen käyttäjäkunta on erittäin laaja ja salit ovat päivittäisessä käytössä. Yhdistykset ovat suuressa roolissa myös nykykäytössä. Kuntosali ei ole avoimna kaupallisin periaattein, vaan nimenomaan yhdistykset saavat vuokrata sitä edullisesti käyttöönsä. Käytäntö on tärkeä etenkin erityisryhmille. Pääasiallinen käyttäjäkunta muodostuu opiskelijoista, koululaisista, erityisryhmistä, yhdistyksistä ja urheiluseuroista.²³

22 Rakennuslupahakemukset MKA; Länsi-Savo 5.1.1954, 20.12.1953.

23 Suullisia tietoja antanut tilakeskuksen vuokrausneuvottelija Minna Rautio 6.4.2016 sekä Mikkelin kaupungin liikunta- ja nuorisajohtaja Antti Mattila ja erityisliikunnanohjaaja Matti Poutiainen 27.4.2016

URHEILUTALON JULKISIVUT

Suomessa rakentamista sääteli materiaalipula ja rakennusalan käsityövaltaisuus 1950-luvun alussa. Esiteollisen rakentamisen katsotaan kuitenkin alkaneen 1950-luvulla. Tuolloin uuden teollisen rakennustavan ratkaisu- ja materiaalit hahmoteltiin valmiiksi, mutta laajamittainen toteutus alkoi vasta 1960-luvulla. Arkkitehtuuri oli rationaalista modernismia, joka näkyi käytännöllisyytenä, yleisellä vaatimattomuudella, ihmisläheisellä mittakaavalla ja tarkoituksenmukaisuudella. Pelkistettiin julkisivuihin lisättiin koristeellisia yksityiskohtia erityisesti luonnonmateriaalia käyttäen.²⁴

Kuva: Urheilutalo kuvattuna Runeberginpuolelta vuonna 2016. Urheilutalon edessä vinoparkkipaikoitus.

²⁴ Lindh 2016 ”Jälleenrakennuksesta rationalismiin 1940-1960” URL-sivu: http://www.rakennusperinto.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Kaupunkiymparistot/Jalleenrakennuksesta_rationalismiin_1940%2837712%29

Kuva: Urheilutalo pääsisäänkäynti ja lippakatos. Sisäänkäynnin oikealla puolella lasitili-ikkunat vuodelta 1953. Ikkunakarmit ovat saaneet uuden sävyyn ajan saatossa.

Kuva: Kuvassa pääsisäänkäynnin metallikehyksiset lasiovet, joissa alkuperäiset ovenkahvat ovat säilyneet. Sisäänkäyntisyvennyksen seinät ovat verhoiltu laatoilla.

Kuva: Kellarikerroksen varauloskäynti on rakennettu 1958.

Kuva: Urheilutalon sisäpuoleinen julkisivu. Liikuntasalin korkeat ikkunat ovat säilyttäneet alkuperäisen muotonsa, vaikka niihin on tehty muutoksia vuonna 1982.

Urheilutalon rakennuspiirustukset ovat allekirjoittaneet mikkeliäiset rakennusmestari Kalervo Asikainen ja rakennusmestari Osmo Jorma Korhonen joulukuussa 1952. Kellarikerroksen länsipuolen ikkunat, viisi tukipilaria ja urheilusalin ovien sijainnin suunnitelmiin on lisännyt Lauri Laitinen. Urheilutalon urakoinnista jätettiin neljä tarjousta, joista urakoitsijaksi valikoitui *Rakennusliike Vihonen & Asikainen*.

Vaaleaksi rapattu Urheilutalo on rakennettu aivan katulinjaan kiinni. Kaksikerroksisen rakennuksen perustus ja kellarikerros ovat säästöbetonia, joka on maanpäällisiltä osiltaan tummanruskeaksi maalattua betonia. Länsipuolen julkisivun perustus on maanpäällisiltä osilta verhottu pesubetonilaatoilla. Urheilutalon seinät on muurattu tiilestä, rapattu ja maalattu vaaleaksi. Rakennuksen alkuperäisestä väriyksestä ei ole löytynyt tietoa, mutta tyyppillistä 1950-luvun rakentamisessa oli sävyttää kalkkimaali maaväripigmenteillä²⁵. Loivan satulakaton katemateriaalina on pelti.

Runeberginaukion puoleinen sisäänkäynti on sisennyksessä, jonka seinät on verhoiltu ruskeansävyisillä keraamisilla laatoilla. Sisennyksen seiniin on upotettu kaksi puukehyksistä ilmoitustaulua, joista toisen alapuolelle on sijoitettu pyöröteräskaide. Sisennyksessä on kaksi metallirunkoista lasiovea. Portaat ja kivikynnykset ovat graniittia. Sisäänkäynnin yläpuolella on lippakatos, johon on upotettu valaisimet.

Ensimmäisen ja toisen kerroksen pystykarmilliset ikkunat on sommiteltu nauhamaisesti riviin, joka antaa rakennukselle vaakaasuuntaisen ilmeen. Ikkunarivien symmetrian rikkoo toisen kerroksen hieman suurempi ikkuna, joka on jaettu kahdella pystykarmilla ja yhdellä vaakakarmilla. Sisään-

²⁵ Standertskjöld 2008, 136.

käynnin eteläpuolelle on sijoitettu kaksi lasitiili-ikkunaa, joiden alapuolella on sijainnut lasiovinen ilmoitustaulu. Räystään alapuolella sijaitsevat pyöreät ilmanvaihtventtiilit ovat uudehkot.

Kuva: Sisäpihan sisäänkäynti on uudelleen järjestetty vuonna 1982. Entinen sisäänkäynti kulki kuvassa olevan ilmoitustaulun kohdalta.

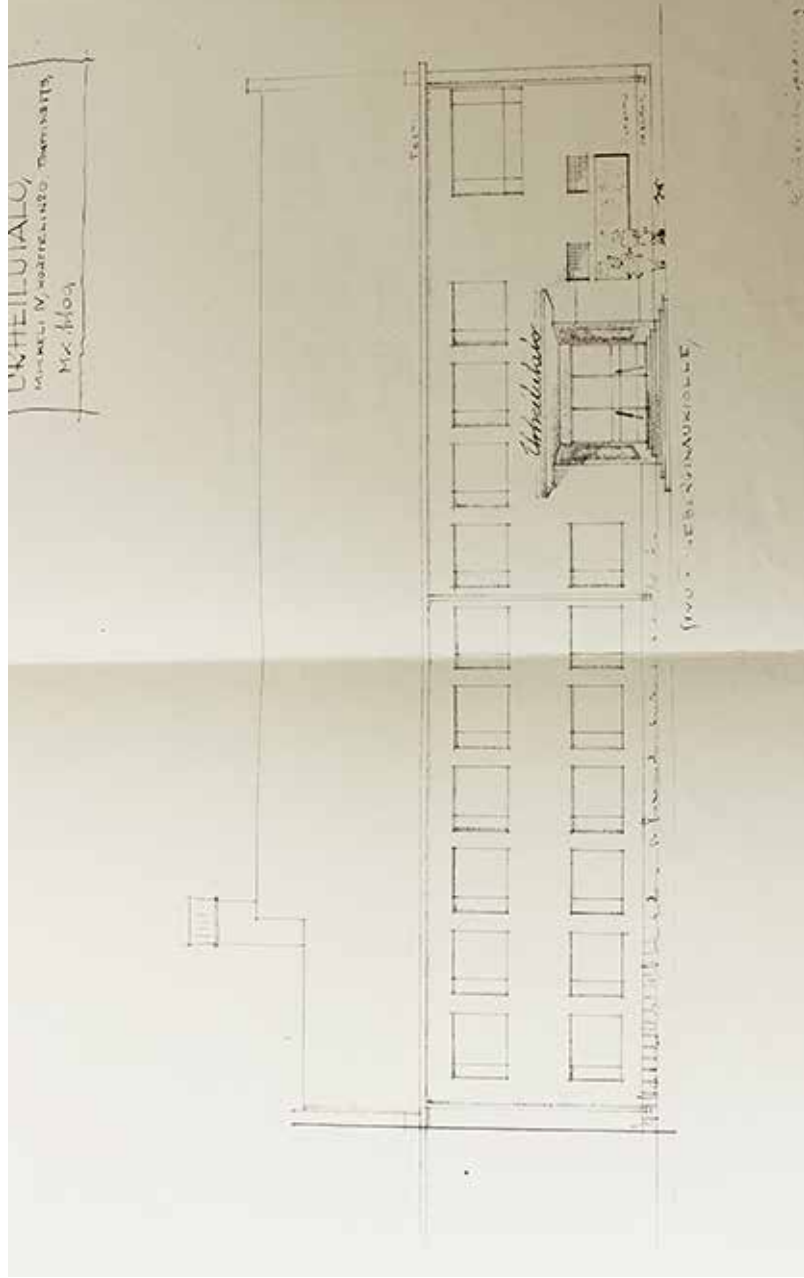
Pihanpuoleisella julkisivulla sijaitsevat urheilusalin kahdella vaakakarmilla ja yhdellä pystykarmilla jaetut ikkunat. Räystäskourut ja syöksytorvet ovat säilyttäneet 1950-luvun muodon, vaikka osaan syöksytorvista on tehty muutoksia. Rakennuksen eteläpäädyssä kulkee varauloskäynti kellarikerrokseen.

Rakennuksen pohjoispäädyssä on muuta rakennusta matalampi ja kapearunkoisempi rakennusosa. Päätyyn on sijoitettu porrashuone, jonka yhteydessä on sisäänkäynti sisäpihalta. Porrashuoneeseen on sijoitettu viisi välikarmillista ikkunaa. Vuonna 1982 sisäänkäynti on siirretty kulke-

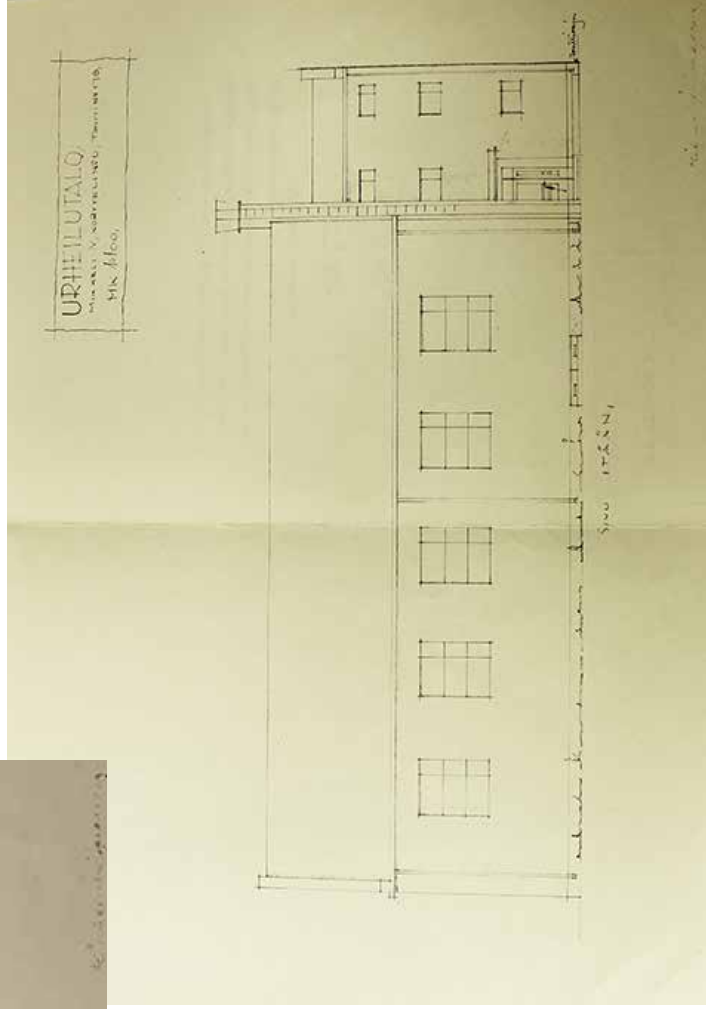
maan tuulikaapin kautta, kun ennen kulku oli suoraan porrashuoneeseen. Sisäänkäynnin päällä on lautakatos, joka on maalattu tummanruskeaksi. Lasiovi on metallirunkoinen. Sisäänkäynnin itäpuolelle on sijoitettu savupiippu, jonka muutos rapattu pinta on katon yläpuoliselta osaltaan jätetty tiilipinnalle. Sisäpiha on osaksi päällystetty kivityksellä ja osittain asfaltilla.

Kuva: Sjöströmin vanha asuinrakennus ja Urheilutalo kuvattuna Päämajankujalta 2016. Kuvassa oikealla entisen kauppaoppilaitoksen rakennus.

Kuva: Urheilutalon rakennuspiirustus vuodelta 1952 (MKA). Julkisivuihin lisättiin rakennuslupavaiheessa neljä kellarinikkunaa.

Kuva: Urheilutalon itäjuulkisivun rakennuspiirustus vuodelta 1952 (MKA).

URHEILUTALON SISÄTILAT JA HUONEJAKO 1953

Runeberginaukion sisäänkäynti johtaa pienen tuulikaapin kautta ala-aulaan. Vuoden 1952 rakennuspiirustuksien mukaan lippukassa ja naukakot sijoitettiin sisäänkäynnin vasemmalle puolelle. Toiselle puolelle aulaa sijoitettiin naisten- ja miestenhuoneet. Ala-aulasta pääsi kolmen parioven kautta voimistelusaliiin. Detaljipiirustuksia 1950-luvulta ei arkistoista löytynyt, mutta rakennusselostuksessa viitataan ikkunoiden ja ovien olleen erikoispiirustuksien mukaisia.

Voimistelusalin lattia oli tehty tammisauvarketista, jonka kuviointi mukaili kalanruotolimitystä. Lattia on uusittu vuonna 1969. Voimistelusalin korkeus on 6,70 metriä, mikä mahdollisti pallopelien pelaamisen salissa. Länsiseinälle rakennettiin katsojarparvi, jonne kulkeminen tapahtui 2. kerroksen ravintolasalin tai pohjoispäädyn porrashuoneen kautta. Katsojarparvi suunniteltiin 50 henkilölle. Pääasiallisesti katsojat sijoitettiin urheilusaliiin samalle tasolle urheilijoiden ja esiintyjien kanssa.

Käynti toiseen kerrokseen kulkee ala-aulasta pienen porrashuoneen kautta. Portaikko oli aluksi avonainen, mutta porrashuoneeksi se muutettiin vuonna 1958. Suunnitteluvaiheessa toisessa kerroksessa sijaitsi johtokunnanhuone, ravintolasali ja keittiö. Tila muutettiin kuitenkin suureksi ravintolasaliksi. Pieni keittiö sekä varastohuone sijoitettiin pohjoispäättyyn. Keittiön kautta kulki henkilökunnan kulku pohjoispäädyn porrashuoneeseen, josta oli käynti vintille (kylmätilana), ensimmäiseen kerrokseen ja kellarikerrokseen. Porrashuoneeseen on sisäänkäynti sisäpihalta.

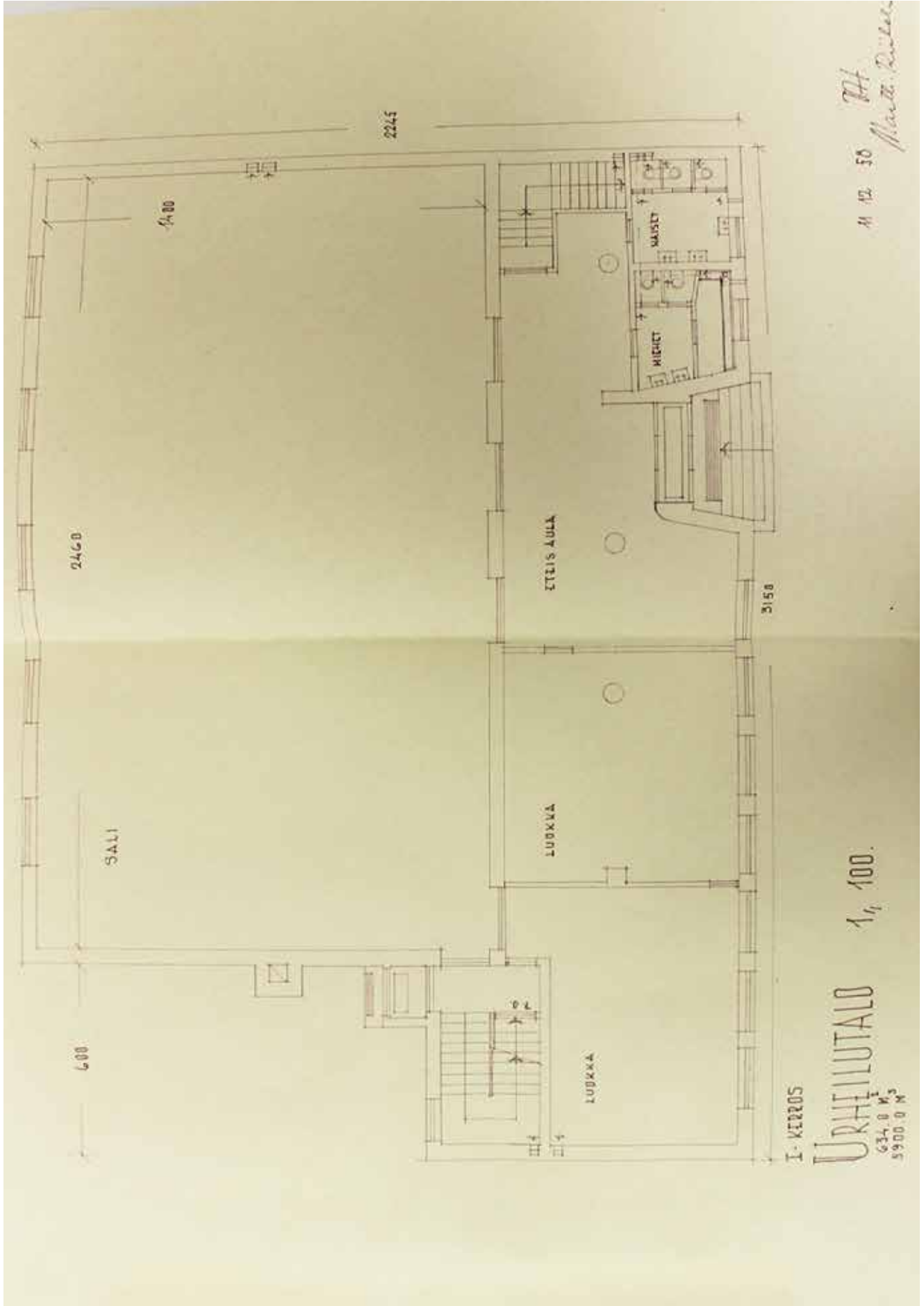
Vuoden 1952 rakennuspiirustuksien mukaan kellari oli vielä suurimmaksi osaksi kaivamatonta. Polttoainevarasto oli sijoitettu kellarin koilliskul-

maan, jonne johti halkoluukut rakennuksen sisäpihan puoleisesta julkisivusta. Kellariin oli kattilahuoneen lisäksi sijoitettu kylmävarasto, kaksi pukuhuonetta, wc-tilat, pesuhuone, suihku ja sauna.

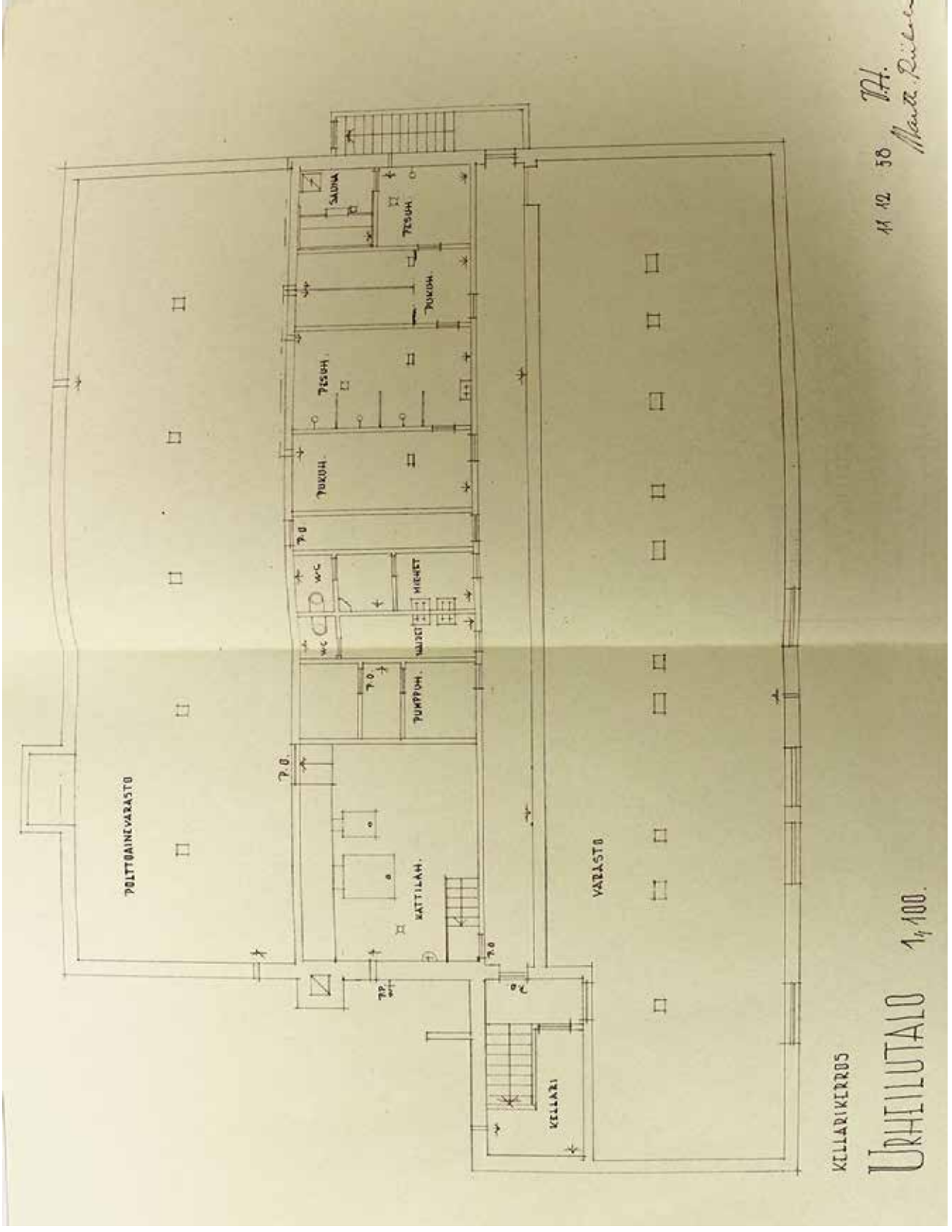

Kuva: Mikkelin Urheilutalon urheilusali 22.5.1954 (SSM). Kuvassa näkyy alkuperäinen kalanruotokuvionen parketti.

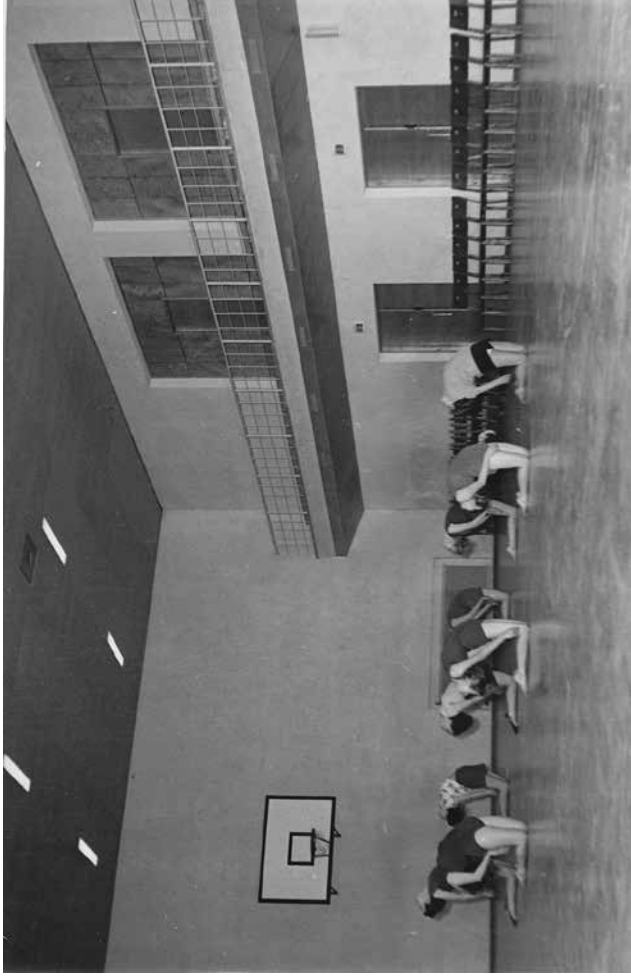

Kuva: Suunnitelma ensimmäisen kerroksen aulan muuttamisesta kahdeksi luokkahuoneeksi. Suunnitelmat laati kaupunginarkkitehti Martti Riihelä ja rakennusmes-
tari Vilho Haiko 1958 (MKA).

Kuva: Kellarikerroksen muutospirustukset vuodelta 1958. Kellari käsitti vain pannuhuoneen ja pohjoispäätyn sijoitetun saunan ja pukuhuoneet vuonna 1953. Muutossuunnitelmat laati kaupunginarkkitehti Martti Riihelä ja rakennusmestari Vilho Haiko 1958 (MKA).

Kuva: Mikkelin Urheilutalon urheilusalii 22.5.1954 (SSM).
Kuvassa näkyvät alkuperäiset ovet katsojaparvelle.

Urheilutalon suurimmat muutokset ovat tapahtuneet kellarikerroksessa. Vuonna 1958 kaupunginarkkitehti Martti Riihelän laatimissa rakennuspiirustuksissa²⁶ kellarikerros oli laajennettu koko rakennuksen pohjan alueelle. Kellarikerroksen länsipuoli oli varastotilana ja itäpuoli polttoainevarastona. Varastojen väliin oli sijoitettu sauna, pesuhuoneet ja pukuhuoneet. Eteläpäättyyn rakennettiin varauloskäynti kellarikerroksesta.

Syksyllä 1954 kansakoulun tilanahtauden vuoksi Urheilutaloon sijoitettiin kaksi kansakoulun luokkaa. Vuonna 1958 ensimmäisen kerroksen ala-aulaan rakennettiin kaksi luokkahuonetta ja 2. kerroksen ravintolasaliin kolme luokkahuonetta, joita käytti vastaperustettu Mikkelin Keskikoulu.²⁷

Vuonna 1963 kellarikerroksen itäpuolella sijainnut polttoainevarasto jaettiin väliseinällä halkovarastoksi ja ampumaradaksi. Suurimman muutokset tehtiin kellarikerroksen länsipuolen varastotilaan, johon rakennettiin keilarata.

Vuonna 1982 ensimmäisen kerroksen ala-aulaa on suurennettu purkamalla entisen luokkahuoneen väliseinää. Kellarikerroksissa keilaradan tilalle tehtiin ilma-aseradat. Puku- ja pesuhuonetoja rakennettiin lisää entiseen halkovarastoon ja ampumaratahuoneeseen. Ullakko oli aikaisemmin kylmätilana, mutta uuden ilmastonin yhteydessä sinne sijoitettiin IV-konehuone.

²⁶ Rakennuspiirustuksissa myös rakennusmestari Vilho Haikon nimikirjaimet.

²⁷ Väänänen 1988, 499, 513.

URHEILUTALON KORJAUSHISTORIA

1953

- Alimitoitettun kattolaatan tukeminen. Suunnitelmat laati 14.10.1953 Insinööri-toimisto Blåfield ja Louhio Oy.

1958

- Kellarikerroksen muutos ja luokahuoneiden rakentaminen 1. ja 2. kerrokseen. Suunnitelmat laatinut kaupunginarkkitehti Martti Riihelä ja rakennusmestari Vilho Haiko.
- Eteläpäädyn portaikon seinien rakentaminen ja pariovien asentaminen.

1963

- Koneellisen ilmanvaihdon asentaminen. Suunnitelmat laati Eero Tulkki.
- Kellarikerroksen varastotilaan rakennuksen länsipuolelle rakennettiin keilarata. Keilaradan lattia tehtiin betonista ja niiden päälle asennettiin tehdasvalmisteiset puurakenteiset keilaradat. Seinät kosteuseristettiin ja verhoiltiin 3” Tojax-levyillä. Suunnitelman laati Eero Tulkki.
- Kellarikerroksen itäpuolella sijainnut polttoainevarasto jaettiin väliseinällä halkovarastoksi ja ampumaradaksi. Suunnitelman laati Eero Tulkki.

1969

- Urheilusalin parkettilattian uusiminen. Urakoitsijana Riihimäen Saha Oy.
- Maalaustyöt, joiden urakoitsijana Maalausliike K. Valjakka.

1972

- Julkisivun maalaustyöt. Rappauspintojen korjaus, Ken-Dri sively ja Kenitex-ruiskutus välikarkealla pinnoitteella (nro. 5004). Rauta- ja teräspinnat puhdistettiin ja maalattiin Panssarimaalilla. Ikkunoiden tarvittavat korjaukset ja maalaaminen Kimmo nro. 6002 -maalilla. Ovien puhdistus ja maalaus Kimmo nro. 6038 -maalilla. Urakoitsijana Maalausliike Koukonen & kumppanit.

1974 (ei toteutunut)

- Keilahallin keilaratojen jatkaminen eteläsuuntaan sekä keilailijoiden pesu- ja pukuhuoneiden uusiminen kellarikerroksessa. Kahvion perustaminen ensimmäiseen kerrokseen ja sisäänkäynnin uudelleen järjestäminen kahvion kautta keilahalliin. Suunnittelijana Yrjö Brotkin ky.

1982

- Urheilutalon saneeraus ja pukuhuoneiden uudelleen järjestäminen.
- Sisäpihan puoleisen sisäänkäynnin uudelleen järjestäminen. Suunnitelman laati apulaiskaupunginarkkitehti Hilikka Vattulainen.
- Ikkunoiden sisäpuutteet on uusittu. Huullettuun puitteeseen asennettu kaksinkertainen lämpölasia. Ulkopuutteet kunnostettiin ja puitteeseen asennettiin hengittävä tiiviste. Voimistelusalin ikkunoihin asennettiin erikoislasi (karkaistua lasia), joissa häikäisysuojaus.
- Katsojaparven takaseinän puurakenteiset osat purettiin ja aukot muurattiin umpeen kalkkitiilestä puhtaaksi muuraten.
- LVI- ja sähkötyöt. LVI-suunnittelu J. Ståhlberg ky.
- IV-konehuoneen sijoittaminen vintille.

1996

- Julkisivun pinnoitteesta löytynyt asbestia. Julkisivujen rappaus ja maalaus.

2000

- Nostoseinän asennus ensimmäisen kerroksen liikuntasaliin.
- Varastohuoneen (11,5 m²) rakentaminen ensimmäisen kerroksen aulaan.

2001

- Ikkunoiden ulkopintojen huoltomaalaus. Värisävy: Monicolor Nova M140.

2002

- Ensimmäisen kerroksen aulaan rakennettiin 20 m² varastohuone. Suunnitelmat laati arkkitehti Matti Arjanko.

2006

- LVI-muutostyöt. LVI-insinööri toimisto Enerplan Oy.
- 2. kerroksen kuntosalin laajennus ja väliseinän purku. Suunnitelmat laati arkkitehti Matti Arjanko.

2008

- Kellarin seinän vesieristys ja salaojitus.

URHEILUTALON NYKYTILA 2016

01 SISÄÄNTULOAUULA / 1.kerros

Alkuperäinen käyttö: aula
Nykyinen käyttö: aula
Lattia: uusittu 1982; Finnplano PVC-matto (punaruskea).

Tuuliikaapissa mosaiikkibetoni.

rapattu ja maalattu valkoiseksi.

Osassa kattoa akustolevyt.

rapattu ja maalattu valkoiseksi.

1 x puuikkuna

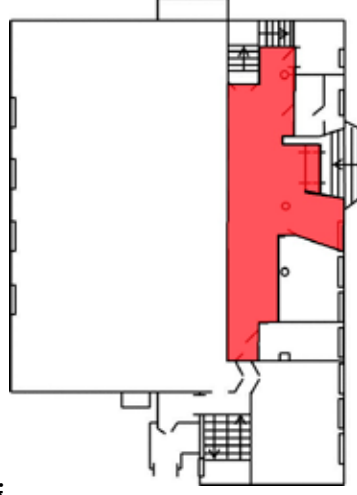
Ovet: 2 x kaksi metallirunkoista lasiovea, joiden runko maalattu vihreäksi. Ylhäältä kaarenevat ovenkahvat ja graniitista tehty kynnyks. 1 x yksinkertainen saranaovi porrashuoneeseen, 4 x pariovet urheilusaliin ja pariovi eteläpäädyyn porrashuoneeseen.

Jalkalista: uusittu 1982; 44 mm puulista, osassa huonetta muovilista (musta).

Lämmityslaitteet: 31-lamellinen seinäpatteri. Tuuliikaapissa kaksi levypatteria, joista toinen patterisivennyksessä.

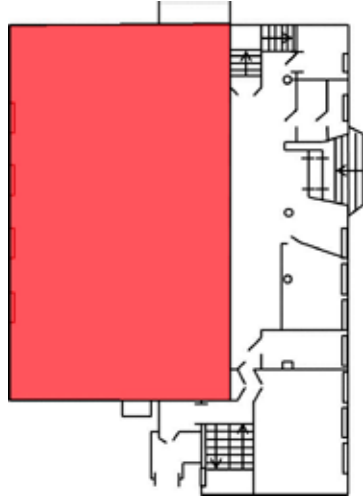
Valaisimet: loisteputkivalaisimet ja nelion muotoinen kupuvalaisin. Tuuliikaapissa kattoon upotetut valaisimet.

Kiintokalusteet: seinänaulakko, juoma-allas
Muut: kolme valkoiseksi maalattua pylvästä, joita ympäröi jalkalista.

02 LIIKUNTASALI / 1.kerros

- Alkuperäinen käyttö:** liikunta- ja juhlasali
Nykyinen käyttö: liikunta- ja juhlasali
- Lattia:** uusittu 1969; lautaparketti
Katto: uusittu 1982; Nokian Lock kattopaneeli TR100 (harmaanruskea)
Seinät: rappaus; maalattu valkoiseksi
Ikkunat: 4 x puuikkuna. Ikkunat suojattu verholistoista roikkuvilla verkoilla.
Ovet: neljä pariovea länsiseinällä ja vasikkaovellinen sisäänkäynti salin pohjoispädyssä. Ovet ja oviilstat maalattu harmaanruskeaksi salin puolelta.
Jalkalista: uusittu; 30 cm korkea vanerilista
Lämmityslaitteet: ikkunoiden alla neljä patterisyvennystä, joissa jokaisessa yksi levypatteri. Patterit on suojattu laudoituksella.
Portaat: -
Valaisimet: uusittu; suorakaiteen muotoiset kattovalaisimet.
Kiintokalusteet: puolapuut, sähköllä toimiva nostoseinä, koripallokorit, kaksi kahden ikkunan levyistä verholistaa, seinäkello, 3 kpl nyrkkeilysäkin kiinnikkeitä.
Muut: Lattiaan ja seiniin maalattu pallopeleissä tarvittavat merkit Tikkurilan Monicolor Nova maaleilla vuonna 2000.

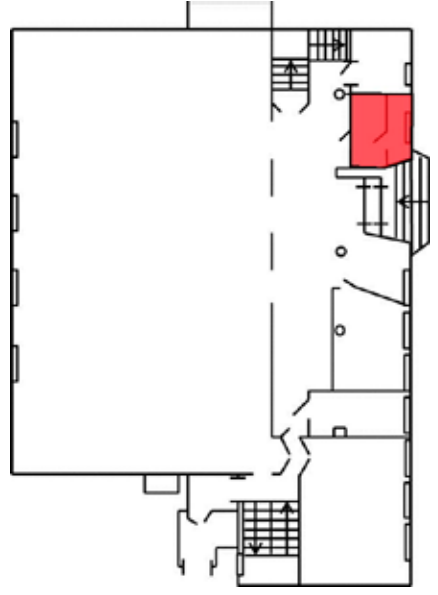

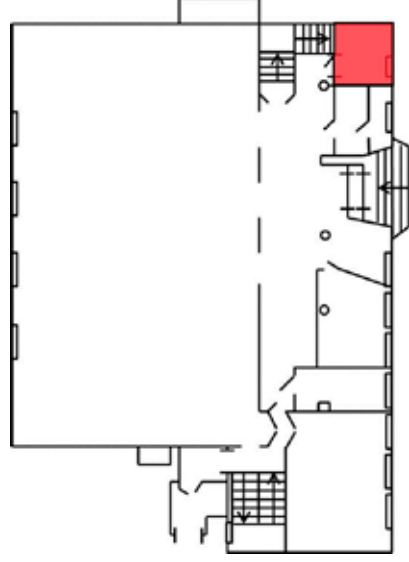
03 NAISTEN WC / 1.kerros

- Alkuperäinen käyttö:** wc
Nykyinen käyttö: wc ja siivousskomero
- Lattia:** uusittu 1982; Finnplano PVC-matto (punaruskea)
Katto: levytetty
Seinät: rapattu, maalattu valkoiseksi. Uusittu 1982; väliseinäkkeiden laakalevyt + metallirunko
Ikkunat: alkuperäinen; lasitiili-ikkuna
Ovet: yksinkertainen saranaovi ja karmit maalattu harmaanruskeaksi sekä Abloyn ovipumppu. Uusittu 1982; 3x laakaovi
- Jalkalista:** -
Lämmityslaitteet: 31-lamellinen seinäpatterit
Portaat: -
Valaisimet: nelionmuotoiset kupuvalaisimet
Kiintokalusteet: 2 x peili kromatuin kiinnikkein, 3 x käsienpesuallas, 2 x wc-istuin, seinähyly
Muut: -

04 MIESTEN WC / 1.kerros

- Alkuperäinen käyttö:** wc
Nykyinen käyttö: wc
Lattia: uusittu 1982; Finnplano PVC-matto (punaruskea)
Katto: levytetty
Seinät: rapattu, maalattu valkoiseksi. Uusittu 1982; välineinäkkeiden laakalevy + metallirunko
Ikkunat: alkuperäinen; lasitiili-ikkuna
Ovet: yksinkertainen saranaovi, karmit maalattu harmaanruskeaksi sekä Abloyn ovipumppu. Uusittu 1982; 3x laakaovi
- Jalkalista:** -
Lämmityslaitteet: 31- lamellinen seinäpatteri
Portaat: -
Valaisimet: nelionmuotoiset kupuvalaisimet ja loisteputkivalaisin
Kiintokalusteet: 3 x peili kromatuin kiinnikkein, 3 x käsienpesuallas, 3 x wc-istuim
- Muut:** -

05 VARASTOT 1 ja 2 / 1.kerros

Alkuperäinen käyttö: pienempi varasto rakennettu 2000 ja suurempi 2002.

Nykyinen käyttö: varastot

Lattia: uusittu 1982;

Finnplano PVC-matto (punaruskea)

Katto: rapattu , maalattu valkoiseksi. Osassa kattoa akustolevyt.

Seinät: ikkunaseinä rapattu ja maalattu valkoiseksi.

Väliseinät rakennettu EK- kipsilevystä (valkoinen).

Ikkunat: 3 x puuikkunat

Ovet: 2 x laakaovi (valkoinen), 1 x yksinkertainen saranaovi

Jalkalista: uusittu 1982; 44 mm puulista

Lämmityslaitteet: 3 x 31- lamellinen seinäpatteri

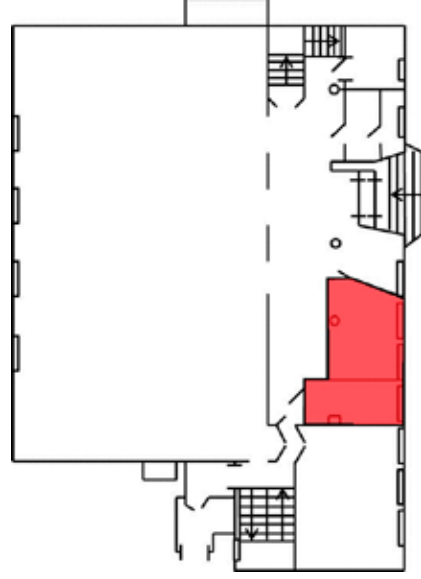
Portaat: -

Valaisimet: loisteputkivalaisimet

Kiintokalusteet: Varasto 1: kolme kaappia Varasto 2: kolme kaappia

Muut: Varasto 1: urheiluvälineitä mm. voimistelukeiloja, palloja, sähkömaalit ja pallopeliverkkoja. Osa välineistä

Urheilutalon alkua ajoilta. Kaksi valkoiseksi maalattua pylvästä.

06 VARASTO 3 / 1.kerros

Alkuperäinen käyttö: varasto

Nykyinen käyttö: varasto

Lattia: uusittu 1982; Finnplano PVC-matto

Katto: rapattu ja maalattu valkoiseksi

Seinät: rapattu ja maalattu valkoiseksi

Ikkunat: 3 x puuikkunat

Ovet: pariovet (maalamaton), yksinkertainen saranaovi, ovilistat mäntyä

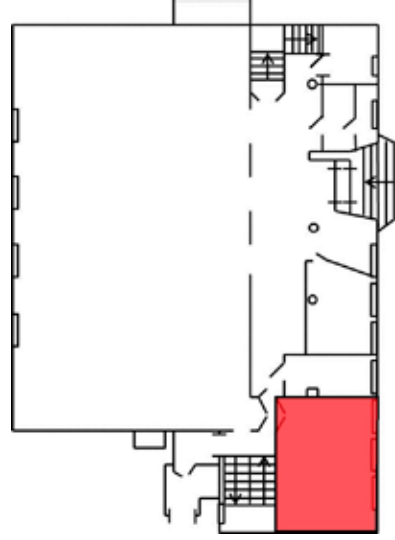
Jalkalista: uusittu 1982; 44 mm puulista

Lämmityslaitteet: 3 x 31-lamellinen seinäpatteri

Portaat: -
Valaisimet: loisteputkivalaisimet

Kiintokalusteet: -
Muut: voimistelutelineet, puolapuut, korkeushyppytelineet ja -patjat.

Osa välineistä Urheilutalon alkuajoilta

07 PORRASHUONE (pohjoispääty) / kellari, 1.- 2. kerros, vintti

Alkuperäinen käyttö: porrashuone

Nykyinen käyttö: porrashuone

Lattia: kellarikerros ja vintti: betoni (harmaa);

1-2.kerros: mosaiikkibetoni

Katto: rapattu, tasoitettu ja maalattu valkoiseksi

Seinät: muurattu, rapattu, tasoitettu, maalattu valkoiseksi.

Porrastasanteiden päätyseinät maalattu Wintermix-maalilla (1982).

Ikkunat: kellarikerros: - , 4 x puuikkuna jaettu yhdellä pystykarmilla.

Maalattu harmaanruskeaksi.

Ovet: Eteisen ja porraskäytävän sisäänkäynti on vasikkaovellinen puurunkoinen lasiovi, jossa Abloyn ovipumppu. Oven puosat on maalattu harmaanruskeaksi. Metallikehyksissä oleva lasinen ulko-ovi on uusittu 1982.

Jalkalista: uusittu 1982; 4 cm korkea muoviliista.

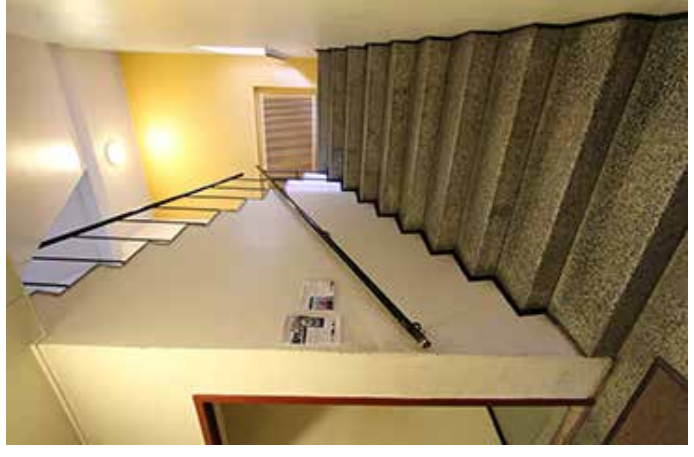
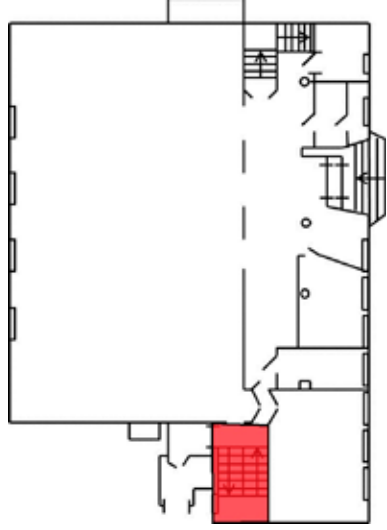
Lämmityslaitteet: 1. ja 2. kerroksen välitasolla 42-lamellinen seinäpatterisiivennyksessä

Portaat: porrastyppi on suora kaksivartinen porras.

Porraskaiteet: kellari ja vintti: betoni, 1.kerros - 2.kerros: mosaiikkibetoni

Metallirunkoiset, joiden pyöreät käsijohtimet ovat puuta.

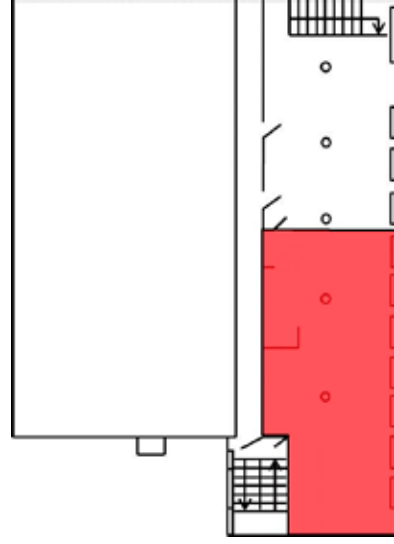
Kellarikerroksessa ja ensimmäisessä kerroksessa kaiteet on kiinnitetty seinään. Porraskaiteet on maalattu mustaksi. Pyöreät kattovalaisimet

08 KUNTOSALI 1 / 2.kerros

- Alkuperäinen käyttö:** keittiö ja ravintola (1953), luokkahuone (1958)
Nykyinen käyttö: kuntosali
- Lattia:** uusittu 1982; Finnplano Sport PVC-matto (tummanharmaa)
Katto: levytetty ja osittain laitettu akustolevyt
Seinät: rapattu, tasoitettu, maalattu valkoiseksi. Kaksi oviaukkoa katsojaparvelle muurattu umpeen tiilillä ja maalattu valkoiseksi vuonna 1982. Keittiön seinää purettu ja urheilusalien väliseinää (EK-kipsilevy/vaneri) siirretty 2006.
- Ikkunat:** 6 x puuikkunaa
Ovet: yksinkertainen saranaovi ja laakaovi.
Jalkalista: uusittu 1982; 44 mm puulista
Lämmityslaitteet: 6 x 31-lamellinen seinäpatteri, maalattu vihreäksi
- Portaat:** -
Valaisimet: kattoon ripustetut loisteputkivalaisimet
Kiintokalusteet: keittiökaapisto, hella ja jääkaappi vuodelta 1982.
Muut: kaksi pylvästä, jotka ovat maalattu vihreiksi.

09 KUNTOSALI 2 / 2.kerros

Alkuperäinen käyttö: keittiö ja ravintola (1953), luokkahuone (1958)

Nykyinen käyttö: kuntosali

Lattia: uusittu 1982; Finnplano Sport PVC-matto (tummanharmaa)

Katto: levytetty ja osittain laitettu akustolevyt

Seinät: rapattu, tasoitettu, maalattu valkoiseksi. Väliseinä

urheilusalien väliltä purettu ja rakennettu EK-kipsilevystä/
vanerista uudelleen 2006.

Ikkunat: 3 x puuikkunaa ja 1 x kahdella pystyjakopuitteella sekä yhdellä vaakajakopuitteella jaettu ikkuna.

Ovet: laakaovi ja 2 x yksinkertainen saranaovi puukarmeilla

Jalkalista: uusittu 1982; 44 mm puulista

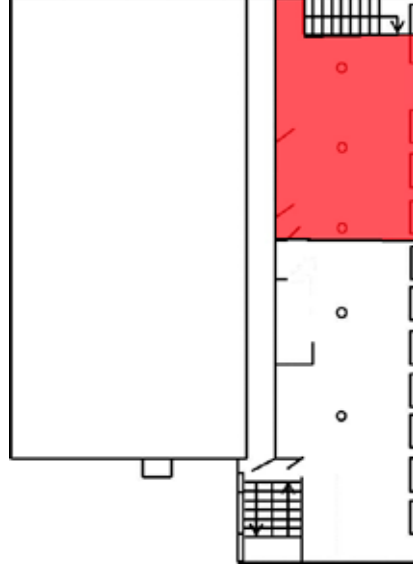
Lämmityslaitteet: 3 x 31-lamellinen seinäpatteri, maalattu vihreäksi

Portaat: kts. porrashuone

Valaisimet: kattoon ripustetut loisteputkivalaisimet

Kiintokalusteet:

Muut: kolme pylvästä, jotka ovat maalattu punaiseksi ja valkoiseksi.

10 KATSOJAPARVI / 2.kerros

Alkuperäinen käyttö: katsojaparvi

Nykyinen käyttö: käytävä/parvi

Lattia: uusittu 1982; Finnplano PVC-matto

Katto: uusittu 1982; Nokian Lock kattopaneeli TR100 (harmaanruskea)

Seinät: muurattu, rapattu, maalattu valkoiseksi.

Vanhat sisäänkäynnit entisestä ravintolahuoneesta/luokasta on muurattu tiilillä umpeen vuonna 1982.

Ikkunat:

Ovet: 3 x yksinkertainen saranaovi.

Oviaukkojen paikkaa on siirretty sekä ovia ympäröinyt puupanelointi on poistettu vuonna 1982.

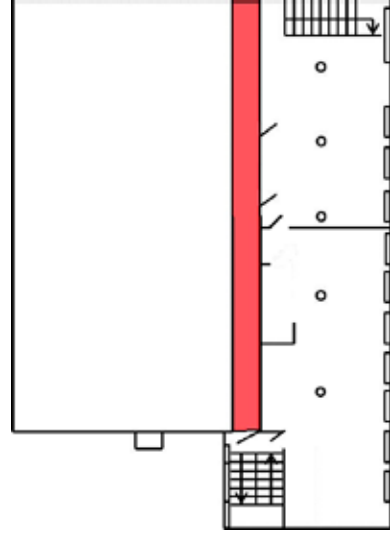
uusittu 1982; 44 mm puulistat

metallikaiteet, jotka ovat maalattu mustaksi.

Portaat:

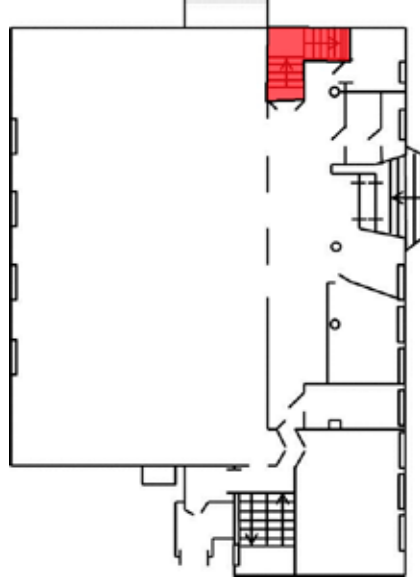
suorakaiteen muotoiset kattovalaisimet.

Muut:

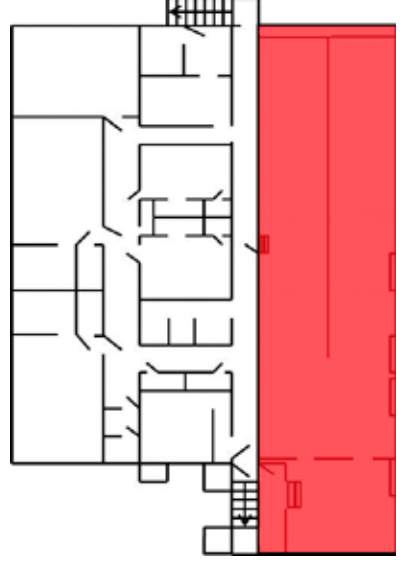
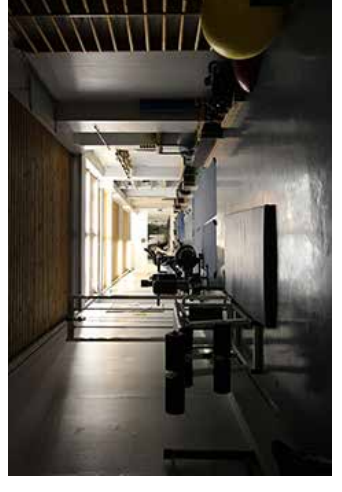
11 PORRASHUONE (eteläpääty) / 2.kerros

- Alkuperäinen käyttö:** porrashuone
Nykyinen käyttö: porrashuone
- Lattia:** uusittu 1982; Finnplano PVC-matto (punaruskea).
Portaissa ja tasoilla mosaiikkibetoni.
rapattu ja maalattu valkoiseksi.
rapattu ja maalattu valkoiseksi.
- Katto:** Päätuseinä maalattu Wintermix-maalilla (1982).
Seinät: 1 x kahdella pystykarmilla sekä yhdellä vaakakarmilla jaettu ikkuna.
- Ikkunat:** pariovi
- Ovet:** uusittu 1982; 44 mm puulista ja 4 cm korkea muovilista.
Jalkalista: seinäsyvennyksessä patteri
- Lämmityslaitteet:** kaksivartinen kiertoporras, mosaiikkibetoni
- Portaat:** metallirunkoinen, jonka pyöreä käsijohdin on puuta.
Porraskaiteet: nelion muotoinen kupuvalaisin
- Valaisimet:** -
Kiintokalusteet: -
Muut: -

12 ILMAPISTOOLIRATA/ kellarari

- Alkuperäinen käyttö:** varasto, keilarata
- Nykyinen käyttö:** ilmapistoolirata, kuntosali, kokoontumishuone
- Lattia:** uusittu 1982; Finnplasto PVC-matto (sininen), LAMI-matto (beige)
- Katto:** puupanelointi, pohjoispäädyn huoneen katto on betonia ja maalattu valkoiseksi.
- Seinät:** ikkunaseinä ja itäpuolen seinä on valkoiseksi maalattua betonia. Tilaan on rakennettu kaksi väliseinää 2000-luvun alussa.
- Ikkunat:** 4 x suorakaiteen muotoista puuikkunaa.
- Ovet:** 2 x yksinkertainen saranaovi
- Jalkalista:** uusittu 1982; 44 mm puullista, pohjoispäädyn huoneessa muovilista
- Portaat:** -
- Valaisimet:** kattoon ripustettu loisteputkivalaisimet
- Kiintokalusteet:** puolapuut, soutilaitteet, maalitaulut
- Muut:** -

13 PUKUHUONE 1 JA SAUNA/ kellarari

Alkuperäinen käyttö: sauna, pesuhuone, pukuhuone (rakennettu 1958)

Nykyinen käyttö: sauna, pesuhuone, pukuhuone

Lattia: uusittu 1982; pukuhuoneessa Finnplano PVC-matto (punaruskea), pesuhuoneessa ja saunassa kaakeli (beige).
Katto: pukuhuoneessa valkoiseksi maalattu betoni ja pesuhuoneessa sekä saunassa puupanelointi.
Seinät: pukuhuoneessa harmaaruskeaksi maalattu betoni, saunassa puupanelointi ja pesuhuoneessa kiiltolaatta (valkoinen).

Ikkunat:

Ovet: kaksi peiliovea (harmaaruskeaksi maalattu pukuhuoneen puoleiselta pinnalta) ja yksinkertainen saranaovi (maalamaton)

Jalkalista:

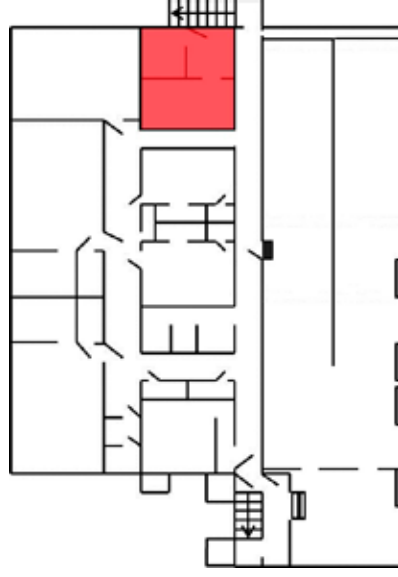
Lämmityslaitteet: matala puulistaista

Portaat: kaksilamellinen seinäpatteri

Valaisimet: nelion muotoinen kupuvalaisin

Kiintokalusteet: suihku, vesihana, kiuas, lauteet, pukuhuoneessa kaksi seinänaulakkoa.

Muut: kaappi, kolme penkkiä, pöytä, seinäpeili

14 KUNTOSALI/ kellari

Alkuperäinen käyttö: osa polttoainevarausta 1958, osa ampumarataa 1963, kuntosali 1982

Nykyinen käyttö: pelihuone

Lattia: uusittu 1982; Finnplano PVC-matto punaruskea,

keskellä pieni pala sinistä muovimattoa

Katto: valkoiseksi maalattu betoni, osassa kattoa akustolevyt

Seinät: valkoiseksi maalattu betoni ja tiiliseinä (1982)

Ikkunat:

Ovet: yksinkertainen saranaovi (maalamaton),

mäntypuiset ovenkarmit

Jalkalista: uusittu 1982; 44 mm puulista

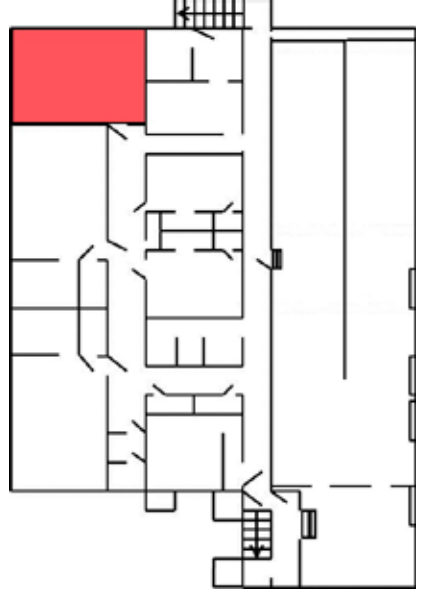
Lämmityslaitteet: levypatteri

Portaat:

Valaisimet: katossa ja seinillä loisteputkivalaisimet

Kiintokalusteet:

Muut: pelipöytä

15 PUKUHUONE 2 / kellar

Alkuperäinen käyttö: osa polttoainevarastoa 1958, osa ampumarataa 1963, pukuhuone 1982

Nykyinen käyttö: pukuhuone, suihku ja wc

Lattia: uusittu 1982; Finnplano PVC-matto (ruskeanharmaa),

suihkussa harmaa kaakeli

valkoiseksi maalattu betoni

Seinät: valkoiseksi maalattu betoni ja tiiliseinä (1982).

Suihkussa sininen kaakeli.

Ikkunat:

Ovet: - 2 x yksinkertainen saranaovi (maalaaaton),

mäntypuiset ovenkarmit

uusittu 1982; 44 mm puullista

Jalkalista:

Lämmityslaitteet:

Portaat:

Valaisimet: katosta ripustettu loisteputkivalaisin

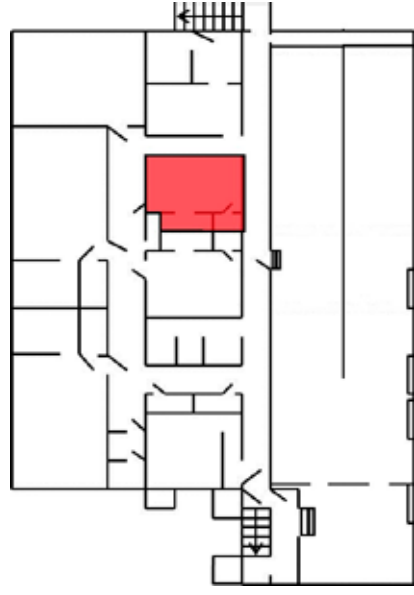
Kiintokalusteet: wc-istuin, kaksi käsiopesulavuaaria, kaksi suihkua

Muut: -

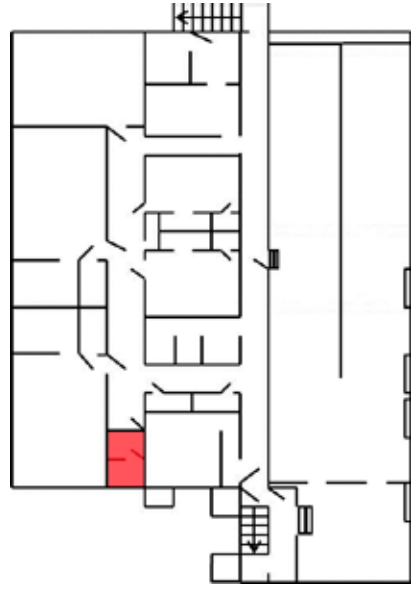
16 PUKUHUONE 3 / kellar

- Alkuperäinen käyttö:** pukuhuone, suihku ja wc 1958
Nykyinen käyttö: pukuhuone, suihku ja wc
Lattia: uusittu 1982; Finnplano PVC-matto (ruskeanharmaa), suihkussa kaakeli
- Katto:** valkoiseksi maalattu betoni
Seinät: valkoiseksi maalattu betoni ja tiiliseinä.
Suihkuhuoneessa sininen kaakeli ja väliseinäkkeet laakalevy + metallirunko
- Ikkunat:** -
Ovet: yksinkertainen saranaovi (maalamaaton), mäntypuiset ovenkarmit
- Jalkalista:** uusittu 1982; 44 mm puullista
Lämmityslaitteet: 2 x levy patteri
- Portaat:** -
Valaisimet: kattoon ripustettu loisteputkivalaisimet
Kiintokalusteet: 4 x suihku, kaksi käsi pesuallasta, seinänaulakko
Muut: 2 x oranssi lokerikkokaappi ja kaksi penkkiä, joissa kiinteät naulakot.

17 PUKUHUONE 4/ kellarari

- Alkuperäinen käyttö:** osa halkohuonetta
Nykyinen käyttö: pukuhuone ja wc (1982)
Lattia: uusittu 1982; Finnplano PVC-matto (punaruskea) ja suihkussa harmaa kaakeli
Katto: valkoiseksi maalattu betoni
Seinät: valkoiseksi maalattu tiili ja suihkussa valkoinen kaakeli
Ikkunat: -
Ovet: 2 x yksinkertainen saranaovi (maalaaaton), mäntypuiset ovenkarmit
Jalkalista: uusittu 1982; 44 mm puulista
Lämmityslaitteet: levy patteri
Portaat: -
Valaisimet: nelionmuotoinen kupuvalaisin
Kiintokalusteet: wc-istuin, suihku
Muut:

18 PUKUHUONE 5 / kellari

Alkuperäinen käyttö: pukuhuone

Nykyinen käyttö: pukuhuone, suihku ja wc

Lattia: uusittu 1982; Finnplasto PVC-matto (harmaanruskea),

suihkussa kaakeli (valkoinen)

valkoiseksi maalattu betoni

Seinät: valkoiseksi maalattu betoni ja tiili.

Suihkussa kaakelit (beige).

Ikkunat: -

Ovet: 2 x yksinkertainen saranaovi (maalamaaton),

mäntypuiset ovenkarmit

uusittu 1982; 44 mm puulista

levyppatteri

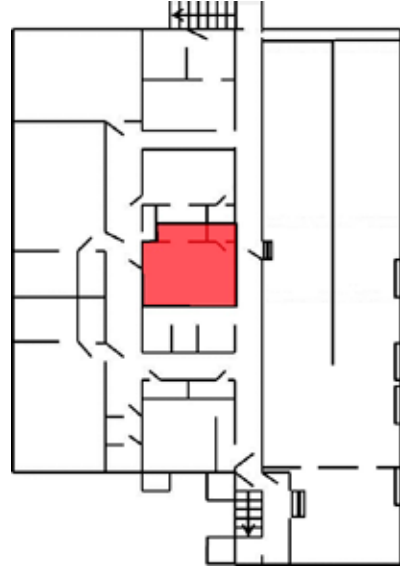
Portaat: -

Valaisimet: loisteputkivalaisimet

Kiintokalusteet: 2 x suihku, 2 x käsienpesuallas, wc-istuin

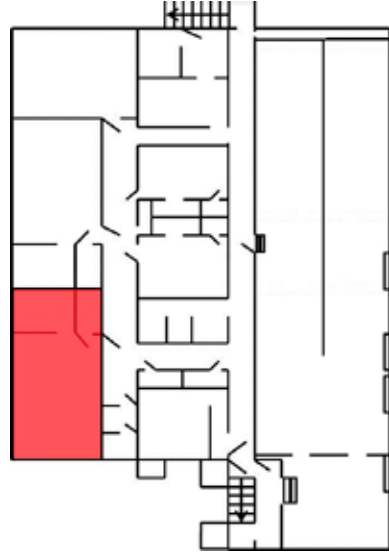
sininen ja oranssi lokerikkokaappi,

oranssi kaappi ja kaksi penkkiä, joissa kiinteät naulakot.

19 PUKUHUONE 6 / kellari

- Alkuperäinen käyttö:** osa polttoainevarastoa
- Nykyinen käyttö:** pukuhuone ja suihku 1982
- Lattia:** uusittu 1982; Finnplasto PVC-matto (harmaanruskea),
suihkussa valkoinen kaakeli
- Katto:** valkoiseksi maalattu betoni
- Seinät:** valkoiseksi maalattu betoni ja tiiliseinä (1982).
Suihkussa beige kaakeli ja väliseinäkkeet laakalevy + metallirunko
- Ikkunat:** -
- Ovet:** yksinkertainen saranaovi (maalamaaton),
mäntypuiset ovenkarmit
- Jalkalista:** uusittu 1982; 44 mm puullista
- Lämmityslaitteet:** 2 x kaksilamellinen seinäpatteri
- Portaat:** -
- Valaisimet:** loisteputkivalaisimet
- Kiintokalusteet:** kaksi suihkua, kaksi käsienpesuallasta,
kaksi seinänaulakkoa
- Muut:** oranssi lokerikkokaappi ja kaksi penkkiä, joissa
kiinteät naulakot. Kaksi valkoiseksi maalattua pylvästä.

20 MIESTEN ja NAISTEN WC / kellari

Alkuperäinen käyttö: osa kattilahuonetta

Nykyinen käyttö: wc

Lattia: uusittu 1982; Finnplasto PVC-matto

Katto: betoni, maalattu valkoiseksi

Seinät: tiili, maalattu valkoiseksi

Ikkunat: -

Ovet: yksinkertainen saranaovi (maalamaaton),
mäntypuiset ovenkarmit

Jalkalista: uusittu 1982; 44 mm puulista

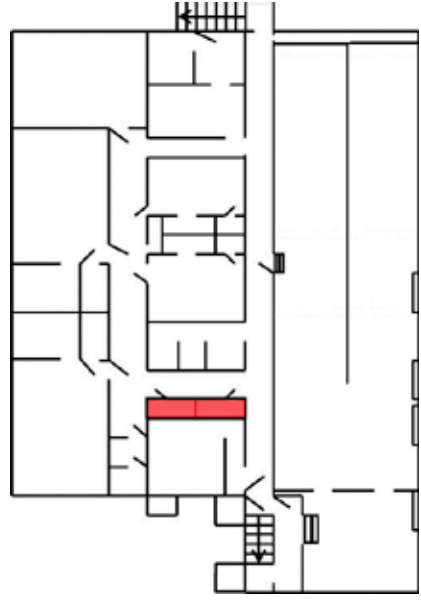
Lämmityslaitteet: -

Portaat: -

Valaisimet: neljän muotoinen kupuvalaisin

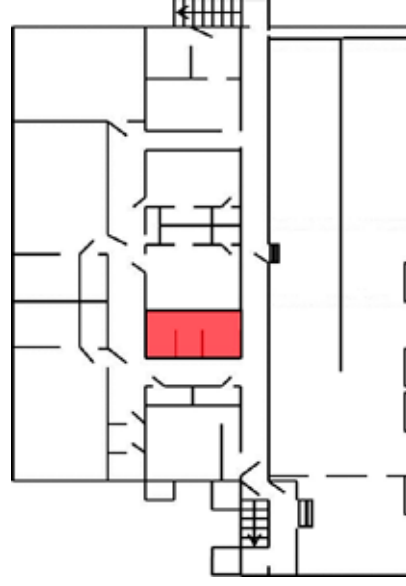
Kiintokalusteet: kummassakin huoneessa lavuaari ja wc-istuin.

Muut:

21 SÄHKÖTAULUHUONE / kellari

- Alkuperäinen käyttö:** pumppuhuone
Nykyinen käyttö: sähkötauluhuone vuodesta 1963
- Lattia:** harmaanruskea LAMI-matto
Katto: valkoiseksi maalattu betoni
Seinät: valkoiseksi maalattu betoni
- Ikkunat:** -
Ovet: yksinkertainen saranaovi (maalamaton), mäntypuiset ovenkarmit sekä peiliovi ja metalliovi uusittu 1982; 44 mm puulista
- Jalkalista:** -
Lämmityslaitteet: -
Portaat: -
Valaisimet: nelionmuotoinen kupuvalaisin
Kiintokalusteet: -
Muut: -

22 KONEHUONE / kellari

Alkuperäinen käyttö: kattilahuone

Nykyinen käyttö: konehuone

Lattia: betoni (harmaa)

Katto: valkoiseksi maalattu betoni

Seinät: valkoiseksi maalattu betoni

Ikkunat: -

Ovet: yksinkertainen saranaovi (maalamaton),
mäntypuiset ovenkarmit

Jalkalista: -

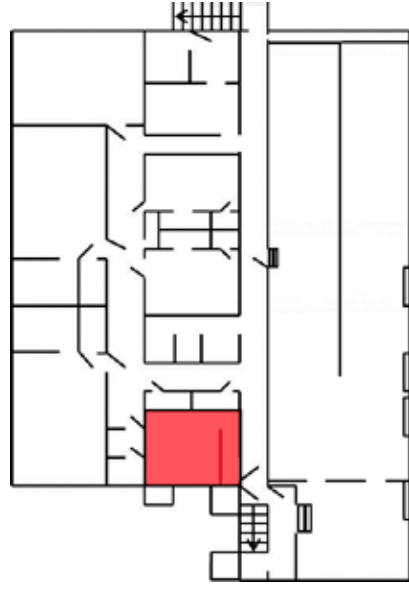
Lämmityslaitteet:

Portaat: betoniportaat ja metalliset kaitteet (musta)

Valaisimet: nelionmuotoinen kupuvalaisin

Kiintokalusteet: lavuaari

Muut:

YHTEENVETO

Mikkeliläisten urheiluseurojen talkoo- ja lahjoitusvaroilla rakennetulla Urheilutalolla on *paikallishistoriallisia arvoja*. Urheilutalo on Mikkelin ensimmäinen sisäurheilua varten rakennettu liikuntarakennus, joka on edelleen samassa käytössä vuonna 2016.

Muuttoliikenne maalta kaupunkiin loi paineita yhdyskuntarakentamisen tiivistämiseen. Helsingin olympialaisten (1952) ja julkisten veikkausvarojen myötävaikutuksesta syntynyt Urheilutalo liittyy hyvinvointi-Suomen rakentamiseen. Urheilutalon perusajatuksena oli mahdollistaa urheilijoiden ympärivuotinen harjoittelu mutta myös edistää Mikkelin seudun asukkaiden hyvinvointia arkiliikunnan ja yleisötapahtumien muodossa. Urheilutalolla on *kulttuurihistoriallisia arvoja*, jotka liittyvät rakennuksen käyttöhistoriaan liikunta- ja tapahtumapaikkana. Urheilutalolla on ollut erityinen vaikutus Mikkelin kulttuuri- ja nuorisoeilämälle 1950- 1960-luvuilla. Talon nykymerkitys kaupungin liikuntakulttuurissa on keskeinen ja tarpeellinen. Koululaisten, opiskelijoiden, seurojen ja erityisesti erityisryhmien liikuntaharrastusten mahdollistaminen kaupungin keskustassa koetaan tärkeäksi ja hyvinvointia ylläpitäväksi.

Urheilutalolla on *rakennushistoriallisia arvoja*. Mikkeliläisten rakennusmestareiden suunnittelema Urheilutalo ilmentää 1950-luvun suunnitteluideologiaa, jossa pyrittiin ihmisläheiseen mittakaavaan, tarkoituksenmukaisuuteen ja käytännöllisyyteen. 1950-luvulla käytettiin vielä paikalla rakentamiseen perustuvaa tekniikkaa, joka antoi mahdollisuuksia erikoisratkaisuihin ja persoonallisiin yksityiskohtiin. Erialaisten materiaalien yhdistäminen rapattuun julkisivuun on aikakaudelle tyypillinen piirre. Julkisivun pelkistettyä ulkoasua on rikastettu aikakaudelle tyypillisellä

laattaverhoilulla, epäsymmetrisillä ikkunoilla ja lippakatoksella.

Urheilutalon julkisivut ovat säilyneet lähes alkuperäisinä. Julkisivuihin tehdyt muutokset on suurimmaksi osaksi toteutettu alkuperäisen tyylin mukaisesti. Sisätiloissa on nähtävissä eri vuosikymmenien kerrostumia. Muutoksia on tapahtunut erityisesti pintojen uusimisen myötä vuonna 1982.

Runeberginaukion leveä katulinja on osa 1800-luvun lopun kaupunkirakennetta. Urheilutalo on rakennettu entisen Sjöströmin konepajan tontille, josta on jäljellä asuinrakennus vuodelta 1894. 1800- ja 1900-luvun vaihteessa alueelle on muodostunut selkeä opetusrakennuksien keskittymä, joka on myöhemmin täydentynyt kauppaoppilaitoksella, seurakuntakeskuksella ja yhteiskoululla. Urheilutalon ympäristössä sijaitsevien opetusrakennuksien laajennukset 1950- ja 1960-luvuilla sekä asuinkerrostalot ilmentävät kaupungin kasvua ja kaupunkirakenteen tiivistymistä. *Maisemalliset arvot* liittyvät Runeberginaukion ympäristön 1800-luvun lopun kaupunkirakenteeseen sekä alueen eri vuosikymmenien aikana rakennettuihin julkisiin rakennuksiin, joihin Urheilutalokin on rinnastettavissa.

LÄHTEET

ARKISTOLÄHTEET

Mikkelin kaupungin arkisto, Mikkelä (MKA)

- Rakennuslupapiirustukset
- Maistraatin arkisto
- Kaupunginhallituksen pöytäkirjat
- Kaavat ja kaavaselostukset

Mikkelin kaupungin tilakeskuksen arkisto, Rantakylä (MKT)

- Rakennuspiirustukset ja -selostukset
- Urheilutalon työselostukset

Suur-Savon museo, Mikkelä (SSM)

- Valokuva-arkisto
- Mikkelin kaupungin pienoismalli vuodelta 1938 ja siihen liittyvät rakennuskortit.

INTERNET-LÄHTEET

Lindh, Tommi & Sahlberg, Marja (toim.) 21.1.2016 ” Jälleenrakennuksesta rationalismiin 1940-1960, asuinkerrostaloarkkitehtuurin vaiheet 3/5”
URL-osoite: http://www.rakennusperinto.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Kaupunkiymparistot/Jalleenrakennuksesta_rationalismiin_1940%2837712%29 (viitattu 18.4.2016).

SANOMALEHDEET

Länsi-Savon Urheilutalon tapahtumailmoitukset 1953–2001.

Länsi-Savo 11.6.1948.

Länsi-Savo 11.11.1949.

Länsi-Savo 12.10.1952.

Länsi-Savo 13.2.1953.

Länsi-Savo 3.4.1953.

Länsi-Savo 2.10.1953.

Länsi-Savo 19.12.1953.

Länsi-Savo 24.7.1966.

Suomen matkailu 4-5/1943.

SUULLISET LÄHTEET

Mikkelin kaupungin tilakeskuksen vuokrausneuvottelija Minna Raution haastattelu 6.4.2016.

Mikkelin kaupungin liikunta- ja nuorisotoiminnan johtaja Antti Mattilan ja erityisliikunnanohjaaja Matti Poutiaisen haastattelu 27.4.2016.

KIRJALLISET LÄHTEET

Enqvist, Petri (2007) ”Hänninhauta – Urheilupuiston ja Hänninkentän rakentamisen vaiheita”. Mikkelin kaupunki: Tekninen toimi.

Kuujo, Erkki (1989) ”Entisajan Mikkelä. Mikkelin kaupungin vaiheita 1839-1917”. Mikkelä: Mikkelin kaupunki.

Lakio, Matti (1975) ”Mikkelin kaupunginvaltuusto 1875-1975”. Mikkelä: Mikkelin kaupunki.

Pyykkönen, Teijo (toim.) (2013) ”Liikuntaympäristöt kulttuuriperintönä – opas arviointiin”. Liikuntatieteellisen Seuran julkaisu nro 170. Helsinki: Liikuntatieteellinen Seura ry.

Sahlberg, Marja (toim.) (2010) ”Talon tarinat – Rakennushistorian selvitys-
opas”. Helsinki: Museoviraston rakennushistorian osasto.

Standertskjöld, Elina (2008) ”Arkkitehtuurimme vuosikymmenet 1930-
1950”. Suomen rakennustaitteen museon ja Rakennustietosäätiön RTS
julkaisu. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Väänänen, Kyösti (1988) ”Kansakoululaitos ja oppikoulut vuoteen 1974”.
Teoksessa: Muuttuvaa Mikkeliä. Mikkelin kaupungin historia II s.497–514.
Kirjoittajat: Kuujo, Erkki & Väänänen, Kyösti & Lakio, Matti & Hassinen,
Esa. Mikkelä: Mikkelin kaupunki.

Liikuntapaikkatilanne keskusta-alueella 2018 (n. 5 kilometrin etäisyydellä torista)

Sisäliikuntapaikat

Kalevankankaan liikunta-alueella on jalkapallohalli ja kaksi jäähallia, kilpa-halli ja harjoitushalli. Uimahalleissa Viihdeuimala Rantakeitaassa ja Naisvuoren uimahallissa on myös kuntosalit. Lisäksi kuntosaleja on jäähallilla ja Anni Swaninkadulla. Koulujen liikuntasaleja on keskusta-alueella 12 ja lisäksi Viihdeuimala Rantakeitaan ja Runeberginaukion urheilutalon liikuntasalit. Runeberginaukion urheilutalon alakerrassa on myös tilat jousiammunnalle. Etelä-Savon ammattiopiston tiloissa toimivalla Kampmailuareenalla ja sen kuntosalilla harjoittelevat myös muut kuin kamppailulajeja harrastavat. Sitä voivat vuokrata myös ulkopuoliset iltaisin.

Karkialampisäätöön hallinnoimalla Karkialammen kuntotalolla on tilat voimistelulle, yleisurheilulle, palloilulle ja ammunnalle sekä kuntosali. Saimaa Stadiumilla on tilat mm. voimistelulle, yleisurheilulle ja palloilulle sekä kuntosali ja seinäkiipeilyseinä. Skeittihalli on Rokkalassa.

Ulkoliikuntapaikat

Kaupungilla on neljä luonnonnurmikenttää, joista Raviradan nurmikenttäalue on suurin pitäen sisällään neljä pienempää nurmikenttää. Lisäksi on kaksi yleisurheilukenttää nurmikenttineen ja neljä keinonurmikenttää. Hiekkakenttiä on 10, joista kuusi jäädytetään talvella luistelukäyttöön. Luisteluun on lisäksi yhdeksän jääkiekkokenttää, Hänninkentän tekojää sekä Kaihun ja Rantakylän matkaluisteluun tarkoitetut luisteluradat/-reitit.

Tenniskenttiä on yhdeksän kenttää viidessä eri paikassa keskusta-alueella. Ulkolentopallokenttiä /beachvolley -kenttiä on yhteensä 11, joista seitsemän sijaitsee Urpolan liikunta-alueella. Koripallokenttiä on kaksi.

Lähiliikuntapaikkoja on Urheilupuistossa sekä lisäksi viiden eri ulkoilureitin yhteydessä. Valaistuja kuntopolkuja/latuja on 55,2 km Kalevankankaan, Karkialammen, Rantakylän, Peitsarin, Tuppuralan, Urpolan ja Urheilupuiston alueella. Rantakylässä sijaitseva ensilumenlatu on pituudeltaan 2,1 km. Valaisemattomia kuntopolkuja/latuja on lisäksi 45,8 km ja sääolosuhteiden salliessa tehdään jäälatuja 26 km. Keskusta-alueella on kuntopolkujen yhteydessä 4 laavua tai kotaa Kalevankankaalla, Pitkäjärvellä ja Urpolassa sekä 2018 rakennettu Tuulentien laavu Kalevankankaalta Latupirtille menevällä ladulla.

Uimarantoja on keskusta-alueella yhdeksän, joista nk. EU-rantoja ovat Pitkäjärven ja Pankalan uimarannat. Muita ulkoliikuntapaikkoja ovat BMX-rata ja ulkosalibandykenttä Rantakylässä, skeittiparkki Urpolan ulkoilualueella sekä Siekkilän ja Pursialan frisbeegolfkentät. 9-väyläinen golf-kenttä sijaitsee Lentokentänpuistossa. Vanhoilla veturitalleilla on kentät petanquen pelaamiseen.

Yksityiset liikuntapaikat

Keskustassa on kuusi yksityistä kuntosali- ja ryhmäliikuntapalvelujen tarjoajaa, joista Mikkelin liikuntakeskuksella (Sport Forum) on lisäksi tennis-, squash-, sulkapallo- ja salibandykentät sekä mahdollisuus pingikseen ja raketballiin. Myös Kyyhkylän kuntoutuskeskus tarjoaa ryhmäliikuntapalveluja. Pilatekseen tai jogaan keskittyneitä liikuntapaikkoja ovat Mikkelin Method Putkisto Pilates Studio, Yoga Studio Mikkeli ja Yoga Soul. Mikkelissä on kaksi tanssikoulua, Etelä-Savon tanssiopisto Paukkulassa ja Tanssikoulu La Carmencita ydinkeskustassa.

Ulkotenniskenttiä on kaupungin hallinnoimien kenttien lisäksi Paukkulassa (2 kpl) ja Kalevankankaalla (4 kpl). Kalevankankaalla sijaitsevalla Lähi-Tapiola Areenalla on 30 x 20 m kokoinen kumirouhetekonurmi sekä leikki-/lämmittelyalue.

Hevosurheilua on keskusta-alueella mahdollista harrastaa Mikkelin Raviradalla ja Rouhialan ratsastustalleilla. Lentokentänpuiston golfkentän lisäksi Mikkelisissä on 18-väyläinen kenttä Annilan Golfkeskuksessa. Mikkelin keilahalli sijaitsee Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulun kampusalueella, jossa on myös 5-väyläinen Mikkelin kampuksen frisbeegolfpuisto. Kampusalueella on myös muita sisä- ja ulkoliikuntapaikkoja. Noin 6 km keskustasta sijaitsee Ski Tornimäen laskettelukeskuksen neljä laskettelurinnettä.

Liikuntapaikkasuunnitelma keskusta-alueella, investointilistalla jo olevat kohteet

Hänninkentän uusi huoltorakennus on tarkoitus tehdä 2019, suunnittelutyö on jo tehty.

Uusi jalkapallohalli on suunnitteilla Kalevankankaalle harjoitushallin läheisyyteen.

Rantakylään on suunniteltu keinonurmea Rantakeitaan ja Rantakylän koulun väliselle hiekkakentälle. Liikunta- ja nuorisopalveluiden vaihtoehtoinen esitys on, että korvataan Rantakylän nykyinen nurmikenttä keinonurmella ja rakennetaan katsomo, näin lisätään kentän käyttöastetta.

Urpolan jääkiekkokenttä muutetaan tekojääksi, mikä vaatii jäähdytyslaitteiston rakentamisen. Urpolaan rakennettavan uuden aluekoulun rakentaminen saattaa vaikuttaa jääkiekkokentän sijaintiin.

Viihdeuimala Rantakeitaan peruskunnostus ja laajennus on lähivuosina tarpeellinen.

Urheilupuiston jalkapallokenttä tarvitsee uuden kastelujärjestelmän ja nurmen uusimisen. Urheilupuiston tenniskenttien sekä Haukivuoren jääkiekkokentän/tenniskenttien peruskunnostus on suunnitteilla.

Uudet suunnitelmat/ tarpeet keskusta-alueen liikuntapaikoiksi

Kalevankankaalle on suunnitteilla maastopyöräreitti, josta olisi tarkoitus toteuttaa 5-7 kilometrin reitti vuonna 2019. Suunnitteilla on myös kuntoportaiden rakentaminen Kalevankankaalle vuoden 2019 aikana. Lisäksi suunnitelmissa on asvaltoida Kalevankankaan alueelle rullasuksi- ja rullaluistelurata.

Uusien aluekoulujen rakentaminen Lähemäelle ja Urpolaan tuo mukanaan näiden koulujen ulko- ja sisäliikuntapaikkojen suunnittelun ja rakentamisen niin koulu- kuin vapaa-ajankäyttöön. Liikuntasalien riittävän määrän lisäksi erityisesti eri liikuntalajien kannalta on tärkeää, että liikuntasalit olisivat riittävän suuria ja vähintään 7 m korkeita. Lähemäellä koulun viereinen nurmikenttä on suunnitelmissa korvata tekonurmella, jotta nurmialue kestäisi lisääntyneet käyttömäärät. Suunnitelmissa on myös tehdä hiekkatekonurmipohjainen pesäpallkenttä katsomoinen joko Lähemäen nykyisen koulun paikalle tai Kalevankankaan vanhan koulun alueelle. Kalevankankaan vanhan koulun alue olisi parempi paikka, jotta Lähemäellä jää tilaa lähiliikuntapaikoille. Lähemäen uusittujen tenniskenttien yhteyteen on lisäksi suunnitelmissa tehdä ulkosalibandyalusta ja laidat. Myös Tuppuralan koulun pihalle tulisi rakentaa liikuntapaikkoja ja tehdä alueelle lähiliikuntapaikka niin koulun kuin vapaa-ajankin käyttöön.

Urheilupuiston lähiliikuntapaikkaa on suunnitelmissa kehittää edelleen rakentamalla ulkokuntoilulaitteisto ja padel-kentät.

Urpolaan rakennettuun skeittiparkkiin on tarkoitus tehdä laajennus suunnitelman mukaisesti.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

LIIKUNTAPAIKAT, MIKKELIN KESKUSTA-ALUE ("neljä kilometriä torilta")**ULKOLIIKUNTAPAIKAT****Yleisurheilukentät**

Urheilupuiston yleisurheilukenttä, 8-ratainen, Mikonkatu 2a, 50100 Mikkeli
Rantakylän yleisurheilukenttä, Pallokuja 7, 50600 Mikkeli

Keinonurmikentät

Hänninkenttä, Kyllikinkatu 1, 50100 Mikkeli
Kalevankankaan keinonurmikenttä, Raviradantie 16, 50100 Mikkeli
Urpolan lämmitettävä keinonurmikenttä, Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli
Tupalan hiekkatekonurmikenttä, pallo- ja luistelukenttä

Nurmikentät

Lähemäen nurmikenttä, Alakatu 13, 50170 Mikkeli
Rantakylän nurmi-/yleisurheilukenttä, suuri pallokenttä, Pallokuja 7, 50600 Mikkeli
Raviradan nurmikentät 3 + 1, Raviradantie 22, 50100 Mikkeli
Sokkalan nurmikenttä, Sokkalantie 27, 50600 Mikkeli
Tuukkalan nurmikenttä, Laajatie 19, 50500 Mikkeli
Urheilupuisto, Mikonkatu 2a, 50100 Mikkeli

Hiekkakentät / ei jäädytystä

Rantakylän hiekkakenttä, suuri pallokenttä, Kunnanmäki 3, 50600 Mikkeli
Raviradan hiekkakenttä, Raviradantie 22, 50100 Mikkeli
Peitsari, koulun kenttä, Peitsarinkuja 6, 50170 Mikkeli
Siekkilän hiekkakenttä, Koulukuja 2, 50120 Mikkeli

Hiekkakentät / jäädytys

Emolan hiekkakenttä, Emolankatu 5 a, 50100 Mikkeli
Launialan hiekkakenttä, Saimaannorpankatu 3, 50190 Mikkeli
Lähemäen hiekkakenttä/luistelukenttä, Alakatu 13, 50170 Mikkeli
Peitsari, koulun kenttä, Peitsarinkuja 6, 50170 Mikkeli
Siekkilän hiekkakenttä, Koulukuja 2, 50120 Mikkeli
Sokkalan hiekka-/jääkenttä
Tuskun hiekka-/jääkenttä
Urpolan hiekkakenttä, Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli
Tuskun hiekka-/jääkenttä

Tekojäärata

Hänninkenttä tekojäärata- ja jääpallokenttä/pallokenttä, Kyllikinkatu 1, 50100 Mikkeli

Jääkiekkokentät

Kattilansillan jääkiekkokenttä, Laajalammintie 20 a, 50160 Mikkeli
Launialan jääkiekkokenttä, Saimaannorpankatu 3, 50190 Mikkeli
Lehmuskylän jääkiekko-, pallo- ja luistelukenttä
Lähemäen jääkiekkokenttä, Alakatu 13, 50170 Mikkeli
Rantakylän jääkiekkokenttä, Pallokuja, 50600 Mikkeli

Tuppuralan jääkiekkokenttä, Haavikatu 4, 50190 Mikkeli
Tuukkalan jääkiekkokenttä, Laajatie, 50500 Mikkeli
Urheilupuiston monitoimikaukalo (pieni)
Urpolan jääkiekkokenttä, Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli

Matkaluistelureitit

Kaihun jäärata, Laiturikatu 1, 50100 Mikkeli
Rantakylän luistelurata, Pallokuja 7, 50600 Mikkeli
Hänninkenttä matkaluistelu, Kyllikinkatu 1, 50100 Mikkeli

Tenniskentät

Rantakylä, Pallokuja, 50600 Mikkeli
Urpola, Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli
Lähemäki, Alakatu 13c, 50170 Mikkeli
Tuppurala, Talaskatu 8, 50190 Mikkeli
Urheilupuisto, Anni Swaninkatu 3, 50100 Mikkeli

Lentopallo- ja beachvolleykentät

Kaihun lentopallo-/beachvolleykenttä
Launialan lentopallo/beachvolleykenttä
Pankalan uimaranta beachvolley, Puistokatu 14, 50100 Mikkeli
Pitkäjärven lentopallo-/beachvolleykenttä, Pitkäjärvenkatu 29, 50130 Mikkeli
Urpolan lentopallo-/beachvolleykenttä 7kpl, Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli

Koripallokentät

Pitkäjärven koripallokenttä, Pitkäjärvenkatu 29, 50130 Mikkeli
Urpolan koripallokenttä, Rinnekatu 10, 50100 Mikkeli

Golfkentät

Lentokentänpuiston golfkenttä, 9- reikäinen, Lentokentänkatu 2, 50100 Mikkeli

Lähiliikuntapaikat

Urheilupuiston lähiliikuntapaikka, Mikonkatu 2a, 50100 Mikkeli
Kuntoilulaitteet ulkoilureittien lähtöpaikkojen läheisyydessä

Valaistut kuntopolut/ladut

Ensilumenlatu Rantakylä, 2,1 km
Kalevankankaan kuntopolku/latu, 2,8 km
Kalevankankaan kuntopolku/latu, 5 km
Kalevankankaan kuntopolku/latu, 7 km
Karkialampi, 2 km
Karkialampi-Kalevankangas, 1,8 km
Karkialampi-Kyrönpelto -yhdyslatu, 1,2 km
Kyrönpelto, 2,2 km
Peitsarin kuntopolku/latu, 2,1 km
Rantakylän kuntopolu/latu, 3 km
Rantakylän kuntopolu/latu, 5 km

Tuppuralan kuntopolku/latu, 2,3 km
 Urheilupuiston lenkki, 1,2 km
 Urpolan kuntopolku /latu 10 km
 Urpolan kuntopolku/latu, 2,5 km
 Urpolan kuntopolku/latu, 5 km

Valaisemattomat kuntopolut/ladut

Kalevankangas-Latupirtti, 10,9 km
 Karkialampi-Kyrönpelto -yhdyslatu II, 3 km
 Rantakylä-Latupirtti-Rantakylä, 13,9 km
 Urpola-Latupirtti, 14,5 km
 Savisilta-Kalevankangas yhdyslatu (uusi), 3,5 km

Jäälatu (olosuhteiden salliessa)

Pitkäjärvi-Syysjärvi-Nielunen-Laajalampi, 12 km
 Salosaari, 14 km

Laavut ja kodat

Kalevankankaan laavu, Raviradantie 21b, 50100 Mikkeli
 Pitkäjärven laavu saarella, valaistu kuntopolku/latu, Kumpurannantie 18, 50130 Mikkeli
 Urpolan laavu, Tapsantaival 3, 50130 Mikkeli
 Tuulentien laavu välillä Kalevankangas - Latupirtti

Retkeilyalueet

Säynätin retkeilyreitti, Jokilahdentie 8, 50350 Norola

Uimarannat (nk. EU-rannat) *

Pankalan uimaranta, Puistokatu 14, 50100 Mikkeli
 Pitkäjärven uimaranta, Pitkäjärvenkatu 29, 50130 Mikkeli

Muut rannat

Ritvalan uimaranta, Talaskatu 10, 50190 Mikkeli
 Kaihun uimaranta, Tuukkalankatu 2b, 50100 Mikkeli
 Suojalampi, Pappilanpolku 8, 50170 Mikkeli
 Launialan uimapaikka, Saimaannorpankatu 10, 50190 Mikkeli
 Nieluslampi, Kumpurannantie 4, 50500 Mikkeli
 Urpola
 Laajalampi pohjoispää, Laajalammintie 18, 50160 Mikkeli

Muut liikuntapaikat

Bmx-rata, Vanhamäentie 4, 50600 Mikkeli
 Skeittihalli, Porrassalmenkatu 50, 50100 Mikkeli
 Frisbeegolfkenttä, Pohjoisväylä 8, 50120 Mikkeli
 Frisbeegolfkenttä Pursiala
 Rantakylän ulkosählykenttä, tenniskenttä/jääkiekkokaukalo, Pallokuja 7, 50600 Mikkeli
 Skeittiparkki, Rinnekatu 8, 50100 Mikkeli

SISÄLIIKUNTAPAIKAT**Kuntosalit**

Naisvuoren uimahallin kuntosali, Pirttiniemenkatu 8b, 50100 Mikkeli
Rantakeitaan kuntosali, Kunnanmäki 3, 50600 Mikkeli
Anni Swaninkadun kuntosali, Anni Swaninkatu 6, 50100 Mikkeli
Jäähallin kuntosali, Raviradantie 24, 50100 Mikkeli

Liikuntasalit, * Iltakäytön vakiovuoroista päättää liikuntapalvelut

Kalevankankaan koulun Sali, Raviradantie 16, 50100 Mikkeli
Launialan koulun Sali, Saimaannorpankatu 1, 50190 Mikkeli
Lähemäen koulun Sali, Kisatie 5, 50170 Mikkeli
Mikkelin lyseon salit, Porrassalmenkatu 30, 50100 Mikkeli
Moision koulun Sali, Kyläkouluntie 2, 50500 Mikkeli
Rantakeitaan liikuntasali, Kunnanmäki 3, 50600 Mikkeli
Rantakylän koulun Sali, Vanhamäentie 2, 50600 Mikkeli
Runeberginaukion Sali, Runeberginaukio 3, 50100 Mikkeli
Tuppuralan koulun Sali, Nuottakatu 1, 50190 Mikkeli
Urpolan koulun salit, Rinnekatu 8, 50100 Mikkeli

Urheilutalot

Runeberginaukion urheilutalo, Runeberginaukio 3, 50100 Mikkeli
Kamppailuareena, Suur-Savonkatu 1-3

Uimahallit

Viihdeuimala Rantakeidas, Kunnanmäki 3, 50600 Mikkeli
Naisvuoren uimahalli, Pirttiniemenkatu 8b, 50100 Mikkeli

Muut tilat

Jalkapallohalli (Kupla), Raviradantie 24 C, 50100 Mikkeli
Kilpahalli, jäähalli, Raviradantie 24 A ja B, 50100 Mikkeli
Harjoitushalli, jäähalli, Raviradantie 24 A ja B, 50100 Mikkeli
SaimaaStadiumi, Raviradantie 22 B, 50100 Mikkeli

Muiden hallinnoimia tiloja

Esedu/Ammattiopiston liikuntasali:

"Runeberginaukio 1" ehdotusvaiheesta saadut lausunnot ja vastineet niihin

1. Mikkeli-Seura ry

Kaupunki aikoo muuttaa maankäyttöä korttelissa 28 siten, että urheilutalo ja sen viereinen puurakennus puretaan ja asuinrakentamisen sekä virkistys- ja oleskelualueiden määrää lisätään ja pysäköinti sijoitetaan maan alle.

1.1 Mikkelin lukion opettaja- ja opiskelijakunnan tekemän kuntalaisaloitteen mukaan Mikkelin lukio tarvitsee välttämättä liikuntatilat purettavan urheilutalon tilalle. Mikkeli-Seura tukee kansalaisaloitteessa tehtyä esitystä rakentaa liikuntatuntien ja muiden koulun yhteisten tilaisuuksien järjestämiseen soveltuva rakennus. Koululaisen sisäliikuntatuntien pitopaikaksi tarjotaan Kalevankankaalla sijaitsevia sisä- ja ulkotiloja, mikä ei ole realistinen ajatus kulkemiseen liittyvien ongelmien vuoksi. Liikuntatiloista on keskustassa pula ja toisaalta uusien kerrostaloasuntojen tarjontaa on vähintäänkin riittävästi ottaen huomioon mm. ESEN tontille suunnitteilla olevan asuinrakentamisen.

1.2 Mikkelin lukion käyttöön tarkoitettussa uudisrakennuksessa olisi helppo toteuttaa

Lukio hyödyntää tällä hetkellä Urheilutaloa sisätilaliikunnassa. Rakennus on vuodelta 1953 ja tarjoaa sen ajan vaatimusten mukaiset liikuntatilat. Sisäliikunnan lisäksi liikuntasaleja käytetään mm. ylioppilaskirjoituksiin ja juhlatilaisuuksiin. Kaikki kirjoituksiin osallistuvat eivät mahdu Urheilutalon tiloihin. Urheilutalon hyödyntäminen jakautuu lukion ja koulujen sekä liikuntapalveluiden kesken. Ulkona tapahtuva liikunta edellyttää nykyään siirtymistä koulun alueen ulkopuolelle, esimerkiksi Kalevankankaan alueelle.

Saimaan Stadiumin hankesuunnittelun yhteydessä kaupunki on selvittänyt mm. lukion ja koulujen liikuntatarpeita. Kaupunki on halunnut kohdentaa liikuntarakentamisen Kalevankankaan alueelle jonne on muodostunut monipuolisten liikuntaharrastuslajien keskittymä. Kaupungin hallinnoimien tilojen lisäksi alueella toimii yksityisiä liikuntayrityksiä joilta kaupunki voi vuokrata tiloja. Sisäliikunnan lisäksi alue tarjoaa monipuoliset ulkoharrastusmahdollisuudet.

Kaupunki perustelee Urheilutalon toiminnan lakkauttamista kustannussäästöillä ja sillä, että Kalevankangas tarjoaa paremmat edellytykset liikunnalle kuin Urheilutalo. Saimaa Stadiumi mahdollistaa mm. ylioppilaskirjoitukset tapahtuvaksi yhdessä tilassa. Kalevankankaan hyödyntäminen edellyttää hyvää suunnittelua ja riittäviä siirtymäaikoja.

Kaavoituksen kannalta olennaista on se, että liikuntatiloja voidaan tarjota riittävä määrä ja ne ovat toimivia ja että niiden vaatimaa tilantarvetta ja sijoituspaikkaa harkitaan tältä pohjalta. Esitetty ratkaisu ei ole paras mahdollinen käyttäjien kannalta, mutta se voidaan katsoa täyttävän vähimmäisvaatimukset.

<p>myös ajanmukainen virkistys ja oleskelu. Rakennuksen suunnittelussa voisi ottaa käyttäjinä huomioon paitsi koulut, myös mahdollisen muun hyödyntämisen.</p> <p>1.3 Rakennuksesta voisi tehdä myös arkkitehtonisesti kunnianhimoisen siten, että se sopii kauniisti kortteliin ja toteuttaa kestävä kehityksen periaatteita. Mikkelin kaupungilla olisi mahdollisuus esimerkiksi osallistua valtakunnallistakin huomiota saavaan puurakentamiseen. Liikuntarakentaminen kunnioittaisi kyseisen paikan henkeä, joka kertoo mikkeliiläisestä urheiluun ja kuntoiluun liittyvästä kulttuuriperinteestä, ja edustaisi sen jatkuvuutta.</p> <p>1.4 Suunnitelmassa todetaan keskustaan muuttavan vuosittain 500 asukasta. Keskustassa sijaitseva liikuntatila voisi olla myös tämän kasvavan ihmismäärän käytettävissä. Lisäksi se olisi heidän saavutettavissaan jalkaisin tai polkupyörällä, mikä tukisi kestävä kehitystä ja toteuttaisi hiilivaapaata maakuntaa omalta osaltaan. Liikuntatilan rakentamista puoltaa myös se, että keskustaan on joka tapauksessa tulossa runsaasti asuinrakentamista, kuten läheinen ESE:n tontti sekä suunnitelmassa mainittu Satamalahden rakentaminen.</p> <p>1.5 Edellä mainitun lisäksi Mikkelin-Seura toivoo, että rakennetaanpa asuin- tai liikuntatiloja, ajo maanalaiseen pysäköintiin Runeberginaukiolta säilyttää avaran katukuvan koivuriveineen.</p> <p>1.6 Lisäksi toivotaan Päämajakujan säilyttämistä avoimena kulkuväylänä, jotta alue toteuttaa joustavasti kävelykeskustaa.</p> <p>1.7 Runeberginaukion ja Savilahdenkadun kulmaan rakennettava rakennusmassa sulkee</p>	<p>Kaupungilla on rajalliset resurssit liikuntatilojen rakentamiselle ja kaupungin kannalta on järkevää keskittää yhden kohteen kehittämiseen mahdollisimman korkeatasoiseksi.</p> <p>Hieno ja kannatettava ajatus joka kohdistuu enemmänkin kohteen toteutukseen kuin kaavassa ratkaistaviin asioihin. Hankkeita on tarkasteltu siltä pohjalta, että on haluttu hakea paras mahdollinen ratkaisu esitetyille määrärahalle ja kaupunki ei ole halunnut etukäteen rajoittaa materiaali tai muita valintoja.</p> <p>Katso kohdat 1.1 1.2 ja 1.3</p> <p>Ilmastonmuutos on tuonut mukanaan lisääntyneet sademäärät ja laki velvoittaa kuntia hoitamaan hulevesien käsittely asianmukaisella tavalla. Kaupungeissa hulevesien määrä monin paikoin ylittää rakennetun hulevesiverkoston kapasiteetin ja Runebergiaukion kohdalla joudutaan hulevesiä keräämään viivytyssäiliöihin katutilan alle ja tarvittaessa puhdistamaan niitä. On mahdollista, että rakentamisen yhteydessä joudutaan kaatamaan puita. Rakennuslupa-asiakirjoihin tulee liittää hulevesisuunnitelma josta käy ilmi miten hulevesien keräys on järjestetty ja mitä toimenpiteitä se vaatii.</p> <p>Päämajakuja säilyy kevyen liikenteen kulkuväylänä jolla huoltoajo on sallittu.</p> <p>Runeberginaukio, Savilahdenkatu ja Ottomannisenkatu muodostavat risteysalueen jolle on tunnusmaista tiiviisti rakentuneet kulmat ja hyvin kaupunkimainen ympäristö. Poikkeuksen tästä tekee</p>
---	---

<p>ja sumputtaa kaupunkitilaa. Uudisrakentamista suhteutetaan suunnitelmassa Seurakuntataloon, jonka ulokkeisuus ja kevennetty kulma tekee siitä elävän, mistä otetakoon mallia. Seurakuntatalo on arkkitehtonisesti huomattava, ja uudisrakennuksen tulisi kunnioittaa tätä olemalla esim. masaltaan pienempi.</p> <p>1.8 Lisäksi, olipa ratkaisu mikä hyvänsä, Mikeli-Seura toivoo, että uudisrakentamisessa kunnioitetaan Mikkelin omaa menneisyyttä sisällyttämällä rakennuksiin muistumia siitä, mitä paikalla on ollut ennen, kuten esimerkiksi Urheilutalon hieno pääsisäänkäynti lippakatoksineen ja laattaverhoiltune sisäänkäyntisyvennyksineen.</p>	<p>kaavamuutoksen alainen kortteli jolla pysäköinti-alue määrittää katunäkymää. Kaavamuutoksen yksi tavoite on eheyttää kaupunkirakennetta ja –kuvaa sekä toteuttaa ylempien kaavatasojen mahdollistama rakentamista. Vireillä olevassa kantakaupungin osayleiskaavassa alue on osoitettu keskustatointojen alueeksi C-2-kaavamerkinnällä. Lisäksi alue kuuluu Naisvuoren kerrokselliseen kaupunkikuvaan jolla on arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä.</p> <p>Seurakuntatalon edusta sisäänvedettyine rakennusmassoineen muodostaa pienen aukion istutuksineen joka on sopiva julkisen rakennuksen sisäänkäyntiä korostamaan, tätä ei ole tarpeen toistaa kerrostalon kohdalla.</p> <p>Savilahden kadun ja Runberginaukion rakennusmassan kulmaukseen merkitään professori Olli Kivisen Kirkkopuiston ympäristössä hyödyntämää arkadia mallia, joka on nähtävissä Seurakuntatalon sisäänkäynnin kohdalla ja sitä vastapäätä sijaitsevassa rakennuksessa. Lisäksi määrätään, että Savilahdenkadun ensimmäinen kerros tulee muodostaa arkadin kanssa yhteneväisen kokonaisuuden.</p> <p>Kaavamerkintöjä – ja määräyksiä on näiltä osin täydennetty.</p>
<p>2. Etelä-Savon pelastuslaitos</p> <p>2.1 Pelastusviranomaiselle ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen.</p>	<p>Merkitään tiedoksi</p>
<p>3. Etelä-Savon Energia ESE</p> <p>3.1 Runebergin aukion asemakaavan yhteydessä on järjestettävä uudelleen alueen sähkönjakelu. Nykyinen M 134 johtoineen on siirrettävä/poistettava ennen kuin kaava voidaan ryhtyä toteuttamaan. Kaavaesityksessä on todettu että pyritään löytämään uusi paikka puistomuuntamolle Päämajankujalta. Olemme tutkineet asiaa ja haluamme esittää että uusi puistomuuntamo toteutettaisiin päämajakoulun pihalle seuraavin perusteluin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • puistomuuntamoiden paloturva etäisyys on muuttunut nykyään kahdeksaan metriin ilman erityissuojauksia 	<p>Kaavamerkinnöissä ja –määräyksissä on annettu tarkempia ohjeita muuntamon mitoituksesta ja sijoittamisesta.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • lähitulevaisuudessa tuleva teatteritalon remontti aiheuttaa muutos tarpeita siellä olevaan kiinteistömuuntamoon • tällä liitekuvan sijoituksella voitaisiin ratkaista molemmat nykyiset muuntamo ongelmat samalla kertaa • jos kaupunkisuunnittelulle tämä paikka sopisi niin voisimme käynnistään kohteen suunnittelun • käytännössä tulee ottaa huomioon että kohde täytyy tehdä koulujen kesälomien aikana. • uusi muuntamo verhoillaan/sävytetään olemassa oleva rakennuskannan mukaan <p>Alla uudet puistomuuntamon sijoitusvaatimukset:</p>	
<p>4. Telia</p> <p>4.1 Suunnitelma-alueella on Telian infraa. Työstä ei saa aiheutua sille vahinkoa, eikä sen päälle saa asentaa mitään. Kaapelikartat ja -näytöt voitte pyytää www.verkkoselvitys.fi kautta. Jos tulee tarvetta kaapelisiirroille, niin niistä on ilmoitettava 12 viikkoa ennen maanrakennustöiden aloitusta. Siirroista aiheutuneet kulut laskutetaan työn tilaajalta.</p>	<p>Kaupungilla on käytössään vuoden 2006 aineisto kaapelilinjauksista. OAS yhteydessä kaupunki sai Telian kartan johtolinjauksista pdf-muodossa. Toimitettu kartta ei täysin vastannut digitaalista kartta-aineistoa ja kaupunki antoi ehdotusvaiheen jälkeen Telialle mahdollisuuden täydentää aineistoa. Määräaikaan mennessä saapunut aineisto on otettu huomioon merkinnöissä ja määräyksissä.</p>
<p>5. Kuntalaisaloite</p> <p>MIKKELIN LUKION OPETTAJA- JA OPISKELIJAKUNNAN ALOITE LIIKUNTATILOJEN RAKENTAMISEKSI MIKKELIN LUKIOLLE Tiivistelmä</p> <p>5.1 Mikkelin lukio tarvitsee lukion välittömässä läheisyydessä sijaitsevan oman sisäliikuntatilan, suuren liikuntasalin, johon mahtuu liikuntaryhmien lisäksi myös koko lukion väki koulun omissa tapahtumissa. Runebergin aukion urheilutalo on aivan Mikkelin lukion rakennuksen vieressä ja palvelee nykyään Mikkelin lukiota päivittäisessä liikuntatuntikäytössä. Rakennus on kuitenkin huonokuntoinen, ja sen purkamista on suunniteltu. Tontille kaavaillun asuinkerrostalon sijaan urheilutalon paikalle tarvitaan kuitenkin uusi liikuntahalli lukion yli 700 opiskelijan liikunnanopetusta varten. Mikkelin lukiolla on keskimäärin noin 40 oppituntia</p>	<p>Katso kohdat 1.1 1.2 ja 1.3</p>

liikuntaa viikossa, joten tarve omalle salille lienee kiistämätön. Lukiolaiset harrastavat liikuntaa mielellään, jos olosuhteet ovat otolliset. Välituntisin ja hyppytunneilla urheilutalon sali on nykyään ahkerassa käytössä. Lukiolainen valitsee myös lukujärjestykseensä mielellään virkistäviä liikuntakursseja, jos osallistuminen niille ei aiheuta paljon ylimääräistä vaivaa. Lähellä sijaitseva liikuntasali on keskeinen tekijä liikunta-aktiivisuuden lisäämisessä. Saimaa Stadiumia on ehdotettu lukion liikuntatila- haasteiden ratkaisuksi, mutta 2,3 kilometrin välimatka on näissä ehdotuksissa joko unohdettu tai vähätellen mitätöity. Tämä kuitenkin on liian pitkä matka välitunnin aikana siirryttäväksi. Lukiorakennuksessa ei ole minkäänlaisia liikunta- tai pukeutumistiloja, joten myös ulkoliikunnassa lähellä olevan urheilutalon tilat ovat lukiolle tärkeitä. Liikunnanopetuksella ja koulupäivän aikaisella omatoimisella liikunnalla on lukiolaisten hyvinvoinnin edistämiseen suuri merkitys. Mikkelin kaupungin pitäisi kaikin toimin pyrkiä nuorten liikkumattomuuden vähentämiseen. Asuinkerrostaloja voi rakentaa muuallekin tai hyvällä suunnittelulla myös urheilutalon viereen. Runeberginaukio 1:n tontille ei ole sopivaa rakentaa asuinkerrostaloja, jos se samalla tarkoittaa, että Mikkelin lukiolle ei voida järjestää lukion välittömässä läheisyydessä olevaa liikuntasalia.